

Skattemæssige konsekvenser ved valg af beskatningsform

Opgaveløsere:

Ann Vagner Svendsen
Anja Stiller Jensen

Vejleder:

Jesper Frisgaard

1. Forord

Denne afhandling er udarbejdet i forbindelse med afslutning af HD, Regnskab og økonomistyring, 8. semester 2012.

Afgangsprojektets formål er, at den studerende ud fra en selvstændig, identificeret og formuleret problemstilling skal demonstrere at kunne beherske videnskabelig metode og konstruere praktisk anvendelige løsninger i form af anvisninger og konklusioner i forbindelse med den formulerede problemstilling¹.

Vi har til denne afhandling valgt hovedemnet: *Skattemæssige konsekvenser ved valg af beskatningsform*. Igennem arbejdet med afhandlingen og i samråd med vejleder Jesper Frisgaard har vi fundet frem til nogle mere konkrete problemstillinger, som vi behandler mere dybdegående, hvorfor denne afhandling ikke vil omhandle alle aspekter i ovennævnte emne.

Afhandlingen forsvares ved en mundtlig eksamination i maj 2012.

Udarbejdet af:

Anja Stiller Jensen

Ann Svendsen

¹ Udledt af vejledning for afgangsprojekt på HD Regnskab og Økonomistyring, forår 2012

2. Indholdsfortegnelse

1. Forord	1
2. Indholdsfortegnelse	2
3. Områdefordeling.....	7
4. Executive summary	9
5. Indledning.....	11
6. Problemstilling	14
7. Problemformulering	15
7.1. Problemafgrensning.....	15
7.2. Metodevalg	17
7.3. Kildekritik.....	17
7.4. Forkortelser.....	18
8. Virksomhedsordningen.....	19
8.1. Fordele og formål med virksomhedsordningen.....	19
8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen.....	19
8.3. Begreber i virksomhedsordningen.....	20
8.3.1. Indskudskontoen.....	21
8.3.2. Opgørelse af indskudskontoen	22
8.3.2.1. Erhvervsmæssige aktiver.....	23
8.3.2.1.1. Goodwill	23
8.3.2.1.2. Erhvervsmæssige ejendomme	23
8.3.2.1.3. Erhvervsmæssige driftsmidler, maskiner og inventar	23
8.3.2.1.4. Varelager	24
8.3.2.1.5. Tilgodehavender fra salg/debitorer.....	24
8.3.2.1.6. Konvertible obligationer, foreningsandele samt aktier og investeringsbeviser	24

8.3.2.1.7. Uforrentede obligationer.....	25
8.3.2.1.8. Øvrige aktiver	25
8.3.2.2. Blandet benyttede aktiver	25
8.3.2.2.1. Blandet benyttede ejendomme.....	25
8.3.2.2.2 Blandet benyttede biler	25
8.3.2.2.2.1. Biler der indgår i virksomhedsordningen	26
8.3.2.2.2.2. Biler der ikke indgår i virksomhedsordningen	26
8.3.2.2.3. Øvrige blandet benyttede driftsmidler	27
8.3.2.2.4. Andre blandet benyttet aktiver	27
8.3.2.3. Private aktiver	27
8.3.2.3.1. Parcelhuse	27
8.3.2.4. Erhvervsmæssige passiver.....	28
8.3.2.4.1. Gæld	28
8.3.3. Mellemregningskonto	28
8.3.4. Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien	29
8.3.4.1. Den almindelige hæverækkefølge	29
8.3.4.2. Overførsler.....	31
8.3.4.3. Værdiansættelse af og tidspunkt for overførsler.....	32
8.3.4.4. Den udvidede hæverækkefølge	33
8.3.5. Private udgifter	35
8.3.6. Opgørelse af virksomhedsindkomsten	36
8.3.7. Kapitalafkastgrundlaget.....	38
8.3.8. Kapitalafkastsatsen	38
8.3.9. Kapitalafkast.....	39
8.3.10. Værdiansættelse af kapitalafkastgrundlaget	39
8.3.10.1. Fast ejendom.....	39

8.3.10.2. Driftsmidler og biler	40
8.3.10.3. Blandet benyttede aktiver	40
8.3.10.4. Varelager	40
8.3.10.5. Finansielle aktiver	40
8.3.10.6. Øvrige aktiver	41
8.3.10.7. Gæld	41
8.3.10.8. Hensat til senere hævning.....	41
8.3.10.9. Mellemlægningskonto.....	41
8.3.11. Opsparet overskud og virksomhedsskat	41
8.3.12. Rentekorrektion	44
8.3.13. Underskud.....	47
8.3.14. Overskudsdisponering	48
8.3.15. Afståelse af virksomhed og ophør af VSO	49
8.3.16. Delkonklusion.....	52
9. Kapitalafkastordningen.....	54
9.1. Fordele og formål med kapitalafkastordningen.....	54
9.2. Betingelser for at anvende kapitalafkastordningen	54
9.3. Begreber i kapitalafkastordningen.....	55
9.3.1. Kapitalafkastgrundlag.....	55
9.3.2. Kapitalafkast.....	57
9.3.3. Maksimeringsregel	57
9.3.4. Konjunkturudligningsordning	59
9.4. Afståelse af virksomhed og ophør af KAO	63
9.5. Delkonklusion.....	64
10. Analysering af skattemæssige afgørelser ved anvendelse af VSO og KAO	66
10.1. Blandet benyttede ejendomme.....	66

10.1.1. SKM2008.690.SR.....	67
10.1.2. Tfs 1996, 712 ØL	69
10.1.3. Tfs 1996, 298 ØL	70
10.1.4. SKM2009.471.BR	71
10.1 5. Delkonklusion.....	72
10.2. Medtagelse af privat gæld i VSO	73
10.2.1. SKM2007.588.LSR	73
10.2.2. Tfs 1992, 577 LSR.....	74
10.2.3. Tfs 1995, 133 VLD.....	76
10.2.4. Delkonklusion.....	77
10.3. Nettoindskud af ejendom og gæld i VSO.....	78
10.3.1. SKM2005.537.LSR	78
10.3.2. SKM2006.721.SR.....	79
10.3.3. SKM2007.732.LSR	80
10.3.4. Delkonklusion.....	82
10.4. Blandet benyttede biler	83
10.4 1. SKM2005.204.ØLR	83
10.4.2. SKM2006.17.VLR	85
10.4.3. SKM2004.334.VLR	87
10.4.4. SKM2005.19.VLR	88
10.4.5. Tfs 1998, 142 LSR.....	89
10.4.6. Delkonklusion.....	91
10.5. Private udlån af virksomhedsmidler	92
10.5.1. SKM2011.537.ØLR	92
10.5.2. SKM2001.201.LR	94
10.5 3. Delkonklusion.....	95

10.6. Erhvervsmæssig virksomhed /hobby.....	96
10.6.1. SKM2008.943.SR.....	96
10.6.2. Delkonklusion.....	97
10.7. Regnskabskrav.....	98
10.7.1. TfS 1998, 719 LSR.....	98
10.7.2. SKM2010.277.BR	99
10.7.3. Delkonklusion.....	100
10.8. Afståelse af virksomhed	101
10.8.1. SKM2004.171.DEP	101
10.8.2. SKM2007.278.HR	102
10.8.3. Delkonklusion.....	103
11. Konklusion	105
12. Litteraturliste	111
13. Bilag	112

3. Områdefordeling

1. Forord	Fælles
2. Indholdsfortegnelse	Fælles
3. Områdefordeling.....	Fælles
4. Executive summary	Fælles
5. Indledning.....	Fælles
6. Problemstilling	Fælles
7. Problemformulering	Fælles
7.1 Problemafgrensning.....	Fælles
7.2 Metodevalg	Fælles
7.3 Kildekritik.....	Fælles
7.4 Forkortelser.....	Fælles
8. Virksomhedsordningen	
8.1 Fordele og formål med virksomhedsordningen.....	Fælles
8.2 Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen.....	Fælles
8.3 Begreber i virksomhedsordningen.....	Fælles
8.3.1 Indskudskontoen.....	Anja
8.3.2 Opgørelse af indskudskontoen	Anja
8.3.3 Mellemregningskontoen	Anja
8.3.4 Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien	Fælles
8.3.5 Private udgifter	Fælles
8.3.6 Opgørelse af virksomhedsindkomsten	Ann
8.3.7 Kapitalafkastgrundlaget.....	Anja
8.3.8 Kapitalafkastsatsen	Anja
8.3.9 Kapitalafkast.....	Anja
8.3.10 Værdiansættelse af kapitalafkastgrundlaget	Ann
8.3.11 Opsparet overskud og virksomhedsskat	Ann
8.3.12 Rentekorrektion	Anja
8.3.13 Underskud.....	Ann
8.3.14 Overskudsdisponering	Ann

8.3.15 Afståelse af virksomhed og ophør af VSO	Anja
8.3.16 Delkonklusion.....	Fælles
9. Kapitalafkastordningen	
9.1 Fordele og formål med kapitalafkastordningen.....	Fælles
9.2 Betingelser for anvendelse af kapitalafkastordningen.....	Fælles
9.3 Begreber i kapitalafkastordningen.....	Fælles
9.3.1 Kapitalafkastgrundlaget.....	Ann
9.3.2 Kapitalafkast.....	Ann
9.3.3 Maksimeringsreglen	Ann
9.3.4 Konjunkturudligningsordningen.....	Ann
9.4 Afståelse af virksomhed og ophør KAO	Ann
9.5 Delkonklusion.....	Fælles
10. Analysering af skattemæssige afgørelser ved anvendelse af VSO og KAO	
10.1 Blandet benyttede ejendomme	Ann
10.2 Medtagelse af privat gæld i VSO	Ann
10.3 Nettoindskud af ejendomme og gæld i VSO.....	Ann
10.4 Blandet benyttede biler.....	Anja
10.5 Private udlån af virksomhedens midler	Ann
10.6 Erhvervsmæssige virksomhed/hobby	Anja
10.7 Regnskabskrav.....	Anja
10.8 Afståelse af virksomhed	Anja
11. Konklusion	Fælles
12. Litteraturliste	Fælles
13. Bilag	Fælles

4. Executive summary

The main topic of this thesis has been *the tax consequences of the choice of taxation form*. The specific issue of the thesis resulted in the following problem statement:

What are the issues and tax consequences in the use of the business scheme and the capital return scheme?

The answer to the above question, we have handled from a theoretical review of the rules of the business scheme and the capital return scheme followed by an analysis and a discussion of selected fiscal decisions in which a number of taxpayers have interpreted the application of the rules of the business taxation law.

Whether a personal business man chooses to be taxed under the rules of the business scheme or the capital return scheme, it is a requirement that it concerns independent business activities for profit purposes. When using the business scheme, it is also a requirement that there is an accounting separation of the private and the corporate economy. This distinction is important in calculating how big a portion of the company's profits are subject to taxation in the assessment year. For some personal business men the segregation requirement of the private and the corporate economy is impossible to meet, and therefore they have the opportunity to apply the rules of the capital return scheme.

One of the advantages of using either the business scheme or the capital return scheme in preference to taxation according to the personal tax law is the possibility to harmonize the income for several years through retained earnings or by deposit into the business equalization account.

By using either the business scheme or the capital return scheme, the value of included business assets and liabilities are to be accounted for on the so-called capital return scheme. When applying the business scheme a deposit account has to be calculated upon entry into the scheme. By the inclusion of private debts calculation of interest correc-

tion of any negative deposit account is made, i.e. when more liabilities than assets have been included.

The analysis of the tax decisions and judgments have shown us that the business tax law is interpreted in different ways, and in cases where there are no tax practices, we conclude that taxpayers often draw their own conclusions. In general, we conclude that in case of misinterpretation or simply using a different practice than provided by the company tax law, it usually translates into a change in the tax base to a greater or lesser extent. The typical consequences met are that accumulated profit is liable to tax against the taxpayer's will, or that the personal income is affected in another way e.g. in terms of an investment reduction or calculation of an interest rate adjustment.

By selection of tax settlements and the analysis hereof, we have had to ascertain that there are many more decisions and issues within the business scheme than for the capital return scheme. This we interpret as an indication that the use of the capital return scheme does not give rise to as many misinterpretations as by the application of the business scheme. It may also be an indication that the scheme is used for its purposes, i.e. as a simplified alternative to the business scheme, and therefore the same requirements have not been laid down.

Having reviewed the topic and the problem of the thesis, we conclude that a number of tax consequences appear due to the use of either the business scheme or the capital return scheme. The analysis proves that each time a taxpayer wishes to make a new initiative in terms of the importation of assets, procurement of funds for private use etc., it will at some point always involve a form of taxation. Furthermore, the analysis has proved that the use of the business scheme is more comprehensive than the use of the capital return scheme, which is also proved by the amount of tax decisions.

5. Indledning

Skat er et begreb, der stammer helt tilbage til middelalderen. Dengang bestod skatten af naturalier i form af korn, som godsejerne opkrævede af bønderne. Dette udviklede sig og midt i 1600-tallet indførtes hartkornskatten, som var en skat på jord, som blev vurderet ud fra jordstykkets kvalitet. 1600-tallet var præget af, at staten havde store finansielle problemer. Dette mandede ud i den første afgift på salg af varer, som blev pålagt bønderne ved byporten, når de kom fra landet for at sælge deres afgrøder i byen².

Før indførsel af skattereformen i 1903 var der opstået en ulighed i fordelingen mellem land og by, idet bysamfundet havde indført en såkaldt kommunalskat til dækning af de stigende udgifter³. Med skattereformen i 1903 blev der indført en mere ligelig fordeling i form af indkomst- og formueskat, hvilket senere blev en del af Statsskatteloven, som vi kender den i dag⁴.

Frem til indførsel af kildeskatteloven i 1970 var der adskillige ændringer i indkomst- og formueskattesystemet. Kildeskatteloven omhandler reglerne for hvilke fysiske personer, der er skattepligtige til Danmark. Kildeskatteloven betød også, at det blev pålagt arbejdsgiveren at opkræve skatten løbende i stedet for som tidligere, hvor det var op til den enkelte skatteyder at betale sin skat, når året var omme. Indførsel af kildeskatteloven betød også en delvis ophævelse af sambeskatningen for ægtefæller⁵.

I 1975 blev der nedsat et indkomstskatteudvalg, der fik til opgave at undersøge mulighederne for at lave en ensartet beskatningsform af indkomst fra erhvervsvirksomhed, uanset om virksomheden var drevet i selskabsform eller i personligt regi. Beskatningsformen skulle sikre at overskud, der blev hævet af den personlig erhvervsdrivende, blev ligestillet med løn og udbytte, og restoverskuddet blev opsparet i virksomheden til en lavere beskatning parallelt med selskabsbeskatningen⁶.

² Artikel: "Skattens historie i Danmark", www.business.dk

³ Aage Michelsen mfl., "Lærebog om indkomstskat", s. 52-53

⁴ Artikel: "Skattens historie i Danmark", www.business.dk

⁵ Aage Michelsen mfl., "Lærebog om indkomstskat", s. 53, 64

⁶ Jacob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 27

I årene frem til det første lovforslag af 19. juni 1985 blev fremlagt, blev der tilføjet adskillige punkter og ændringer til redegørelsen fra 1978. Det endelige lovforslag blev fremsat den 19. marts 1986 med virkning fra indkomståret 1987, som det vi kender som Virksomhedsskatteloven og herunder Virksomhedsordningen⁷.

I 1987 indførtes ligeledes Personskatteloven. Ved indførsel af denne lov opstod to nye begreber, personlig indkomst og kapitalindkomst. Formålet var at reducere skatten på renteindtægter, men samtidig blev fradraget for renteudgifter reduceret⁸.

Virksomhedsskatteloven blev et alternativ til personskatteloven for de personlig erhvervsdrivende. Virksomhedsskatteloven blev siden dens indførelse i 1987 ændret flere gange, men specielt i 1992 blev der vedtaget en ændring, der gjorde det væsentligt nemmere for mindre personlig erhvervsdrivende at vælge et alternativ til personskatteloven. Ændringerne vedrørte reglerne om kapitalafkastordningen⁹.

Kapitalafkastordningen gjorde, ved hjælp af et beregnet kapitalafkast, det muligt at opnå en lavere personlig indkomst i lighed med virksomhedsordningen¹⁰. Kapitalafkastordningen blev i 1993 udbygget med konjunkturudligningsordningen, der gjorde det muligt på samme måde som i virksomhedsordningen at opspare overskud¹¹.

Kapitalafkastordningen blev endnu en gang udvidet henholdsvis i december 2000 og i december 2001, hvor kapitalaktie- og anpartsordningen og udligningsordningen for forfattere og skabende kunstnere blev indført.

Som opsamling på de ovenstående afsnit kan det danske skattesystem for personlig erhvervsdrivende skitseres på i nedenstående figur:

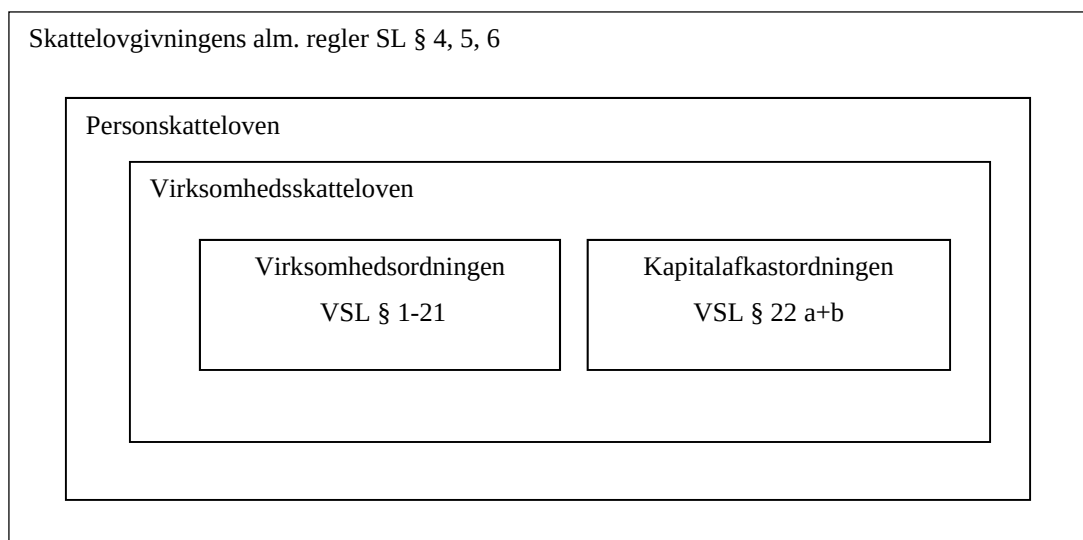
⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 28

⁸ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 83

⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 29

¹⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 372

¹¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 398

Figur 1: Illustration af skattesystem for personlig erhvervsdrivende¹²

Efter indførslen af personskatteloven og virksomhedsskatteloven er det at drive personlig virksomhed, og navnlig valg af beskatningsform heraf, ikke længere så enkelt. Man skal både vurdere, om ens virksomhed kan få gavn af fordelene i de enkelte ordninger, og om ens virksomhed kan leve op til de krav, der er fastlagt i de forskellige love. Når først man som virksomhedsejer har valgt hvilke regler, man ønsker at beskatte sin virksomhed efter, vil der ved valg af virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen være faste regler, som ens indkomst, aktiver og passiver skal opgøres og indregnes efter.

I det efterfølgende afsnit vil vi præcisere, hvilke emner i ovennævnte love, vi vil behandle nærmere i denne afhandling.

¹² Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 77

6. Problemstilling

Som indledningen beskriver, har vi 3 former for beskatning af personlige erhvervsdrivende. I denne afhandling vil den grundlæggende teori i Personskatteloven (PSL) ikke blive behandlet, da denne forudsættes kendt for læseren. Vi vil i stedet koncentrere os om de to øvrige beskatningsformer Kapitalafkastordningen (KAO) og Virksomhedsordningen (VSO).

Baggrunden for valget af emnet munder ud i, at vi som revisorer oplever, at reglerne for KAO og især VSO kan give anledning til en række spørgsmål og problemstillinger. Da denne afhandling har en begrænsning i form af tidsfrist og sideantal, kan ikke alle emner inden for de to beskatningsformer behandles dybdegående. Afhandlingen vil derfor tage udgangspunkt i en nærmere beskrevet problemformulering, som er udformet i de efterfølgende afsnit.

I forbindelse med bearbejdningen af afhandlingens emne har vi valgt at fokusere på de skattemæssige konsekvenser ved anvendelse af henholdsvis KAO og VSO. Igennem bearbejdningsprocessen er der fremkommet forskellige spørgsmål, som vi ønsker besvaret gennem den teoretiske og analytiske behandling i forbindelse med afhandlingens udarbejdelse:

Den teoretiske behandling vil søge at besvare spørgsmålene:

- Hvad skal der opgøres ved indtræden i KAO/VSO?
- Hvilke aktiver og gældsposter kan medtages i KAO/VSO?
- Hvordan værdiansættes aktiver og gældsposter i KAO/VSO ved indtræden?
- Hvilken indflydelse har valg af beskatningsform på den personlige erhvervsdrivendes indkomstopgørelse?
- Hvilke skattemæssige overvejelser skal der gøres ved ophør af anvendelse af KAO/VSO?

Den analytiske behandling vil søge at besvare spørgsmålene:

- Hvordan fortolkes virksomhedsskatteloven i praksis ved anvendelse af KAO/VSO?

- Hvilke skattemæssige konsekvenser opstår ved forkert fortolkning af VSL?
- Hvilke skattemæssige konsekvenser har ophør for opsparet overskud/konjunkturudligningskonto, indskudskonto og hæverækkefølgen¹³?

Ovenstående problemstillinger skal være med til at belyse de skattemæssige konsekvenser ved valg af KAO/VSO, herunder hvilke aktiver og passiver der kan medtages og hvorledes disse behandles korrekt i den valgte ordning.

7. Problemformulering

Ud fra ovenstående problemstilling ønskes følgende problemformulering besvaret:

Hvilke problemstillinger og skattemæssige konsekvenser er der ved anvendelse af VSO og KAO?

Som forudsætning for at kunne besvare ovenstående problemformulering, findes det nødvendigt at afhandlingen inddrager de i afsnittet for problemstillingen nævnte teoretiske og analytiske problemspørgsmål.

7.1. Problemafgrænsning

Ved udarbejdelsen af afhandling forudsættes det, at læseren er bekendt med relevant skattelovgivning udover Virksomhedsskatteoven (VSL). Afhandlingen behandler derfor kun anden lovgivning, såfremt dette er relevant for forståelsen af den pågældende situation.

Under udarbejdelsen af afhandlingen vil fokus ligge på de skattemæssige regler og problemstillinger. Regnskabsregler og tilhørende lovgivning vil derfor ikke blive behandlet nærmere.

¹³ Definitionen af opsparet overskud, indskudskonto, hæverækkefølge samt konjunkturudligningskontoen vil blive behandlet i afhandlingens teorigang.

I afhandlingens eksempler forudsættes det, at personen er fuldt skattepligtig til Danmark, og der behandles derfor ikke situationer med eventuelle dobbeltbeskatningsregler. Til dette kan tilknyttes, at der kun behandles eksempler for danske virksomheder, og der afgrænses derfor fra regler om udenlandske virksomheder. Der behandles ligeledes ikke problemstillinger omkring udenlandsk indkomst.

Der vil ligeledes kun blive taget udgangspunkt i virksomheder med én ejer, og eventuelle særregler for interessentskaber og ægtefæller vil ikke blive behandlet nærmere. I afhandlingen behandles der ligeledes kun regler for personlige erhvervsdrivende og regler for selskabsbeskatning afgrænses der dermed fra.

I forbindelse med den teoretiske gennemgang af indregning af biler i VSO afgrænses der for særregler omkring leasing, specialindrettede biler samt 60-dagsreglen. Ligeledes afgrænses der fra reglerne omkring multimediebeskatning, som kun vil blive nævnt i periferien.

I forbindelse med den teoretiske gennemgang af KAO vil mindre grene heraf ikke blive behandlet. Her tænkes på udligningsordningen for forfattere og skabende kunstnere samt kapitalaktieordningen.

I afhandlingens behandling af udtræden af VSO og KAO holdes der fokus på behandling af problematikken omkring ophør af virksomhed, med fokus på totalt ophør/udtrædelses situationen. Reglerne omkring skattefri contra skattepligtig virksomhedsomdannelse, afståelse ved succession samt salg af virksomhed nævnes derfor kun perifert. Særregler om ophør af virksomhed ved virksomhedsejers død eller virksomhedens konkurs, nævnes ligeledes kun kortfattet i afhandlingen. Ligeledes afgrænses der i forbindelse med ophør forbehandlingen af salg af aktiver.

I afhandlingens analyseafsnit behandles kun udvalgte skattemæssige afgørelser og domme. Der kan selvsagt ikke behandles alle former for afgørelser under KAO og VSO, og dermed kan alle skattemæssige konsekvenser og problemstillinger ikke afdækkes i denne afhandling.

7.2. Metodevalg

Efter udformning af den konkrete problemformulering og den efterfølgende afgrænsning, vil vi nu redegøre for hvordan denne afhandlings problemformulering besvares.

Vores udgangspunkt vil være at redegøre for de generelle regler og teorier omkring VSO og KAO, herunder redegørelse for de forskellige begreber, der indgår i ordningerne samt hvilke aktiver og passiver der indgår, og hvordan disse skal behandles og værdisættes. Teoriafsnittet vil ligeledes behandle regler og teorier for ophør af anvendelse af VSO og KAO.

Til analysering af de problemstillinger og skattemæssige konsekvenser der måtte opstå ved anvendelse af VSO eller KAO, har vi udvalgt en række skattemæssige afgørelser og domme. Disse er udvalgt i forbindelse med gennemgang af Den juridiske vejledning, hvor der i denne henvises til en række afgørelser. Vi har udvalgt de afgørelser, vi har fundet mest interessante og problemfyldte i forhold til vores valgte emne og problemstilling. Afgørelserne vil både indeholde situationer, hvor den personlige erhvervsdrivende har til hensigt at anvende VSO/KAO, har anvendt ordningerne og ophører med at anvende ordningerne.

Endeligt kan det derfor konkluderes, hvilke problemstillinger og skattemæssige konsekvenser, der opstår ved anvendelse af KAO og VSO.

Dermed vurderes problemformuleringen at være afdækket.

7.3. Kildekritik

I forbindelse med udarbejdelse af afhandlingens teoretiske del er der søgt inspiration i primære og sekundær litteratur i form af lærebøger, skattelovsamling herunder Personskatteloven og Virksomhedsskatteloven samt Den juridiske vejledning afsnit C.C.5. Virksomheds- og kapitalafkastordningen.

Ved analysering og diskussion af konkrete problemstillinger i afhandlingen er der taget udgangspunkt i juridiske kendelser og skattemæssige afgørelser offentliggjort i Den juridiske vejledning samt indhentet fra SKAT's hjemmeside og Revisorbiblioteket.

Ved litteratursøgningen er der lagt vægt på at anvende materiale med høj faglig troværdighed. Vi er opmærksomme på at de anvendte lærebøger er af ældre dato, derfor er der løbende sammenholdt Den juridiske vejledning for at påse, at den anvendte teori er så opdateret som muligt.

7.4. Forkortelser

Den juridiske vejledning	DJV	Skattemæssige afgørelser	SKM
Dødsboskatteloven	DBL	Statsskatteloven	SL
Kapitalafkastordningen	KAO	Tidsskrift for Skatte og Afgifter	TfS
Kildeskatteloven	KSL	Virksomhedsordningen	VSO
Ligningsloven	LL	Virksomhedsskatteloven	VSL
Personskatteloven	PSL		

8. Virksomhedsordningen

Udformningen af virksomhedsordningen er behandlet i afhandlingens indledning hvorfor de følgende afsnit vil koncentrere sig om den dybere teori om virksomhedsordningen og dennes opbygning.

8.1. Fordele og formål med virksomhedsordningen

Formålet med anvendelse af VSO har været at ligestille de personlig erhvervsdrevne virksomheder med selskaber. Dette gøres ved at opnå fuld fradragsret for de erhvervsmæssige renteudgifter i den personlige indkomst, fremfor under kapitalindkomsten. Dermed opnår den personlig erhvervsdrivende en lavere personlig indkomst og som følge heraf en lavere skat¹⁴.

Udover fordelagtigheden i rentefradraget, anvendes VSO ligeledes ved personlig erhvervsdrivende, der oplever store udsving i indkomsten fra år til år. Med VSO får de mulighed for at udligne udsvinget ved hjælp af begrebet opsparet overskud. Muligheden anvendes i de situationer, hvor den personlig erhvervsdrivende ikke har hævet, hvad der svarer til årets overskud, og for at undgå beskatning af hele overskuddet kan en del af overskuddet opspares i VSO¹⁵.

8.2. Betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen

For at kunne anvende VSO skal den skattepligtige drive selvstændig erhvervsvirksomhed jf. VSL § 1 stk. 1. Definitionen på en selvstændig erhvervsvirksomhed fremgår ikke af VSL, men betegnes i almindelig praksis som en skattepligtig person, der for egen regning og risiko driver en virksomhed. Virksomheden skal være af økonomisk karakter, og den skal drives med gevinst for øje¹⁶.

¹⁴ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 125

¹⁵ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 126 – behandles nærmere i afsnit 8.3.11. opsparet overskud.

¹⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 42

Valg af VSO betyder, at alle aktiver og passiver, der vedrører erhvervsdelen, skal medtages¹⁷. Behandlingen af de forskellige aktiver og passiver forklares nærmere i de følgende afsnit.

Det er ligeledes et krav, at der sker en skarp adskillelse af den private kontra den erhvervsmæssige økonomi, dvs. der skal udarbejdes et særskilt regnskab for virksomheden, og transaktioner mellem privat og erhverv skal registreres som hævninger og indskud eller på en mellemregningskonto. Regnskabet skal endvidere efter VSL § 2, stk. 1 overholde bogføringslovens krav¹⁸.

VSO kan, som nævnt, kun anvendes af fysiske personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, hvorfor dødsboer samt konkursboer ikke kan beskattes efter denne ordning. Der henvises i stedet til dødsboskatteloven og konkursloven¹⁹.

8.3. Begreber i virksomhedsordningen

Dette afsnit vil behandle en teoretisk gennemgang af de forskellige begreber, virksomhedsordningen indeholder:

- Indskudskonto samt opgørelse heraf
- Mellemregningskonto
- Den almindelige hæverækkefølge
- Den udvidede hæverækkefølge
- Opgørelse af virksomhedsindkomst
- Kapitalafkastgrundlag og opgørelse heraf samt kapitalafkast
- Opsparet overskud og virksomhedsskat
- Rentekorrektion
- Underskud
- Overskudsdisponering
- Afståelse af virksomhed og ophør af VSO

¹⁷ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 140

¹⁸ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 134-135

¹⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 42 og 69

8.3.1. Indskudskontoen

Indeståendet på indskudskontoen er udtryk for, hvor store beløb den skattepligtige skattefrit og uden rentekorrektion²⁰ til følge kan føre ud af virksomheden i hæverækkefølgen²¹ efter VSL § 5, efter at hele virksomhedens overskudsbeløb er hævet. Indskudskontoen kan opgøres på 2 tidspunkter af året afhængig af om den personlige erhvervsdrivende har en igangværende virksomhed eller er nystartet. Ved en igangværende virksomhed opgøres indskudskontoen primo indkomståret, hvorimod hvis der er tale om en nystartet virksomhed, opgøres indskudskontoen på etableringsdatoen²².

Hvis gældsposternes værdi, ved opgørelse af indskudskontoen, overstiger aktivernes værdi, opstår der en negativ indskudskonto. I dette tilfælde sættes indestående på indskudskontoen til 0 jf. VSL § 3, stk. 5. Der er dog nogle forudsætninger, som skal være overholdt²³:

- Den skattepligtige skal kunne dokumentere, at alle aktiver og passiver, vedrørende den erhvervsmæssige virksomhed, er medtaget og opgjort til en sandsynlig værdi.
- Al gæld, der er medtaget, skal vedrøre den erhvervsmæssige virksomhed.

Grunden til, at den personlige erhvervsdrivende skal kunne dokumentere nulstilling af indskudskontoen skyldes, at nulstillingen har betydning for rentekorrekturen efter VSL § 11. Hvis indskudskontoen ved indtræden ønskes nulstillet, skal den personlige erhvervsdrivende kunne dokumentere, at denne ikke har medtaget private lån i virksomheden eller finansieret private interesser med virksomhedens midler. Når man først er i VSO og indskudskontoen bliver negativ, beregnes der rentekorrektion jf. VSL § 11, stk. 1, som skal være med til at nedsætte fradragsværdien for de private renteudgifter. Dermed forhøjes den personlige indkomst, således der ikke opnås en skattemæssig gevinst ved at låne penge i sin virksomhed²⁴. Forholdene omkring rentekorrektion behandles mere uddybende i *afsnit 8.3.12. rentekorrektion*.

²⁰ Se afsnit 8.3.12. rentekorrektion

²¹ Se afsnit 8.3.4.1. den almindelige hæverækkefølge

²² Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 136

²³ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 136-137

²⁴ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 137

Indskud i årets løb fra den personlige erhvervsdrivende indsættes enten på indskudskontoen eller på en mellemregningskonto jf. VSL § 4a. Dette skyldes, at den personlige erhvervsdrivende ikke må kunne yde lån til virksomheden udenfor hæverækkefølgen²⁵.

Når indskudskontoen er opgjort, fastfrysers denne så længe den personlige erhvervsdrivende forbliver i VSO, hermed forstås, at aktiverne og passiverne forbliver ved den værdi, som de er indskudt med. Det eneste, der kan regulere indskudskontoen, er jf. VSL § 3, stk. 6 årets indskud og hævnninger fra den erhvervsdrivende, som opgøres ved indkomstsårets udgang²⁶.

Selvom den personlige erhvervsdrivende frit kan vælge hvilken ordning, denne ønsker at blive beskattet efter, forhindrer værnsreglen jf. VSL § 3, stk. 7, at den personlige erhvervsdrivende med ind- og udtræden af VSO kan spekulere i fast ejendom. Reglen gælder kun for fast ejendom, idet dette aktiv ofte påvirkes af værdistigninger. Hvis en personlig erhvervsdrivende vælger at træde ud af ordningen, hvori der indgår en fast ejendom, skal der gå minimum 5 år, inden han må tage ejendommen ind igen til en korrigeret værdi. Vælger han at træde ind i ordningen igen inden de 5 år er gået, og ønsker at indføre den samme faste ejendom, medregnes ejendommen til den værdi, der senest blev anvendt²⁷. Vedrørende ejendomme er det ligeledes kun muligt, ved indtræden i VSO, at medtage denne samt tilhørende gæld til en nettoværdi på indskudskontoen. Hvis der er tale om en igangværende VSO opgøres indskud af ejendom og gæld som to transaktioner.

Efter gennemgang af indskudskontoen vil vi nu se på, hvilke aktiver og passiver der indregnes på indskudskontoen, og hvilken værdi de indregnes til.

8.3.2. Opgørelse af indskudskontoen

De aktiver og passiver som den personlige erhvervsdrivende vælger at tage med ind i VSO indregnes og opgøres efter forskellige regler. Der er her tale om de aktiver og pas-

²⁵ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 138

²⁶ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 138 -139

²⁷ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 139

siver, som den erhvervsdrivende ønsker at drive næring med. Indregningen sker efter reglerne i VSL § 3 stk. 4, medmindre lov siger andet.

8.3.2.1. Erhvervsmæssige aktiver

8.3.2.1.1. Goodwill

Goodwill opdeles i 2 kategorier: *erhvervet* og *oparbejdet*. Erhvervet goodwill medregnes i opgørelsen af indskudskontoen til den skattemæssige nedskrevne værdi, altså til anskaffelsessummen nedskrevet med 1/7 del årligt fra anskaffelsesåret. Oparbejdet goodwill medregnes ikke ved opgørelsen af indskudskontoen, derfor indregnes værdien af oparbejdet goodwill til 0 på indskudskontoen²⁸. Der gælder særlige regler for goodwill erhvervet før 1. januar 1998, hvilket vi ikke finder relevant for denne afhandlings hovedemne hvorfor dette ikke vil blive behandlet nærmere.

8.3.2.1.2. Erhvervsmæssige ejendomme

Fast ejendom skal indregnes til den højeste værdi af enten²⁹:

- Den seneste offentlige ejendomsværdi med fradrag af ikke indeholdte byrder i vurderingen samt tillæg af ombygnings- og forbedringsudgifter, eller
- Kontantomregnet anskaffelsessum tillagt forbedrings- og ombygningsudgifter.

Hvis der ikke er fastsat en ejendomsværdi, skal der i stedet anvendes handelsværdien pr. 1. oktober året inden indkomståret. Handelsværdien skal tillægges ombygnings- og forbedringsudgifter³⁰.

8.3.2.1.3. Erhvervsmæssige driftsmidler, maskiner og inventar

Disse aktiver indregnes til den afskrivningsberettigede saldo-værdi på overtagelsestidspunktet³¹. Driftsmidler, som hidtil har været anvendt fuldt ud privat, men som nu skal anvendes fuldt ud i erhvervsdelen, indregnes til den kontantomregnede handelsværdi.

²⁸ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

²⁹ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

³⁰ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.5.3 "Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen", www.skat.dk,

8.3.2.1.4. Varelager

Værdiansættelsen af varelageret opgøres efter Varelagerlovens § 1 stk. 1-3 til de skattemæssige værdier og påvirkes ikke af reglerne i VSL § 3 stk. 4³². I 1998 blev Varelagerlovens § 1 stk. 4 ophævet. Denne paragraf gjorde det tidligere muligt at nedskrive varelagre skattemæssigt. Med ophævelsen af denne paragraf, blev det sværere at foretage resultatudjævning skattemæssigt³³.

Efter Varelagerlovens § 1, stk. 1 kan den erhvervsdrivende vælge at opgøre varelagerets værdi efter 3 metoder³⁴:

1. Dagspris ved regnskabsårets slutning
2. Indkøbsprisen med tillæg af fragt, told og lignende (faktura-prisen)
3. Fremstillingsprisen, såfremt varen er fremstillet i egen virksomhed.

Den personlige erhvervsdrivende kan selv bestemme, hvilken af de 3 metoder denne ønsker at opgøre varelageret efter, år efter år. Dette skal dog anføres i regnskabet. Derfor kan den erhvervsdrivende også selv bestemme, hvilken metode varelageret skal opgøres efter, ved opgørelse af indskudskonto³⁵.

8.3.2.1.5. Tilgodehavender fra salg/debitorer

Værdien af tilgodehavende fra salg også benævnt som varedebitorer, indregnes til handelsværdien efter normal skattemæssig praksis³⁶.

8.3.2.1.6. Konvertible obligationer, foreningsandele samt aktier og investeringsbeviser

Disse grupper kan jf. VSL § 1, stk. 2 indgå i VSO. Indregningen af disse, ved opgørelse af indskudskontoen, sker til kursværdien³⁷.

³¹ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

³² Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

³³ Aage Michelsen mfl., "Lærebog om indkomstskat", s. 197

³⁴ Tina Harboe og Maiken Nielsen, "Skattelovsamling for studerende", s. 591, Varelagerloven § 1

³⁵ Aage Michelsen mfl., "Lærebog om indkomstskat", s. 202

³⁶ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277

³⁷ Tina Harboe og Maiken Nielsen, "Skattelovsamling for studerende", s. 597, VSL § 1, stk.2

8.3.2.1.7. Uforrentede obligationer

Uforrentede obligationer kan kun indregnes i VSO, hvis den personlige erhvervsdrivende driver næring med køb og salg af uforrentede obligationer. jf. VSL § 1, stk. 2. Hvis den personlige erhvervsdrivende driver næring med uforrentede obligationer, indregnes disse på indskudskontoen som udgangspunkt til kursværdien³⁸.

8.3.2.1.8. Øvrige aktiver

Øvrige aktiver såsom forsknings- og udviklingsomkostninger, ombygning af lejede lokaler samt forudbetalinger indregnes til anskaffelsessummen med fradrag af skattemæssige afskrivninger. I det omfang anskaffelsessummen omregnes til kontantværdi anvendes denne jf. VSL § 3, stk. 4³⁹.

8.3.2.2. Blandet benyttede aktiver

Blandede benyttede aktiver indgår som hovedregel ikke i ordningen jf. VSL § 1, stk. 3, dog med undtagelse af blandet benyttede ejendomme og biler, samt blandet benyttede multimedier, som kan medregnes fra indkomståret 2010⁴⁰.

8.3.2.2.1. Blandet benyttede ejendomme

En blandet benyttet ejendom, indgår efter VSL § 1, stk. 3, 2. pkt. med den del af ejendommen, som benyttes til erhverv. Der foretages en forholdsmæssig fordeling af privat og erhvervsmæssig benyttelse af ejendommen. Hvis den erhvervsmæssige del af ejendommen overstiger 25 % af den samlede ejendom, skal der foretages en vurderingsfordeling efter Vurderingslovens § 33. Dette bruges især indenfor landbrugserhvervet. Hvis der ikke forefindes en ejerboligfordeling, kan ejendommen ikke på nogen måde indgå i VSO⁴¹.

8.3.2.2.2 Blandet benyttede biler

Biler, som benyttes både erhvervsmæssigt og privat, skal enten indregnes i ordningen eller holdes udenfor. Man kan ikke indregne en forholdsmæssig andel i VSO. Selvom

³⁸ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

³⁹ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 277 samt Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 241

⁴⁰ Aage Michelsen mfl., "Lærebog om indkomstskat", s. 216

⁴¹ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 141

den personlige erhvervsdrivende vælger at holde bilen udenfor VSO, er der stadigvæk fradragsmuligheder for de omkostninger, der vedrører den erhvervsmæssige kørsel⁴².

8.3.2.2.2.1. Biler der indgår i virksomhedsordningen

Biler, der indgår i VSO, indskydes efter reglerne i VSL § 3. Ved indførelse i ordningen indregnes den blandede benyttede bil til den afskrivningsberettigede saldværdi. Indregningen skal ske ved begyndelsen af et indkomstår. Såfremt der anskaffes en ny bil i løbet af et indkomstår, kan denne medtages fra erhvervelsestidspunktet⁴³.

Vælger den personlige erhvervsdrivende at lade en blandet benyttet bil indgå i VSO, skal den personlige erhvervsdrivende beskattes af fri bil⁴⁴ jf. LL § 16, såfremt han ønsker at anvende bilen privat. Ved dette valg kan den personlige erhvervsdrivende fratrække alle omkostninger til bilen herunder afskrivninger i virksomheden. Den beregnede værdi af fri bil føres enten via hæverækkefølgen jf. *afsnit 8.3.4.2. overførsler* eller mellemregningskontoen jf. *afsnit 8.3.3. mellemregningskonto*⁴⁵.

8.3.2.2.2.2. Biler der ikke indgår i virksomhedsordningen

Biler, der holdes udenfor VSO, skal ikke medtages ved opgørelsen af indskudskontoen⁴⁶. Vælger den personlige erhvervsdrivende at holde den blandet benyttede bil udenfor VSO, er der mulighed for at den erhvervsmæssige kørsel kan godtgøres af virksomheden. Godtgørelsen kan ske enten som refusion af faktiske omkostninger eller efter SKAT's kørselssatser. For at kørselsudgifterne kan godtgøres, skal der føres et udførligt kørselsregnskab over de erhvervsmæssige kørte kilometer. Værdien af de faktiske udgifter eller kørselsgodtgørelsen føres som en hævning udenom hæverækkefølgen jf. *afsnit 8.3.4.2. overførsler* eller via mellemregningskontoen jf. *afsnit 8.3.3. mellemregningskonto*⁴⁷.

⁴² Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 142

⁴³ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 142-143

⁴⁴ opgørelse af fri bil forventes kendt af læseren se også LL § 16, stk. 4

⁴⁵ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.9.2, "Biler indgår i virksomhedsordningen", www.skat.dk

⁴⁶ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 142

⁴⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.9.3, "Bilen holdes udenfor virksomhedsordningen", www.skat.dk

8.3.2.2.3. Øvrige blandet benyttede driftsmidler

Øvrige blandet benyttede driftsmidler omfatter telefoner, computere, dataforbindelser samt tilbehør. Disse skal indregnes til den afskrivningsberettigede saldo, som det enkelte driftsmiddel har på opgørelsestidspunktet⁴⁸.

8.3.2.2.4. Andre blandet benyttet aktiver

Som hovedregel kan andre blandet benyttede aktiver, bortset fra ovennævnte, ikke indgå i VSO og indgår dermed ikke i opgørelsen af indskudskontoen. Den personlige erhvervsdrivende kan dog stadig få godtgjort udgifterne ved erhvervsmæssig brug af aktivet⁴⁹.

8.3.2.3. Private aktiver

Private aktiver såsom privat indbo, livsforsikringspolicer samt private udlån kan ikke indgå i VSO, og skal derfor ikke indregnes ved opgørelse af indskudskontoen⁵⁰. Privatejede sommerhuse, hvor ejeren kun i perioder udlejer og ellers bruger huset privat, falder ligeledes ikke ind under VSO⁵¹. For parcelhuse gælder der særlige regler, som behandles nedenfor.

8.3.2.3.1. Parcelhuse

En- og tofamilieshuse indgår ikke i VSO, selvom noget af bygningen bliver brugt erhvervsmæssigt. Der gælder dog andre fradragsmuligheder for den personlig erhvervsdrivende jf. PSL § 4, stk. 1, nr. 6. Der kan opnås fradrag for ejendommens lejeværdi på den del af ejendommen, som benyttes til erhverv. Herudover kan vedligeholdelse på den erhvervsmæssige del fratrækkes i virksomheden. Hvis hele ejendommen bliver renoveret fordeles udgifter efter den andel, som lejeværdien er opgjort efter. Dog kan VSO anvendes, hvis et en- og tofamilieshus overgår fra privat benyttelse til ren udlejning, her kan VSO anvendes fra og med overgangsåret⁵².

⁴⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.10, "Blandet benyttet telefon, datakommunikation, computer", www.skat.dk

⁴⁹ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.11, "Andre blandet benyttede aktiver", www.skat.dk

⁵⁰ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.4, "Erhvervsmæssige aktiver", www.skat.dk

⁵¹ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 141

⁵² Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 141

8.3.2.4. Erhvervsmæssige passiver

8.3.2.4.1. Gæld

Erhvervsmæssig gæld såsom leverandørgæld, skyldige omkostninger, forudbetalinger samt banklån medtages på indskudskontoen til kursværdien. Privat gæld kan ligeledes medtages ved opgørelsen af indskudskontoen, men her skal bemærkes at såfremt indskudskontoen bliver negativ ved indtræden, skal der beregnes rentekorrektion. Dermed opnås der ikke fuld fradragsværdi for private renteudgifter, idet rentekorrektionen tillægges personlig indkomst og fratrækkes kapitalindkomsten⁵³. Rentekorrektionsreglerne behandles nærmere i *afsnit 8.3.12. rentekorrektion*.

8.3.3. Mellemregningskonto

Den personlige erhvervsdrivende kan vælge at bruge en mellemregningskonto til at overføre et beløb fra sin privatøkonomi til virksomheden i stedet for at indskyde på indskudskontoen jf. VSL § 4 a, stk. 1. Mellemregningskontoen bliver ofte brugt som en udlægskonto mellem den personlige erhvervsdrivende og virksomheden. Beløb på denne konto kan efterfølgende tilbageføres til den personlige erhvervsdrivende uden om hæverækkefølgen og uden rentekorrektion og derved uden skattemæssige konsekvenser for den personlige erhvervsdrivende.

Mellemregningskontoen kan ikke benyttes ved indtræden i VSO jf. VSL § 4a, stk. 2, her anvendes indskudskontoen til opgørelse af indskudte private og erhvervsmæssige værdier i virksomheden.

Indskud på mellemregningskontoen kan kun forekomme med kontante beløb eller udlæg. Den personlige erhvervsdrivende kan således ikke benytte kontoen til at indskyde værdipapirer, disse skal over indskudskontoen. Hævninger kan ske i det omfang de ikke overstiger de kontante indskudte beløb jf. VSL § 4a, stk. 3. Hvis hævningerne på mellemregningskontoen overstiger indskuddene, og mellemregningskontoen derved får en negativ saldo, skal denne reguleres over hæverækkefølgen jf. VSL § 5, idet den person-

⁵³ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.5.3, "Værdiansættelsen ved opgørelsen af indskudskontoen", www.skat.dk

lige erhvervsdrivende ikke må låne penge af virksomheden uden om hæverækkefølgen, som beskrevet i efterfølgende *afsnit 8.3.4.1. den almindelige hæverækkefølge*.

Indestående på mellemregningskontoen skal fragå i opgørelsen af virksomhedens kapitalafkastgrundlag jf. VSL § 8, stk. 1, og der bliver ikke foretaget forrentning af indeståendet på kontoen.

I de tilfælde hvor den personlige erhvervsdrivende er gift, kan der via mellemregningskontoen overføres et beløb til beskatning hos medarbejdende ægtefælle jf. VSL § 4a, stk. 5.

Mellemregningskontoen opgøres i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskabet for den personlige erhvervsdrivende. Samtidig med denne opgørelse ultimo året beregnes privatforbrug af virksomhedens bil, telefon, datakommunikation mv. og modregnes de indskud, som er foretaget på mellemregningskontoen i årets løb jf. VSL § 4a, stk. 4⁵⁴.

8.3.4. Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien

Som behandlet i foregående afsnit har den personlige erhvervsdrivende mulighed for at hæve beløb i virksomheden i forbindelse med refusion af udlæg og lignende. Refusionen kan ske på den omtalte mellemregningskonto, men såfremt denne bliver negativ, skal beløbet i stedet overføres til hæverækkefølgen. Nedenfor behandles begreberne *den almindelige hæverækkefølge* samt *den udvidede hæverækkefølge*.

8.3.4.1. Den almindelige hæverækkefølge

Et af de centrale elementer i VSO er hæverækkefølgen. Hæverækkefølgen er med til at bestemme, hvor stor en andel af virksomhedens overskud den personlige erhvervsdrivende skal beskattes af i sin personlige indkomst jf. VSL § 5⁵⁵.

⁵⁴ Afsnit om mellemregningskontoen er udformet ved hjælp af teori fra Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.6, "Mellemregningskontoen", www.skat.dk og Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 151-154.

⁵⁵ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 154.

Hæverækkefølgen er med til at give et overblik over, i hvilken rækkefølge, overførsler af værdier fra virksomheden til den personlige erhvervsdrivende, skal ske. Formålet er, at der er forskel på beskatningen af virksomhedsoverskud, indskud eller beløb udover indskud. Forskellen er, at beskatning af virksomhedsoverskud kan ske som kapitalindkomst eller personlig indkomst, hvorimod hævning på indskudskontoen sker skattefrit. Såfremt der hæves mere på indskudskontoen, end der er indskudt, anses det for et privat lån i virksomheden, og konsekvensen heraf er, at der skal beregnes rentekorrektion jf. VSL § 11, stk. 1⁵⁶. Nedenstående figur viser den almindelige hæverækkefølge, som fremgår af VSL § 5, stk. 1, nr. 1-5:

Hensat til senere hævning primo:
- Kapitalafkast fra tidligere år
- Resterende overskud fra tidligere år
Årets virksomhedsoverskud
- Årets Kapitalafkast
- Årets resterende overskud
Opsparet overskud fra tidligere år
Indestående på indskudskonto

Figur 2: Hæverækkefølgen⁵⁷

Som illustreret i ovenstående figur, skal der forud for hævning af årets virksomhedsoverskud først ske hævning af tidligere års ej hævet kapitalafkast og restoverskud. Dette kaldes også for beløb hensat til senere hævning. Dernæst hæves der af årets overskud, som opdeles i henholdsvis kapitalafkast og resterende overskud. Såfremt årets hævninger ikke kan indeholdes i ovenfor nævnte, hæves der af opspareret overskud fra tidligere år, med tillæg af virksomhedsskat, som uddybes i *afsnit 8.3.11. opspareret overskud*. Endeligt kan der hæves af eventuelt indestående på indskudskonto, hvilket som nævnt i *afsnit 8.3.1. indskudskonto* sker skattefrit⁵⁸.

⁵⁶ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.2, "Overførsler i hæverækkefølgen" www.skat.dk, se ligeledes afsnit 8.3.12. rentekorrektion

⁵⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.2, "Overførsler i hæverækkefølgen", www.skat.dk

⁵⁸ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 179

8.3.4.2. Overførsler

Overførsler eller hævninger fra virksomhedsøkonomien til den private økonomi kan opdeles i tre hovedgrupper:

- 1) Beløb eller værdier, der faktisk overføres
- 2) Beløb eller andre værdier, der anses for overført
- 3) Beløb eller andre værdier, der hensættes til senere hævnning

Beløb eller værdier, der faktisk overføres til privatøkonomien anses for direkte at være udtaget af virksomhedens kasse- eller bankbeholdning, og er derfor løbende blevet bogført i regnskabet⁵⁹.

Beløb eller andre værdier, der anses for overført, kan f.eks. være private andele af bil og telefon samt forbrug af egne varer. Overførslerne anses kun for regnskabsmæssige poster, og der skal derfor ikke overføres kontantbeløb. Såfremt virksomhedsejeren har udtaget aktiver til privat brug, anses disse også for overført via hæverækkefølgen, med mindre mellemregningskontoen anvendes⁶⁰.

Beløb eller andre værdier, der hensættes til senere hævnning opstår som følge af, at der i virksomheden er tjent mere, end ejeren har hævet ud til privatøkonomien. Selvom beløbet ikke er hævet ud af virksomheden, skal beløbet beskattes i det indkomstår, hvor hensættelsen finder sted. Såfremt der året efter hensættelsen hæves mere end, hvad der i dette år måtte være tjent, går hævnning af hensættelsen fra tidligere år forud for årets overskud mv. jf. tidligere illustration af den almindelige hæverækkefølge. Når hensættelsen til senere hævnning hæves, skal der ikke ske genbeskatning af beløbet⁶¹.

⁵⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 180

⁶⁰ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

⁶¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 185

Der kan ikke ske hensættelse til senere hævning, hvis den personlige erhvervsdrivende i et år har hævet mere end, hvad han har tjent samt opsparet i virksomheden i henhold til opgørelsen i VSL § 5, stk. 1 nr. 1-4⁶².

Der gælder ingen fristdag for hævning af beløb hensat til senere hævning, og såfremt den personlige erhvervsdrivende ønsker at udskyde hævningen, skal der blot hensættes et tilsvarende beløb til senere hævning ultimo året. Hvis den personlige erhvervsdrivende ikke ønsker at hensætte til senere hævning, kan der alternativt ske indskud på indskudskontoen. Dette får dog den konsekvens, at det anses for en hævning i hæverækkefølgen og samtidig et indskud på indskudskontoen. Dermed bindes der flere midler på indskudskontoen, som først kan hæves, når alle øvrige opsparede midler er hævet. Bestemmelsen om indskud på indskudskontoen eller hensættelse til senere hævning skal ske senest inden fristen for indsendelse af selvangivelsen⁶³.

8.3.4.3. Værdiansættelse af og tidspunkt for overførsler

Hovedreglen for overførsel af aktiver fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien er, at det skal ske til handelsværdien. Såfremt der ikke forefindes en konkret handelsværdi, foretages et skøn.

Hvis den personlige erhvervsdrivende ønsker at udtage en fast ejendom af VSO, gælder der særlige regler herfor, som kan opdeles i 3 senarier⁶⁴:

- 1) Hvis ejendommen er medtaget ved indtræden i VSO, skal overførslen ske efter samme princip som ved indskud på indskudskontoen jf. VSL § 3, stk. 4⁶⁵. Se ligeledes *afsnit 8.3.2. opgørelse af indskudskonto*. Alternativt værdiansættes ejendommen til handelsværdi, hvis denne er lavere.

⁶² Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

⁶³ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk samt Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s.186

⁶⁴ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

⁶⁵ VSL § 3, stk. 4: Opgøres til kontant anskaffelsessum eller senest fastsatte ejendomsværdi med fradrag fra byrder og tillæg af ombygning- og forbedringsudgifter.

- 2) Hvis en privatejet ejendom er ført ind i VSO efter indtræden, skal ejendommen tages ud til indskudsværdien med tillæg af ombygning- og forbedringsudgifterne. Handelsværdien anvendes, hvis denne er lavere.
- 3) Hvis ejendommen er købt i virksomhedsregi i VSO, anvendes købsprisen inkl. udgifter til ombygning og forbedring når ejendommen overføres til privatøkonomien. Handelsværdien kan ligeledes anvendes, hvis denne er lavere.

Konteringen af overførslen skal altid ske på det faktiske overførselstidspunkt jf. VSL § 2, stk. 4, da aktivet overgår til anden anvendelse, dog gælder der særlige regler for finansielle aktiver og passiver samt biler.

Overførsel af finansielle aktiver og passiver til privatøkonomien skal først ske ved opgørelse af virksomhedens ultimo balance. Dermed indgår værdien heraf i kapitalafkastgrundlaget for året, og eventuelle renteindtægter og omkostninger kan medtages i virksomhedens overskud jf. VSL § 2, stk. 5⁶⁶.

Blandet benyttede biler kan kun overføres til privatøkonomien fra indkomstårets begyndelse jf. VSL § 2, stk. 5, 1. pkt⁶⁷.

8.3.4.4. Den udvidede hæverækkefølge

En række overførsler kan ske udenom den almindelige hæverækkefølge og det samlede begreb for disse overførsler er *den udvidede hæverækkefølge*, hvilket illustreres nedenfor:

⁶⁶ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

⁶⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

Overført beløb fra negativ mellemregningskonto, VSL § 4a, stk.3
Overførsel til medarbejdende ægtefælle, VSL § 12, KSL § 25 a
Virksomhedsskat, VSL § 5, stk. 3
Hensat til senere hævnung primo:
- Kapitalafkast fra tidligere år
- Resterende overskud fra tidligere år
Årets virksomhedsoverskud
- Årets Kapitalafkast
- Årets resterende overskud
Opsparet overskud fra tidligere år
Indestående på indskudskonto
Privat lån

Figur 3: Den udvidede hæverækkefølge⁶⁸

Som figuren ovenfor viser, kan der overføres forskellige beløb til den personlige erhvervsdrivende, før der hæves i henhold til den almindelige hæverækkefølge, men dog i en prioriteret rækkefølge:

- 1) *Overført beløb fra negativ mellemregningskonto*, hvilket dækker driftsomkostninger, som den personlige erhvervsdrivende har fået refunderet, som i første omgang bogføres på mellemregningskontoen jf. VSL § 4a, stk. 4. Såfremt mellemregningskontoen udviser en negativ saldo, anses beløbet for hævet i virksomheden, dog forud for hæverækkefølgen⁶⁹.
- 2) *Overført beløb til medarbejdende ægtefælle*, kan ligeledes føres udenom hæverækkefølgen, idet beløbet beskattes som personlig indkomst hos ægtefællen. Beløbet kan ligeledes overføres via mellemregningskontoen jf. VSL § 4a, stk. 5.

⁶⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

⁶⁹ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 158-159

Såfremt mellemregningskontoen udviser negativ saldo, omfattes beløbet til medarbejdende ægtefælle af ovenfornævnte pkt. 1⁷⁰.

3) *Betalt virksomhedsskat*, hæves også forud for hæverækkefølgen skattefrit⁷¹.

Herefter hæves der i henhold til den almindelige hæverækkefølge jf. *afsnit 8.3.4.1. den almindelige hæverækkefølge*.

8.3.5. Private udgifter

Når det skal afgøres om en hævning, i virksomheden til den personlige erhvervsdrivendes privatøkonomi, er til privatforbrug eller til dækning af udlæg, er det centrale element, hvad beløbet er anvendt til. Beløb, som den personlige erhvervsdrivende har hævet til dækning af privatforbrug, herunder personlige skatter, anses for en hævning i hæverækkefølgen⁷².

Hvis virksomheden har betalt private fradragsberettigede udgifter i form af f.eks. faglige kontingenter, anses disse ligeledes for en hævning i hæverækkefølgen⁷³.

Såfremt den personlige erhvervsdrivende udlåner midler fra virksomheden for at tilgodese private interesser, f.eks. ved udlån til familie eller selskaber der ejes eller kontrolleres af den personlige erhvervsdrivende, anses dette for en hævning i hæverækkefølgen⁷⁴.

Anskaffes der finansielle aktiver i form af aktier og anparter, der ikke kan indgå i VSO jf. VSL § 1, stk. 2., for virksomhedens midler, anses et beløb svarende til købesummen for en hævning i hæverækkefølgen. Beløbet kan alternativt være bogført på mellemregningskontoen⁷⁵.

⁷⁰ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 158-159

⁷¹ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 158-159

⁷² Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 161

⁷³ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 161

⁷⁴ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.4, "Private udgifter", www.skat.dk

⁷⁵ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.4, "Private udgifter", www.skat.dk

Øvrige ikke fradragsberettigede private udgifter omfatter bøder, private erstatningsydelser, indskud på etableringskonto⁷⁶ samt private inkassoomkostninger anses ligeledes for en hævning i hæverækkefølgen⁷⁷.

Erhvervsmæssige udgifter i form af repræsentations-, etablerings- samt formueudgifter anses ikke for hævninger i hæverækkefølgen, men er blot ikke fradragsberettiget skattemæssigt⁷⁸.

Afhandlingen vil nu fortsætte sin teoretiske gennemgang af VSO med opgørelse af virksomhedsindkomsten. Virksomhedsindkomsten dækker over virksomhedens skattepligtige overskud og indgår som vist i figur 3 i hæverækkefølgen.

8.3.6. Opgørelse af virksomhedsindkomsten

Ved anvendelse af VSO skal der ved opgørelse af virksomhedens indkomst anvendes de almindelige regler i skattelovgivningen jf. VSL § 6 stk. 1⁷⁹. Disse regler forefindes i SL § 4, 5 og 6 samt i PSL, som i denne afhandling forudsættes kendt for læseren jf. *problemafgørelsen afsnit 7.1*.

Når der sker beskatning efter reglerne i VSO, skal der tages hensyn til VSL § 6 stk. 2 og stk. 3 omhandlende renteperiodisering samt leasingbiler.

- *VSL § 6 stk. 2 renteperiodisering*: Virksomhedens renter skal periodiseres således kun renter vedrørende indkomståret medtages. Private renter skal ikke nødvendigvis periodiseres⁸⁰.

⁷⁶ Etableringskonto: En konto skatteydere kan oprette til senere opstart af egen virksomhed. Indskuddene kan kun anvendes til etablering af virksomhed og investering i den forbindelse, jf.

<http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=211615&vId=203080#211615>

⁷⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.4, "Private udgifter", www.skat.dk

⁷⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.4, "Private udgifter", www.skat.dk

⁷⁹ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.8, "Opgørelse af virksomhedsindkomst", www.skat.dk

⁸⁰ Tine Harbor og Maiken Nielsen, "Skattelovsamling for studerende 2011/2", Virksomhedsskatteloven § 6, s. 599

- *VSL § 6 stk. 3 leasing biler*: Hvis der indgår en leaset bil i VSO anses denne for solgt, såfremt den overgår til privatøkonomien. Dermed opstår der enten fortjeneste eller tab til beskatning i den personlige indkomst, i det sidste indkomstår, hvor bilen indgik i virksomheden⁸¹.

Selvom virksomhedsindkomsten i overvejende grad skal beskattes efter de almindelige regler i PSL, gælder der ved anvendelse af VSO særlige regler for indregning af kapitalindkomsten. I VSO sondres der ikke mellem begrebet personlig indkomst og kapitalindkomst, da renteindtægter og -udgifter indgår i virksomhedens skattepligtige resultat⁸².

Til illustrering af opgørelsen af virksomhedens indkomstopgørelse ved anvendelse af VSO opstilles nedenstående figur:

Personlig indkomst:
+ Overført virksomhedsoverskud
- Beregnet kapitalafkast
- Opsparet virksomhedsoverskud inkl. virksomhedsskat
+ Rentekorrektion
Kapitalindkomst:
+ Beregnet kapitalafkast
- Rentekorrektion
Virksomhedsindkomst:
+/- Opsparet/hævet virksomhedsoverskud inkl. virksomhedsskat

Figur 4: Virksomhedens indkomstopgørelse ved anvendelse af VSO⁸³

Begreberne kapitalafkast, opsparet overskud samt rentekorrektion behandles nærmere i de efterfølgende afsnit.

⁸¹Tina Harboe og Maiken Nielsen, "Skattelovsamling for studerende 2011/2", Virksomhedsskatteoven § 6, s. 599

⁸²Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 196

⁸³Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 146

8.3.7. Kapitalafkastgrundlaget

Kapitalafkastgrundlaget skal opgøres ved indtræden i VSO jf. VSL § 8. Kapitalafkastgrundlaget opgøres herefter primo for hvert indkomstår. I VSO indgår alle erhvervsmæssige aktiver og gæld i kapitalafkastgrundlaget samt den erhvervsmæssige del af blandet benyttede driftsmidler⁸⁴.

I modsætning til indskudskontoen, fastfryses kapitalafkastgrundlaget ikke. Det påvirkes årligt af driften i virksomheden. Med andre ord bliver det påvirket af reguleringen af aktiverne og passiverne i årets løb⁸⁵.

Kapitalafkastgrundlaget bruges sammen med kapitalafkastsatsen til at beregne kapitalafkastet. Kapitalafkastsatsen er en beregnet rente, som skal illustrere forrentningen af virksomhedens indestående⁸⁶. Beløbet overføres til kapitalindkomst hos den personlige erhvervsdrivende, med mindre kapitalafkastet opspares eller tillægges den personlige indkomst⁸⁷.

8.3.8. Kapitalafkastsatsen

Kapitalafkastsatsen fastsættes én gang årlig jf. VSL § 9. Den fastsættes på baggrund af gennemsnittet af den effektive obligationsrente de første 6 måneder af året nedrundet til nærmeste procentpoints⁸⁸.

Nedenstående figur viser udviklingen i kapitalafkastsatsen:

1987: 11 %	1992: 9 %	1997: 5 %	2002: 4 %	2007: 4 %
1988: 11 %	1993: 8 %	1998: 5 %	2003: 3 %	2008: 4 %
1989: 10 %	1994: 6 %	1999: 5 %	2004: 3 %	2009: 3 %
1990: 11 %	1995: 8 %	2000: 5 %	2005: 2 %	2010: 2 %
1991: 9 %	1996: 6 %	2001: 5 %	2006: 3 %	2011: 2 %

Figur 5: Udviklingen i kapitalafkastsatsen⁸⁹

⁸⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 218

⁸⁵ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 144

⁸⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s.210

⁸⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s.224

⁸⁸ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 144

8.3.9. Kapitalafkast

Kapitalafkastet opgøres ved følgende beregning:

$$\text{Kapitalafkastgrundlaget primo} \times \text{Kapitalafkastsatsen} = \text{Kapitalafkast}$$

Figur 6: Kapitalafkastberegning⁹⁰

Kapitalafkastet beregnes af kapitalafkastgrundlaget primo året. Hvis beregningen giver et negativt resultat sættes værdien til 0 kr. Kapitalafkastet kan ikke overstige årets skattemæssige overskud. Kapitalafkastets formål er at opdele årets overskud for den personlige erhvervsdrivende i henholdsvis personlig indkomst og kapitalindkomst⁹¹.

8.3.10. Værdiansættelse af kapitalafkastgrundlaget

Opgørelsen og værdiansættelsen af kapitalafkastgrundlaget fremgår af VSL § 8. I kapitalafkastgrundlaget indgår som nævnt de erhvervsmæssige aktiver og gældsposter, og dette afsnit vil behandle værdiansættelsen af disse. Flere af aktiv- og gældsposterne værdiansættes, som ved opgørelsen af indskudskontoen, og vil derfor kun kort blive omtalt i dette afsnit⁹².

8.3.10.1. Fast ejendom

Værdiansættelse af fast ejendom fremgår af VSL § 8 stk. 2. Ejendommen skal medtages til den kontante anskaffelsessum tillagt forbedringsudgifter. Forbedringsudgifterne kan kun medtages i ultimo opgørelsen af kapitalafkastgrundlaget. Der skal ikke fradrages afskrivninger i afkastgrundlaget. Såfremt der er foretaget straksafskrivning af ejendommen eller dens tilgange, skal disse ikke fragå i værdiansættelse af ejendommen til kapitalafkastgrundlaget. Hvis der indgår en ejendom i afkastgrundlaget, som er anskaffet før 1. januar 1987, er der et alternativ til ovenfor nævnte opgørelsesmetode. I stedet for den

⁸⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s 219 samt Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.9.4, "Kapitalafkastsatsen", www.skat.dk. Grundet fejlberegning er satserne for 2000-2010 ændret med tilbagevirkende kraft.

⁹⁰ Egen tilvirkning

⁹¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s.209-211

⁹² Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 217

kontante anskaffelsessum, kan ejeren vælge at anvende den 18. almindelige vurderingsværdi med tillæg af forbedringer, som ikke indgår i vurderingen⁹³.

8.3.10.2. Driftsmidler og biler

Driftsmidler skal opgøres til anskaffelsessummen med fradrag af saldoafskrivninger. Hvis saldoværdien er negativ f.eks. på grund af salg af driftsmidler kan den negative saldoværdi ikke fradrages⁹⁴. Såfremt der indskydes aktiver, der hidtil har været anset for private, skal disse opgøres til handelsværdien i stedet for den oprindelige anskaffelsessum⁹⁵.

8.3.10.3. Blandet benyttede aktiver

Såfremt aktivet indgår i VSO, skal den erhvervsmæssige del, af det blandet benyttede aktiv, opgøres til den afskrivningsberettigede saldoværdi⁹⁶. Hvis aktivet ikke indgår i VSO, skal værdien heraf ikke medregnes i kapitalafkastgrundlaget.

8.3.10.4. Varelager

Værdien af varelageret opgøres som ved indskudskontoen til en af følgende værdier⁹⁷:

1. Dagsprisen ved årets afslutning
2. Indkøbsprisen inkl. fragt, told mv.
3. Fremstillingsprisen, hvis virksomheden selv fremstiller varen.

Den personlig erhvervsdrivende kan selv vælge princip fra år til år.

8.3.10.5. Finansielle aktiver

Finansielle aktiver, som kan indgå i VSO f.eks. likvider, konvertible obligationer, for- eningsandele samt aktier og investeringsbeviser, værdiansættes til kursværdien⁹⁸.

⁹³ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 217

⁹⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 217-218

⁹⁵ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.9.3, "Kapitalafkastgrundlaget", www.skat.dk

⁹⁶ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.9.3, "Kapitalafkastgrundlaget", www.skat.dk

⁹⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 147

⁹⁸ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 143

8.3.10.6. Øvrige aktiver

De øvrige aktiver medtages ligeledes med værdien af anskaffelsessum minus skattemæssige afskrivninger⁹⁹. Under øvrige aktiver indgår goodwill. Som ved indskudskontoen medtages kun erhvervet goodwill i kapitalafkastgrundlaget. Goodwill indregnes dermed til anskaffelsessummen minus skattemæssige afskrivning, hvilket vil være med 1/7-del årligt¹⁰⁰.

8.3.10.7. Gæld

Gælden fastsættes til kursværdi¹⁰¹. For prioritetsgæld vil det betyde, at det ofte er til en anden værdi end den restgæld, der fremgår af årsregnskabet.

8.3.10.8. Hensat til senere hævning

Beløb hensat til senere hævning skal som gæld fradrages i kapitalafkastgrundlaget. Værdiansættelsen sker med det faktiske beregnede beløb¹⁰².

8.3.10.9. Mellemregningskonto

Såfremt der er bogført på mellemregningskontoen, skal dette beløb ligeledes fragå i beregningen af kapitalafkastgrundlaget¹⁰³.

8.3.11. Opsparet overskud og virksomhedsskat

I afsnit 8.3.6 *opgørelse af virksomhedens indkomst* blev begreberne opsparet overskud og virksomhedsskat introduceret. Fordelen i VSO er, som tidligere nævnt, at den personlige erhvervsdrivende kan udjævne svingende indkomster over årene og dermed udskyde en del af skattebetalingen.

Den personlige erhvervsdrivende har mulighed for at opspare en del af sit overskud i det omfang, hele årets overskud ikke hæves¹⁰⁴. I det år hvor overskuddet opspares, betales

⁹⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 218

¹⁰⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 148 samt Afskrivningsloven § 40

¹⁰¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 218

¹⁰² Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 215

¹⁰³ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 216

der en foreløbig virksomhedsskat beregnet med selskabsskattesatsen, 25 % (2012-niveau), jf. VSL § 10 stk. 2¹⁰⁵. Det opsparede overskud med fradrag af virksomhedsskat registreres på en konto i den personlige erhvervsdrivendes regnskab. Der er ikke krav om, at overskuddet fysisk skal bindes på en bankkonto¹⁰⁶.

Siden VSL's ikrafttrædelse i 1987 har selskabsskattesatsen været ændret adskillige gange, hvorfor ældre personligdrevne virksomheder oftest kan have overskud, der er opsparet med forskellige skattesatser. Det er ikke længere et krav i VSL, at beløbene skal opgøres særskilt, men for at kunne beregne den tidligere betalte virksomhedsskat, når opsparet overskud hæves, vil det for den personlige erhvervsdrivende være langt nemmere med adskilte opgørelser¹⁰⁷.

Nedenfor ses selskabsskattesatsens udvikling siden 1987:

1987 - 1990: 50 %	2001 - 2004: 30 %
1991: 38 %	2005 - 2006: 28 %
1992 - 1998: 34 %	2007 - : 25 %
1999 - 2000: 32 %	

Figur 7: Selskabsskattens udvikling¹⁰⁸

Når den personlige erhvervsdrivende får brug for at hæve af sit opsparede overskud, skal det beløb, der hæves inkl. virksomhedsskat, tillægges den personlige indkomst jf. VSL § 10 stk. 3. Kontoen for opsparet overskud reduceres dermed med det hævede opsparede overskud ekskl. virksomhedsskat, og i skatteberegningen kompenseres der for den tidligere betalte virksomhedsskat¹⁰⁹. Fra 1999 anvendes princippet om at først opsparede overskud ligeledes hæves først (FIFO-princippet)¹¹⁰. Hvis den tidligere betalt virksomhedsskat ikke kan rummes i den samlede skat, udbetales restbeløbet som overskydende skat.

¹⁰⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 223

¹⁰⁵ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 221

¹⁰⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 232

¹⁰⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.10, "Overskud og virksomhedsskat", www.skat.dk

¹⁰⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.10, "Overskud og virksomhedsskat", www.skat.dk

¹⁰⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 232

¹¹⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 239

Til forståelse af systematikken i hævning af virksomhedens overskud opstilles nedenfor et eksempel:

Eksempel på hævning af opsparet overskud¹¹¹:

For indkomståret 2011 udgør virksomheden samlede opsparede overskud 438.700 kr. ekskl. Virksomhedsskat. Beløbet er opsparet siden 1996 og kan opgøres således:

Indkomstår	Opsparet overskud inkl. virksomhedsskat	Beløb overført til konto for opsparet overskud	Hertil svarende virksomhedsskat
1996-1998 (34%)	40.000 kr.	26.400 kr.	13.600 kr.
1999-2000 (32%)	90.000 kr.	61.200 kr.	28.800 kr.
2001-2004 (30%)	100.000 kr.	70.000 kr.	30.000 kr.
2005-2006 (28%)	130.000 kr.	93.600 kr.	36.400 kr.
2007-2010 (25%)	250.000 kr.	187.500 kr.	62.500 kr.
	610.000 kr.	438.700 kr.	197.700 kr.

I 2011 er virksomhedens skattepligtige resultat 100.000 kr. efter renteudgifter. Der er ultimo året hævet 350.000 kr., hvorfor der er behov for at hæve 250.000 kr. af tidligere års opsparede overskud. Der er endvidere beregnet et kapitalafkast på 10.000 kr.

Som omtalt i ovenstående afsnit skal ældste overskud hævnes først:

Indkomstår	Hævet opsparet overskud	Hertil svarende virksomhedsskat	Saldo opsparet overskud herefter
1996-1998 (34%)	-26.400 kr.	-13.600 kr.	0 kr.
1999-2000 (32%)	-61.200 kr.	-28.800 kr.	0 kr.
2001-2004 (30%)	-70.000 kr.	-30.000 kr.	0 kr.
2005-2006 (28%)	-92.400 kr.	-35.933 kr.	1.200 kr.
2007-2010 (25%)	0 kr.	0 kr.	187.500 kr.
	-250.000 kr.	-108.333 kr.	188.700 kr.

¹¹¹ Eksempel er opgjort med fiktive tal med inspiration fra eksempel i følgende litteratur: Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s.233

Årets hævede overskud inkl. virksomhedsskat 358.333 kr. tillægges i den personlige indkomst og den tidligere betalte virksomhedsskat på 108.333 kr. fratrækkes i årets beregnede skat.

Årets indkomstopgørelse vil derfor se således ud:

Personlig indkomst:	
Årets overskud	100.000 kr.
- Kapitalafkast	-10.000 kr.
+ Overført fra konto for opsparet overskud inkl. virksomhedsskat	358.333 kr.
Personlig indkomst før AM-bidrag	448.333 kr.
- Am-bidrag (8%)	-35.866 kr.
Personlig indkomst	412.467 kr.
Kapitalindkomst:	
Kapitalafkast	10.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag:	
Beskæftigelsesfradrag ¹¹²	-13.600 kr.
Skattepligtig indkomst	408.867 kr.

Skatteberegning med ovenstående tal viser en skat på 70.431 kr. inkl. AM-bidrag på 35.866 kr. og med fradrag af den tidligere betalte virksomhedsskat på 108.333 kr.¹¹³

Hvis der ikke forefindes tidligere opsparede overskud i virksomheden, og der et år er hævet mere, end hvad der er tjent, kan den personlige erhvervsdrivende være nødsaget til at hæve af sin indskudskonto, hvilket kan udløse rentekorrektion.

8.3.12. Rentekorrektion

Rentekorrektion har til formål at korrigere for eventuelle lån, som den personlige erhvervsdrivende, som anvender VSO, har ydet til sig selv, via sin virksomhed, i stedet for at låne pengene i banken¹¹⁴.

¹¹² Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 4,25 % af AM-bidragspligtig indkomst minus bidrag og præmie til privattegnede pensionsordninger. Beskæftigelsesfradraget kan dog højst udgøre 13.600 kr. (2011-sats) jf. <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2035568>

¹¹³ Skatteberegningen er foretaget i Magnus Skat 2011 for en ugift kvinde født 1970 bosiddende i Aalborg kommune i 2011. Se bilag 1

Der foretages rentekorrektion i 2 situationer jf. VSL § 11¹¹⁵:

- VSL § 11, stk.1. Når indskudskontoen udviser en negativ saldo
- VSL § 11, stk. 2. Når der indenfor samme regnskabsår foretages både indskud og hævning i virksomheden.

Negativ indskudskonto

Den negative indskudskonto kan opstå i følgende to situationer:

- Ved indtræden i VSO
- I år hvor der er hævet mere i virksomheden end, hvad der er tjent og opsparet

Såfremt der fremkommer en negativ indskudskonto ved indtræden i VSO er det oftest et udtryk for, at der er medtaget privat gæld i VSO. Hvis den personlige erhvervsdrivende kan dokumentere at al gæld er erhvervsmæssig, kan den negative indskudskonto værdiansættes til 0 kr. jf. tidligere *afsnit 8.3.1. indskudskontoen*¹¹⁶. Hvis der indgår privat gæld i VSO neutraliseres fordelene af dette med rentekorrektion.

Indskudskontoen kan ligeledes udvise en negativ saldo i år, hvor den personlige erhvervsdrivende har hævet mere i sin virksomhed end, hvad der måtte være tjent og opsparet. Det vil sige, når beløb hensat til senere hævning, opsparet overskud og årets overskud er hævet, er sidste mulighed at hæve af sin indskudskonto jf. *afsnit 8.3.4.1 den almindelige hæverækkefølge*¹¹⁷.

Beregning af rentekorrektionen efter VSL § 11 stk. 1, skal ske når indskudskontoen er negativ enten ved årets begyndelse eller årets udløb. Rentekorrektionen beregnes som den størst negative værdi af indskudskontoens primo/ultimo saldo gange kapitalafkast-satsen for året. Det beregnede beløb kan dog maksimalt udgøre¹¹⁸:

¹¹⁴ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 162

¹¹⁵ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 278

¹¹⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 242

¹¹⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 242

¹¹⁸ Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 278

- 1) Kapitalafkastsatsen gange det størst negative kapitalafkastgrundlag primo/ultimo.
- 2) Virksomhedens nettorenteudgifter med tillæg og fradrag af kurstab og gevinster, der beskattes efter kursgevinstloven.

Nedenstående figur illustrerer beregningen af rentekorrektion i forskellige situationer efter VSL § 11, stk. 1.

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4
Kapitalafkastsats (2011-sats)	2 %	2 %	2 %	2 %
Indskudskonto, primo	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Indskudskonto, ultimo	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Kapitalafkastgrundlag, primo	-500.000	-200.000	100.000	100.000
Kapitalafkastgrundlag, ultimo	-500.000	-200.000	100.000	-500.000
Nettorenteudgifter, inkl. skattepl. gevinst/tab	-30.000	-30.000	-30.000	-5.000
Rentekorrektion	6.000	4.000	0	5.000
	(ingen begrænsning)	(maks. kapitalafkastgrundlag x afkastsats)	(Kapitalafkastgrundlaget er positivt)	(maks. nettorente udgifter)

Figur 8: Eksempel beregning rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 1¹¹⁹

Indskud og hævnning i samme indkomstår

For at undgå rentespekulation er der indført en værnsregel, der skal sikre, at den personlige erhvervsdrivende ikke opnår skattemæssige fordele ved at hæve et større beløb i starten af et indkomstår for senere, inden årets udløb at indskyde det igen. Dermed opnår den personlige erhvervsdrivende en privat rentefordel i årets løb, som ”kun” beskattes som kapitalindkomst. Hvis beløbet var blevet i virksomheden, skulle renteindtægten i stedet beskattes som personlig indkomst¹²⁰.

Beregning af rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 2 forudsætter, at der i årets løb er både indskudt samt sket overførsler til den personlige erhvervsdrivende. Rentekorrektionen beregnes som kapitalafkastsatsen gange med¹²¹:

¹¹⁹ Kirsten Østergaard, ”Eksempel Manual 2011/2012”, s. 278

¹²⁰ Jakob Mosegaard Larsen, ”Virksomhedsskatteloven med kommentarer”, s. 248

¹²¹ Kirsten Østergaard, ”Eksempel Manual 2011/2012”, s. 278

- 1) Overførsel af indskud fra indskudskontoen og
- 2) Overførsel udover indestående på indskudskontoen

Rentekorrektionen begrænses af kapitalafkastsatsen gange med indskuddet.

Nedenstående figur illustrerer beregningen af rentekorrektion i forskellige situationer efter VSL § 11, stk. 2.

	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4
Kapitalafkastsats (2011-sats)	2 %	2 %	2 %	2 %
Indskudskonto, primo	100.000	50.000	50.000	-100.000
Årets resultat	0	0	0	0
Årets indskud	100.000	50.000	50.000	100.000
Årets hævninger	-230.000	-70.000	-110.000	-50.000
Indskudskonto, ultimo	-30.000	30.000	-10.000	-50.000
Kapitalafkastgrundlag, primo	100.000	100.000	100.000	100.000
Kapitalafkastgrundlag, ultimo	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Nettorenteudgifter, inkl. skattepl. gevinst/tab	-30.000	-30.000	-30.000	-10.000
Rentekorrektion § 11, stk. 1	600	0	200	600
Rentekorrektion § 11, stk. 2	2.000	400	1.000	1.000
Rentekorrektion i alt	2.600	400	1.200	1.600
	(Begrænset af årets indskud)	(Hævet 20.000 udover indskud)	(Begrænset af årets indskud)	(Beregnet af årets hævning)

Figur 9: Eksempel beregning rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 2¹²²

8.3.13. Underskud

I de foregående afsnit har afhandlingen fokuseret på hvorledes en virksomheds overskud skal behandles i VSO. I det tilfælde hvor virksomheden realiserer et underskud gælder en særlig rækkefølge for modregning af dette¹²³:

- 1) Opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat.
- 2) Positiv netto kapitalindkomst.

¹²² Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 278-279

¹²³ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.12, "Underskud", www.skat.dk

- 3) Anden personlig indkomst.
- 4) Underskud fremføres til senere indkomstår.

Opsparet overskud hæves som det første. Beløbet overføres til virksomhedsindkomst med tillæg af virksomhedsskat. Såfremt virksomheden har opsparet overskud for flere år, hæves det ældste først (FIFO-princippet). Hvis der hæves yderligere til dækning af underskuddet, medregnes det resterende beløb i personlig indkomst med tillæg for virksomhedsskat.

Positiv nettokapitalindkomst modregnes dernæst i underskuddet. Hvis den personlige erhvervsdrivende er gift, modregnes et eventuel yderligere underskud i ægtefælles positive nettokapitalindkomst før den, i punkt 3 anførte, anden personlige indkomst.

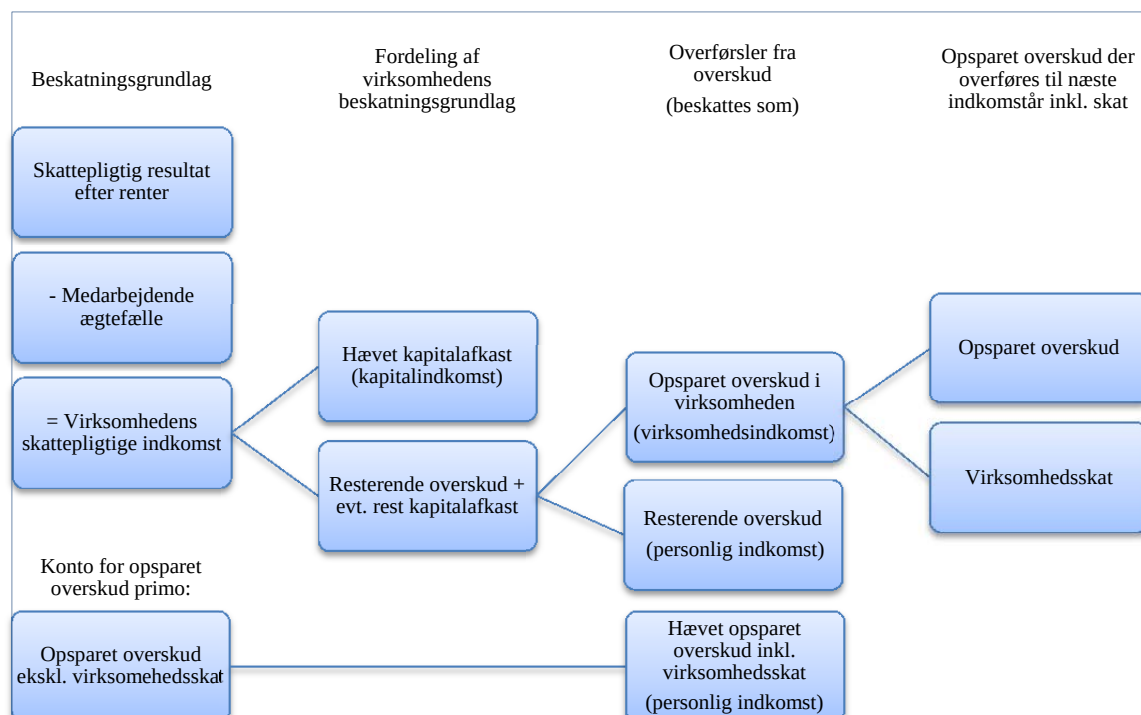
Er ovenstående 2 muligheder udtømt modregnes resterende underskud i *anden personlig indkomst*, herunder i eventuel ægtefælles personlige indkomst.

Såfremt alle overstående muligheder er anvendt, må *underskud fremføres til senere indkomstår*.

8.3.14. Overskudsdisponering

I de tidligere afsnit har vi nu behandlet de forskellige begreber, der indgår i VSO og dennes indkomstopgørelse. For at skabe et samlet overblik, vil vi med nedenstående figur illustrere sammenhængen og fordelingen af virksomhedens overskud efter hæverækkefølgen i VSO.

Jf. figur 10 fordeles virksomhedens overskud som personlig indkomst, kapitalindkomst samt virksomhedsindkomst. Det bemærkes, at virksomhedens overskud er opgjort efter fradrag af renter og beløb overført til medarbejdende ægtefælle. Det bemærkes ligeledes, at såfremt der hæves af opsparet overskud beskattes dette inkl. virksomhedsskatten som personlig indkomst. Nedenstående figur tager udgangspunkt i en virksomhed med overskud og samler op på de behandlede begreber i VSO.

Figur 10: Overskudsdisponering i VSO¹²⁴

8.3.15. Afståelse af virksomhed og ophør af VSO

Som afslutning på behandling af den teoretiske del af VSO, vil vi gennemgå reglerne for afståelse af virksomhed samt ophør med anvendelse af VSO.

I forbindelse med beslutningen omkring ophør af virksomhed findes der forskellige alternativer. Det handler her om, hvilken fremtid den personlige erhvervsdrivende ønsker for sin virksomhed. Uanset hvad den personlige erhvervsdrivende vælger, så medfører det ofte ophørsbeskatning og udtrædelse af VSO.

Ophør kan ske på følgende måder¹²⁵:

- Fuldstændig afståelse og fuldt ophør jf. VSL § 15 stk.1 og 2.
- Delvis afståelse og ophør jf. VSL § 15, stk. 3 og § 15 a.
- Ophør med anvendelse af VSO jf. VSL § 15 b, stk. 1.

¹²⁴ Egen tilvirkning med inspiration fra: Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 147 samt Kirsten Østergaard, "Eksempel Manual 2011/2012", s. 280

¹²⁵ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 271

- Flytning af skattemæssigt hjemsted herunder ophør af skattepligt til Danmark jf. VSL § 15 c.
- Fuldstændig eller delvis omdannelse af virksomhed til selskab jf. VSL § 16 og § 16 a.
- Ophør ved succession jf. KSL § 33 C.
- Ophør ved konkurs jf. VSL § 15 b, stk. 2
- Ophør ved død jf. DBL
- Overgang til anden beskatningsform jf. VSL § 15 b, stk. 1.

Som præciseret i problemafgrænsningen afsnit 7.1., vil vi koncentrere afsnittet omkring fuldstændig afståelse og ophør samt overgang til en anden beskatningsform end VSO.

Fuldstændig afståelse og fuldt ophør af virksomhed efter VSL § 15 stk. 1, 1. pkt. medfører, at der skal ske beskatning af hele det opsparede overskud inkl. virksomhedsskat. Dette tillægges den personlige erhvervsdrivendes personlige indkomst¹²⁶.

Undtagelsesvis kan beskatningen udskydes til efterfølgende indkomstår, såfremt den personlige erhvervsdrivende fortsætter med anvendelsen af VSO i hele afståelsesåret. Betingelsen herfor er, at virksomheds- og privatøkonomien fortsat holdes adskilt jf. VSL § 15 stk. 1, 2-4 pkt.¹²⁷.

Ved udtræden af VSO i forbindelse med fuldstændig afståelse/ophør sker der, udover fuld beskatning af opsparet overskud, det, at salgssummen fra eventuelle solgte aktiver ikke indgår i VSO. Dermed skal fortjenester eller tab indregnes direkte i den personlige indkomst, og medtages derfor ikke i opgørelsen af virksomhedens skattepligtige overskud¹²⁸.

¹²⁶ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.13, "Virksomhedsordning i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør", www.skat.dk

¹²⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.13, "Virksomhedsordning i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør", www.skat.dk

¹²⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.13, "Virksomhedsordning i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør", www.skat.dk

Hvis VSO anvendes året ud ved fuldstændig afståelse/ophør kan salgssummer indgå i VSO jf. VSL § 15 stk. 1, 3. pkt. Fortjenester og tab indgår derfor i virksomhedens skattepligtige overskud. Hvis den personlige erhvervsdrivende, i afståelsesåret, ønsker at hæve noget af sit opsparede overskud, beskattes det på normalvis som personlig indkomst. Det samme gælder, hvis den personlige erhvervsdrivende ønsker at opspare overskud i afståelsesåret¹²⁹.

Efter VSL § 15 stk. 2 har den personlige erhvervsdrivende mulighed for at fortsætte i VSO, hvis der i stedet opstartes eller opkøbes en ny virksomhed inden udløbet af det efterfølgende indkomstår. Der skal dog stadig foreligge en opdeling af erhverv- og privatøkonomien. Den nye virksomhed indtræder i den nuværende VSO, og der skal ikke ske beskatning af opsparet overskud. Fortjeneste og tab ved salg af aktiver vedrørende den tidligere virksomhed, kan indgå i opgørelsen af det skattepligtige resultat. Indskudskontoen fortsætter uændret men påvirkes dog af eventuelle indskud vedrørende den nye virksomhed¹³⁰.

Den personlige erhvervsdrivende har den mulighed at *overgå til en anden beskatningsform* og dermed overgå til beskatning efter reglerne i KAO eller PSL og udtræder derved af VSO. I dette tilfælde skal opsparet overskud inkl. virksomhedsskat ligeledes tillægges den personlige indkomst dog først i indkomståret efter ophørsåret jf. VSL § 15 b, stk. 1¹³¹. Ophør med beskatning efter VSO kan ligeledes opstå som følge af, at SKAT ikke mener, at virksomheden lever op til kravene for anvendelse af VSO. Dette udløser ligeledes beskatning af opsparet overskud¹³².

Jf. *afsnit 8.3.4.2. overførsler*, kan den personlige erhvervsdrivende ved ophør med anvendelse af VSO vælge at udtage aktiver fra virksomheden til privat brug. Denne over-

¹²⁹ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.13, "Virksomhedsordning i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør", www.skat.dk

¹³⁰ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.13, "Virksomhedsordning i forbindelse med fuldstændig afståelse eller ophør", www.skat.dk

¹³¹ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s.181

¹³² Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 303

førsel skal føres via hæverækkefølgen og er dermed med til at øge beskatningsgrundlaget i ophørsåret¹³³.

8.3.16. Delkonklusion

Efter den teoretiske gennemgang af VSO, kan vi nu besvarer nogle af de i problemstillingen stillede spørgsmål. Hvis en personlig erhvervsdrivende vælger at anvende VSO som beskatningsform, er der visse krav der skal opfyldes.

Det er blandt andet et krav, at der er tale om en selvstændig erhvervsvirksomhed, der drives med gevinst for øje, samt at der sker en regnskabsmæssig opdeling af privat- og virksomhedsøkonomien. Denne opdeling er vigtig i forbindelse med opgørelsen af, hvor stor en del af virksomhedens overskud, der kommer til beskatning i det pågældende indkomstår.

Ved indtræden i VSO skal der opgøres en indskudskonto over de forskellige aktiver og passiver, som den personlige erhvervsdrivende ønsker at medtage i VSO. Det er kun muligt at medtage erhvervsmæssige aktiver i VSO, hvorimod private gældsposter kan medtages mod beregning af rentekorrektion. Indskudskontoen reguleres ultimo hvert regnskabsår. Der skal ligeledes opgøres et kapitalafkastgrundlag ved indtræden i VSO, som opgøres primo hvert regnskabsår. Af kapitalafkastgrundlaget beregnes et kapitalafkast, der er med til at nedsætte den personlige indkomst for den personlige erhvervsdrivende. Ved opgørelse af indskudskonto og kapitalafkastgrundlag sker værdiansættelsen af aktiver og passiver efter VSL § 3, stk. 4, med mindre lov siger andet.

Fordelen ved anvendelse af VSO er, at den personlige erhvervsdrivende har mulighed for at udjævne sin indkomst over flere år ved hjælp af opsparet overskud. Såfremt den personlige erhvervsdrivende i et år ikke har hævet hvad der svarer til årets overskud, kan det resterende overskud opspares til senere hævning, og dermed skal der kun ske beskatning af den del af overskuddet, der anses for hævet.

¹³³ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.7.1, "Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien", www.skat.dk

Ved afståelse af virksomhed eller ophør med anvendelse af VSO kommer opsparet overskud til beskatning enten i afståelsesåret eller året efter.

Vi har nu bearbejdet de teoretiske aspekter ved valg af VSO og vil fortsætte afhandlingen med en behandling af det mindre alternativ til VSO, normalt omtalt som kapitalafkastordningen (KAO).

9. Kapitalafkastordningen

Udformningen af kapitalafkastordningen er behandlet i afhandlingens indledning hvorfor de følgende afsnit vil koncentrere sig om den dybere teori om kapitalafkastordningen og dennes opbygning.

9.1. Fordele og formål med kapitalafkastordningen

Kapitalafkastordningens (KAO) regler fremgår som indledningsvis nævnt af VSL § 22a, og er tænkt som et forenklet alternativt til VSO. I KAO er der ikke krav om en direkte regnskabsmæssig opdeling af henholdsvis den private og den erhvervsmæssige økonomi. Ligeledes stilles der ikke krav om udarbejdelse af et særskilt regnskab¹³⁴.

Ordningen er, som VSO, ligeledes et valgfri alternativ til de almindelige regler i PSL. KAO betragtes dog som et dyrere alternativ end VSO, da den personlige erhvervsdrivende ikke opnår samme fradragsret for de erhvervsmæssige renteudgifter¹³⁵.

KAO giver, som VSO, mulighed for at udjævne overskuddene af den erhvervsmæssige virksomhed over flere år, ved hjælp af reglerne om konjunkturudligning. Som i VSO kan overskud opspares og dermed udskydes en del af skattebetalingen til et senere tidspunkt. Forskellen er, at det opsparede overskud skal bindes på en særskilt bunden bankkonto¹³⁶. Særreglerne om dette behandles senere under *afsnit 9.3.4 Konjunkturudligningsordningen*.

Valget af ordningen skal ske senest ved indsendelse af selvangivelsen for det indkomstår, hvor ordningen ønskes anvendt¹³⁷.

9.2. Betingelser for at anvende kapitalafkastordningen

Som ved VSO er det en betingelse for at anvende KAO jf. VSL § 22a stk.1, 1. pkt., at der drives en selvstændig erhvervsvirksomhed. Definitionen af dette er behandlet tidli-

¹³⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 372

¹³⁵ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 372

¹³⁶ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 183

¹³⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 376

gere under VSO *afsnit 8.2. betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen*. KAO kan dermed anvendes af de samme personer, som kan anvende VSO dvs., at både fuldt og begrænset skattepligtige personer kan anvende ordningen. KAO kan ikke anvendes på dødsboer, her gælder reglerne i dødsboskatteloven¹³⁸.

KAO kan med fordel anvendes på mindre virksomheder med en indkomst, der er lavere end niveauet for topskattegrundlaget (389.000 kr. 2012) og især på udlejningsejendomme, da prioritetsgæld ikke fratrækkes i kapitalafkastgrundlaget for beregningen af kapitalafkastet¹³⁹. Dette behandles nærmere i følgende *afsnit 9.3.1 kapitalafkastgrundlaget*.

9.3. Begreber i kapitalafkastordningen

Dette afsnit vil behandle en teoretisk gennemgang af de forskellige begreber KAO indeholder:

- Kapitalafkastgrundlag
- Kapitalafkastsats
- Maksimeringsregel
- Konjunkturudligningsordning
- Afståelse af virksomhed og ophør af KAO

9.3.1. Kapitalafkastgrundlag

Begrebet kapitalafkastgrundlag er i KAO et udtryk for værdien af virksomhedens samlede aktiver. Det er dermed kun de erhvervsmæssige aktiver, der indgår i grundlaget. Kapitalafkastgrundlaget opgøres altid ved indkomstårets begyndelse, hvorfor eventuelle ændringer i virksomhedens aktiver i det igangværende indkomstår, ikke vil påvirke grundlaget, før næste års grundlag gøres op¹⁴⁰.

¹³⁸ Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen, "Virksomhedsbeskatning", s. 183-184

¹³⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 387

¹⁴⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer," s. 387

Såfremt en nystartet virksomhed vælger at anvende KAO fra opstartstidspunktet, opgøres kapitalafkastgrundlaget på det tidspunkt, hvor virksomheden etableres. Herefter følges de normale regler¹⁴¹.

I kapitalafkastgrundlaget indgår som nævnt de erhvervsmæssige aktiver. I modsætning til VSO kan der i KAO kun fradrages begrænset former for gæld i afkastgrundlaget. De typiske aktiver og passiver, som kan medregnes i afkastgrundlaget, er følgende¹⁴²:

- Immaterielle anlægsaktiver f.eks. goodwill, patenter, licenser, varemærker, forsknings- og udviklingsomkostninger, der er aktiveret
- Grunde og bygninger, erhvervsmæssige
- Tekniske anlæg og maskiner
- Driftsmateriel og inventar
- Erhvervsmæssig andel af blandede benyttede aktiver
- Varelagre
- Beholdninger
- Igangværende arbejder for fremmed regning
- Varedebitorer
- Varekreditorer

Igangværende arbejder for fremmed regning, varedebitorer og varelagre medregnes kun i grundlaget med den værdi, der er større end værdien af varekreditorerne¹⁴³.

Værdiansættelse af aktiverne sker på samme måde som i VSO og er behandlet nærmere i det tidligere afsnit under VSO *værdiansættelse af kapitalafkastgrundlag 8.3.10*.

I VSO skelnes der mellem om en blandet benyttet bil indgår i ordningen eller holdes udenfor. Såfremt bilen holdes udenfor, kan værdien af denne ikke indgå i opgørelsen af

¹⁴¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 387

¹⁴² Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 387

¹⁴³ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 393

kapitalafkastgrundlaget. Ved anvendelse af KAO kan den erhvervsmæssige andel af bilen altid medtages i kapitalafkastgrundlaget¹⁴⁴.

9.3.2. Kapitalafkast

Kapitalafkastet er beskrevet i VSL § 7, hvilket kan citeres som: *"Kapitalafkastet beregnes som afkastgrundlaget gange afkastsatsen"*¹⁴⁵. Afkastsatsen beregnes på baggrund af en simpel, gennemsnitlig og effektiv obligationsrente for det første halvår af indkomståret. Satsen offentliggøres blandt andet på SKAT's hjemmeside. Kapitalafkastet er dermed et udtryk for den gennemsnitlige markedsrente¹⁴⁶. For indkomståret 2011 er kapitalafkastsatsen fastsat til 2 %¹⁴⁷ jf. figur 5.

Kapitalafkastets funktion er at nedsætte den personlige erhvervsdrivendes personlige indkomst og dermed nedsætte selve indkomstskatten. Hermed kompenseres der indirekte for de renter, der er afholdt til at finansiere de erhvervsmæssige aktiver, som jf. beskrivelsen ovenfor indgår i beregningsgrundlaget¹⁴⁸.

Kapitalafkastet beregnes forholdsmæssigt i forhold til antal hele måneder i regnskabsperioden. Ved en kortere regnskabsperiode end 12 mdr. f.eks. ved indtræden i KAO, beregnes der kun kapitalafkast for det hele antal måneder regnskabet udgør¹⁴⁹.

9.3.3. Maksimeringsregel

Begrebet maksimeringsregel defineres i VSL § 22 a, stk. 3. Begrebet er med til at begrænse det beregnede kapitalafkast, og dermed begrænses det beløb, der fragår i den personlige indkomst og tillægges kapitalindkomsten¹⁵⁰.

Kapitalafkastet begrænses til den største talmæssige værdi af henholdsvis:

¹⁴⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 390

¹⁴⁵ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 209

¹⁴⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 219

¹⁴⁷ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2, "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen", www.skat.dk

¹⁴⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2, "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen", www.skat.dk

¹⁴⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 379

¹⁵⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 379

- Positiv personlig indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed
- Negativ nettokapitalindkomst

Den *positive personlige indkomst* fra virksomheden opgøres som den samlede omsætning minus driftsomkostninger herunder skattemæssige afskrivninger. Renter medregnes ikke. Overførsel til medarbejdende ægtefælle skal ligeledes ske inden beregning af kapitalafkast. Såfremt der henlægges til konjunkturudligning, skal dette beløb ikke medregnes i den samlede personlige indkomst. Hvis der hæves af konjunkturudligningskontoen, skal det hævede beløb inkl. den tilsvarende konjunkturudligningsskat indgå i den personlige indkomst¹⁵¹. Reglerne om konjunkturudligning behandles nærmere i efterfølgende *afsnit 9.3.4. konjunkturudligningsordning*. Såfremt den personlige indkomst er negativ, sættes denne faktor til 0 kr. ved beregning af kapitalafkast¹⁵².

Den *negative nettokapitalindkomst* opgøres som de samlede renteudgifter og renteindtægter både fra virksomhed og privat, dog med fradrag af det beregnede kapitalafkast og renter omfattet af anpartsreglerne jf. PSL § 4 stk. 1, nr. 10 og 12¹⁵³. Hvis den samlede kapitalindkomst er positiv, sættes denne faktor til 0 kr. ved beregning af kapitalafkastet¹⁵⁴.

Til forståelse af maksimeringsreglen opstilles her et eksempel:

	Eks. 1	Eks. 2	Eks. 3	Eks. 4
Kapitalafkast før anvendelse af maksimeringsregel.	15.000	15.000	15.000	15.000
Personlig nettoindkomst	20.000	10.000	-12.000	-10.000
Nettokapitalindkomst	-5.000	-5.000	7.000	-5.000
Anvendt kapitalafkast	15.000	10.000	0	5.000

Figur 11: Maksimeringsreglens anvendelse¹⁵⁵

¹⁵¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 379-380

¹⁵² Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2, "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen", www.skat.dk

¹⁵³ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 380 og Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2, "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen", www.skat.dk

¹⁵⁴ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.1.2.2, "Kapitalafkastet og maksimeringsreglen", www.skat.dk

¹⁵⁵ Egen tilvirkning, med inspiration fra: Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 380

I eks. 1 er den største talmæssige værdi den personlige nettoindkomst på 20.000 kr., og kapitalafkastet begrænses derfor ikke af nogle af faktorerne. Kapitalafkastet bliver derfor 15.000 kr.

I eks. 2 begrænses kapitalafkastet af den personlige nettoindkomst på 10.000 kr. og derfor anvendes denne faktor.

I eks. 3 er den personlige nettoindkomst negativ og sættes derfor til 0. Nettokapitalindkomsten positiv og sættes ligeledes til 0, hvorfor kapitalafkastet bliver sat til 0, jf. forklaringen i tidligere afsnit.

I sidste eksempel, eks. 4, er den personlige nettoindkomst ligeledes negativ og sættes derfor til 0. Nettokapitalindkomsten opfylder kravet om at være negativ, og derfor begrænses kapitalafkastet til 5.000 kr.

I beregningen og opgørelse af de to faktorer gælder der særlige regler for ægtefæller¹⁵⁶, som jf. *problemafgrænsningen afsnit 7.1.* ikke behandles nærmere i denne afhandling.

9.3.4. Konjunkturudligningsordning

Indholdet i konjunkturudligningsordningen fremgår af VSL § 22 b og ligeledes af DJV afsnit C.C.5.3.2. Bestemmelsen blev indsat i VSL som følge af lov nr. 1115 af 22. december 1993, med virkning fra og med indkomståret 1993¹⁵⁷.

Idet kapitalafkastordningen anses for at være et forenklet alternativ til VSO, og et skattemæssigt mere fordelagtigt alternativ end PSL, giver reglerne om konjunkturudligning mulighed for, ligesom i VSO, at udjævne sin indkomst over en årrække, og dermed udskyde en del af skattebetalingen til et senere tidspunkt¹⁵⁸.

¹⁵⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 382

¹⁵⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 398

¹⁵⁸ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 398

Ved anvendelse af konjunkturudligningsordningen er der stadig intet krav om en regnskabsmæssig opdeling af privat og erhvervsmæssig økonomi. Til gengæld er der andre krav, der skal opfyldes for at anvende ordningen.

I VSO sker der ingen begrænsning af, hvor stor en del af virksomhedens skattemæssige overskud, der kan opspares. Ved anvendelsen af konjunkturudligningsordningen, kan der højst opspares 25 % af det skattemæssige overskud. Henlæggelsen skal som minimum udgøre 5.000 kr., og der er endvidere krav om, at henlæggelsen til konjunkturudligningen skal indsættes på en særskilt bunden konto i banken¹⁵⁹.

I modsætning til VSO, hvor et opsparet overskud aldrig forældes, og hvor der ikke er krav om en frist for hævning af opsparet overskud, gælder det i konjunkturudligningsordningen, at en henlæggelse maksimalt kan gemmes i 10 år. Såfremt henlæggelsen ikke er hævet i det 10. indkomstår efter henlæggelsen, overføres beløbet automatisk til beskatning i den personlige indkomst¹⁶⁰.

Hvis den personlige erhvervsdrivende ønsker at opspare en del af virksomhedens skattemæssige overskud, skal der i henlæggelsesåret betales konjunkturudligningsskat, der beregnes med virksomhedsskatteprocenten, 25 % (2012-niveau), af henlæggelsen. Det beløb, der indsættes på den bundne bankkonto, udgør dermed kun 75 % (2012-niveau) af henlæggelsen¹⁶¹.

Eksempel på henlæggelse til konjunkturudligningskonto¹⁶²

En personlig virksomhed anvender konjunkturudligningsordningen under KAO og har i 2011 tjent 500.000 kr. De ønsker at henlægge de maksimale 25 % til konjunkturudligningskontoen. Der er endvidere beregnet et kapitalafkast på 2 %, svarende til 20.000 kr.

¹⁵⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskattebogen med kommentarer", s. 398

¹⁶⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskattebogen med kommentarer", s. 398

¹⁶¹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskattebogen med kommentarer", s. 406, skattesatser: Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.2.2.2, "Henlæggelse til konjunkturudligning", www.skat.dk

¹⁶² Egen tilvirkning, eksemplet er opgjort med fiktive tal

Henlæggelsen vil påvirke konjunkturudligningskontoen således:

År	Indskud	Konjunkturudligningsskat	Årets henlæggelse i alt
2011	93.750 kr.	31.250 kr.	125.000 kr.

Årets indkomstopgørelse vil derfor se således ud:

Personlig indkomst:	
Årets overskud	500.000 kr.
- Henlagt til konjunkturudligning 25 %, inkl. konjunkturudligningsskat	-125.000 kr.
- Kapitalafkast	-20.000 kr.
Personlig indkomst før AM-bidrag	355.000 kr.
- Am-bidrag	-28.400 kr.
Personlig indkomst	326.600 kr.
Kapitalindkomst	
Kapitalafkast	20.000 kr.
Ligningsmæssigt fradrag	
- Beskæftigelsesfradrag ¹⁶³	-13.600 kr.
Skattepligtig indkomst	333.000 kr.

Skatteberegningen med ovenstående tal viser en skat på 170.441 kr. inkl. AM-bidrag på 28.400 kr. samt beregnet konjunkturudligningsskat på 31.250 kr.¹⁶⁴

Når der i et senere år hæves af konjunkturudligningskontoen tillægges hævningen konjunkturudligningsskatten, og der kompenseres for den allerede betalte konjunkturudligningsskat i den personlige erhvervsdrivendes skatteberegning¹⁶⁵. For illustration af eksempel henvises til beregning under VSO afsnit 8.3.11. *opsparet overskud og virksomhedsskat*.

¹⁶³ Beskæftigelsesfradraget er beregnet som 4,25 % af AM-bidragspligtig indkomst minus bidrag og præmie til privattegnede pensionsordninger. Beskæftigelsesfradraget kan dog højst udgøre 13.600 kr. (2011-sats) jf. <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2035568>

¹⁶⁴ Skatteberegningen er foretaget i Magnus Skat 2011 for en ugift kvinde født 1970 bosiddende i Aalborg kommune i 2011. Se bilag 2

¹⁶⁵ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 410

Hvis man ønsker at opspare en del af det skattemæssige overskud, skal dette valg træffes, og overførslen skal ske efter indkomstårets udløb, men inden udløb af fristen for indsendelse af selvangivelsen, som vil være d. 1. juli i det efterfølgende år efter indkomståret. Når henlæggelsen først er sket, vil den være bundet på bankkontoen i 3 måneder, før den kan indtægtsføres. Ligeledes er det et krav, såfremt man vil hæve af konjunkturudligningskontoen, at dette er sket inden udløb af selvangivelsesfristen for indkomståret, hvor hævnningen ønskes¹⁶⁶.

Der kan ikke ske indskud og hævning på konjunkturudligningskontoen i samme år, og det er altid den ældste henlæggelse, der skal hæves først (FIFO-princippet)¹⁶⁷. Såfremt den personlige erhvervsdrivende udtræder af konjunkturudligningsordningen eller KAO, kommer de samlede henlæggelser til beskatning i indkomståret, hvor udtrædelsen finder sted¹⁶⁸.

Hvis den personlige erhvervsdrivende et år realiserer et underskud, og der tidligere har været henlagt på konjunkturudligningskontoen, er det et krav, at der først hæves fra denne konto før et eventuelt resterende underskud kan fratrækkes i den personlige indkomst¹⁶⁹. Såfremt konjunkturudligningsskatten, som der kompenseres for i den endelige skatteberegning, er større end den beregnede skat, udbetales det resterende beløb som overskydende skat¹⁷⁰.

Selvom der ikke er krav om direkte adskillelse af den private og den erhvervsmæssige økonomi, er der stadig visse regnskabskrav, der gælder for ordningen. Der er krav om, at regnskabet for virksomheden skal udarbejdes således, at SKAT kan kontrollere de foretagne henlæggelser og hævninger af indskud. Pengeinstituttet, hvor den bundne bankkonto er oprettet, skal hvert år indberette indskud/hævninger, datoer for transaktio-

¹⁶⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 409

¹⁶⁷ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 410

¹⁶⁸ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 417

¹⁶⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 415

¹⁷⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 411

nen samt kontoen ejers navn, cpr.nr. mv. samt, at der er tale om en konjunkturudligningskonto¹⁷¹.

Ordningens regler er forholdsvis identiske med reglerne for opsparet overskud i VSO, men den store forskel ligger i, at der sker en fysisk pengebinding af henlæggelsen, både for den del, der indsættes på den bundne konto, og også den betalte konjunkturudligningsskat. Dette har gjort at ordningen i praksis anvendes meget begrænset¹⁷².

9.4. Afståelse af virksomhed og ophør af KAO

Som afslutning på behandling af den teoretiske del af KAO, vil vi gennemgå reglerne for afståelse af virksomhed samt ophør med anvendelsen af KAO.

Som ved anvendelse af VSO sker der ligeledes ofte ophørsbeskatning, hvis anvendelsen af KAO ophører.

Ophør kan ske på følgende måder¹⁷³:

- Fuldstændig afståelse samt ophør af anvendelse af KAO jf. VSL § 22 b, stk. 8, 1. pkt.
- Flytning af skattemæssigt hjemsted herunder ophør af skattepligt til Danmark jf. VSL § 22 b, stk. 8, 5. pkt. samt KSL § 1.
- Ophør ved succession jf. KSL § 33 C.
- Ophør ved konkurs jf. VSL § 22 b, stk. 8, 2-3 pkt.
- Ophør ved død jf. DBL
- Overgang til anvendelse af VSO jf. VSL § 22 b, stk. 8, 4. pkt.

Som præciseret i *problemafgrænsningen afsnit 7.1.*, vil vi koncentrere afsnittet omkring fuldstændig afståelse og ophør med anvendelse af KAO samt overgang til anvendelse af VSO.

¹⁷¹ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.2.2.4, "Konjunkturudligningskonto og regnskabskrav", www.skat.dk

¹⁷² Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 406

¹⁷³ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.2.3, "Ophør, konkurs mv.", www.skat.dk

Fuldstændig afståelse og fuldt ophør af virksomhed efter VSL § 22 stk. 8, 1. pkt. medfører, at der skal ske beskatning efter reglerne i PSL. Henlæggelser på konjunkturudligningskontoen inkl. konjunkturudligningsskat hæves og tillægges den personlige erhvervsdrivendes personlige indkomst i afståelses-/ophørsåret¹⁷⁴. Den personlige erhvervsdrivende kan i KAO ikke henlægge til konjunkturudligning i afståelses-/ophørsåret jf. VSL § 22 b, stk. 1, 5. pkt.¹⁷⁵.

Ved *overgang til anvendelse af VSO* i stedet for KAO kan den personlige erhvervsdrivende vælge mellem at lade en eventuel henlæggelse komme til beskatning eller overfører denne til konto for opsparet overskud i VSO jf. VSL § 22 b, stk. 8, 4. pkt. Hvis der vælges at overfører beløb fra konjunkturudligningskontoen til opsparet overskud, skal beløbet fragå i opgørelsen af indskudskontoen jf. VSL § 3, stk. 3¹⁷⁶.

9.5. Delkonklusion

Efter den teoretiske gennemgang af KAO, kan vi nu besvarer nogle af de i problemstillingen stillede spørgsmål. Hvis en personlig erhvervsdrivende vælger at anvende KAO som beskatningsform, er det som oftest på baggrund af, at denne ikke kan leve op til de særlige regnskabskrav for VSO.

Som ved VSO skal der opgøres et kapitalafkastgrundlag over de erhvervsmæssige aktiver. I modsætning til VSO kan der som hovedregel ikke modregnes gæld i opgørelse af kapitalafkastgrundlaget i KAO. Værdiansættelsen af kapitalafkastgrundlaget opgøres efter reglerne i VSL § 3, stk. 4, medmindre lov siger andet.

Ved valg af KAO er der ligeledes mulighed for at opspare overskud, dette sker via konjunkturudligningsordningen. Denne ordning anvendes dog begrænset i praksis da det er et krav at de opsparede midler bindes på en særskilt bankkonto i modsætning til i VSO, hvor midlerne altid er til rådighed for den personlige erhvervsdrivende.

¹⁷⁴ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 416

¹⁷⁵ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.3.2.3, "Ophør, konkurs mv.", www.skat.dk

¹⁷⁶ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 142

Ved afståelse af virksomhed eller ophør med anvendelse af KAO kommer opsparingen på konjunkturudligningskontoen til beskatning i afståelses-/ophørsåret, medmindre der vælges beskatning efter reglerne i VSO.

10. Analysering af skattemæssige afgørelser ved anvendelse af VSO og KAO

Efter en teoretisk gennemgang af begreberne i VSO og KAO vil afhandlingen nu koncentreres omkring de situationer og problemstillinger, der måtte opstå når en personlig erhvervsdrivende vælger at anvende henholdsvis VSO og KAO.

Analysen vil sammenligne skattemæssige afgørelser med den behandlede teori og deraf udlede konklusioner om, hvad der i afgørelserne er fastslået i forhold til lovgivning og praksis.

Afhandlingen kan ikke behandle alle problemstillinger ved brugen af VSO og KAO, men vil i stedet holde fokus på de områder, vi finder mest problemfyldte.

Problemområderne findes typisk, efter vores vurdering og undersøgelser, i nedenstående emner:

- Blandet benyttede ejendomme
- Medtagelse af privat gæld i VSO
- Nettoindskud af ejendom og gæld i VSO
- Blandet benyttede biler
- Private udlån af virksomhedsmidler
- Erhvervsmæssig virksomhed /hobby
- Regnskabskrav
- Afståelse af virksomhed

10.1. Blandet benyttede ejendomme

Sondringen om en ejendom bliver benyttet privat eller erhvervsmæssigt giver ofte anledning til diskussion. Vi har udvalgt 4 forskellige skattemæssige afgørelser, der alle behandler spørgsmålet, om ejendommen kan indgå i VSO. Derudover adskiller de sig i begrundelsen for, hvorfor de kan eller ikke kan indgå.

10.1.1. SKM2008.690.SR

I SKM2008.690.SR søger skatteyder bindende svar om hvorvidt udlejning af en fast ejendom i form af villa/sommerhus/lejlighed i Florida¹⁷⁷ kan indgå i VSO, herunder om skatteyder har ret til at fradrage rejseomkostninger og opholdsudgifter i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse af ejendommen, samt om skatteyder, i samme forbindelse, har ret til at overnatte i ejendommen. Skatteyder har ligeledes adspurgt, om hvorvidt han kan leje ejendommen på samme vilkår som øvrige lejere¹⁷⁸.

Skatteyder har i sagen stillet 5 spørgsmål til SKAT, hvoraf de 4 er omtalt ovenfor. Det sidste spørgsmål vedrører genanbringelse af ejendomsavance, som jf. *problemstillingen afsnit 6*, ikke indgår i afhandlingen.

Skatteyder ønsker at vide, om han kan anvende VSO på en fast ejendom, som han påtænker at købe i form af en villa/lejlighed eller et sommerhus. Jf. tidligere behandlet teori kan fast ejendom indgå i VSO, såfremt den anvendes udelukkende erhvervsmæssigt jf. VSL § 1 stk. 3. Hvis ejendommen ligeledes anvendes privat, er det en forudsætning for anvendelse af VSO, at der er foretaget en vurderingsfordeling af det erhvervsmæssige kontra det private areal. I denne konkrete sag ligger SKAT vægt på, at det udlejningsbureau, som skatteyder anvender, skal sørge for, at skatteyder ikke selv kan anvende ejendommen, for at denne fuldt ud kan indgå i VSO.

I situationer som denne kan det for skatteydere være klogt at anvende et udlejningsbureau, hvis man vil være sikker på, at SKAT kan godkende, at man ikke selv har haft mulighed for at anvende boligen privat. Hvis skatteyder selv står for udlejningen, vil det være langt svære at bevise, at man ikke har benyttet ejendommen i de perioder, hvor det ikke har været udlejet. Dette gælder især for sommerhuse, hvor der ofte kan være flere mindre perioder, hvor disse ikke er udlejet. Hvis skatteyder gerne ville have mulighed for selv at anvende ejendommen, ville ejendommen være nødt til at være af en

¹⁷⁷ Jf. problemafgrænsningen er regler for udenlandsk indkomst ikke behandlet nærmere i afhandlingen, men da vi i analysen af afgørelsen lægger vægt på sagens problematik omkring erhvervsmæssig udlejning er ejendommens beliggenhed uvæsentlig.

¹⁷⁸ SKM2008.690.SR,

http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1778648&vId=0&search=SKM2008.690.SR*

vis størrelse og indretning, der gør at man kunne foretage en fordeling af den henholdsvis private og erhvervsmæssige del. Det ville efter vores vurdering dog kræve, at fordelingen fysisk ville kunne lade sig gøre ved f.eks. at indrette 2 køkkener, 2 badeværelser mv. I den konkrete sag vil en fraskrivelse af den private anvendelse sandsynligvis være et bedre alternativ for skatteyderen.

Skatteyder ønsker dernæst at vide, om han kan få fradrag for rejse- og opholdsudgifter i forbindelse med tilsyn med ejendommen. Dette følger de almindelige regler for indtægter og udgifter efter SL § 4, 5 og 6, og som jf. problemafgrænsningen ikke behandles dybere i denne afhandling.

I forbindelse med spørgsmål 3 ønskede skatteyder at vide, om han måtte bo i ejendommen under vedligeholdelsesarbejder, eller om det ville afskære ham fra at kunne anvende ejendommen i VSO. Vedligeholdelsesarbejde anses ikke for at kunne sidestilles med privat anvendelse, så længe perioden holdes på et minimum. Vi kan derfor udlede, at man som skatteyder har ret til at bo i ejendommen i den periode, hvori der udføres vedligeholdelse og/eller ombygning på ejendommen.

Endeligt ville skatteyder vide, om han selv måtte anvende ejendommen i ferie, hvis han betalte samme lejeløb som alle andre. I denne situation er vi tilbage ved VSL § 1 stk. 3, hvor der ikke må ske privat anvendelse af ejendommen, hvis den skal indgå i VSO. Som SKAT svarer, kan skatteyder derfor ikke selv holde ferie i ejendommen, selv mod betaling.

Ud fra denne afgørelse kan vi dermed konkludere, at det er vigtigt at skatteyder afskæres fra at anvende ejendommen privat, hvis han vil anvende VSO på denne ejendom. Alternativ skal der ske en vurderingsfordeling. Skatteyder har dog ret til at bo i ejendommen under vedligehold- og ombygningsarbejder, men han må ikke anvende ejendommen til privat ferie, heller ikke mod betaling. Sidstnævnte, kan man som skatteyder synes, måtte være uretfærdigt i og med, at der betales på lige fod med andre lejere, og skatteyder derfor burde ses som ”lejer” og ikke ”ejer” i den situation.

10.1.2. Tfs 1996, 712 ØL

I dom fra Østre Landsret nævnt i Tfs 1996, 712, ønsker skatteyder, at hans udlejnings-ejendom anskaffet i 1990 skal indgå i VSO. Han bor selv i underetagen og udlejer 1. og 2. salen med i alt 6 værelser til beboelse for studerende. Skatteyder mener, at udlejningen har karakter af selvstændig erhvervsmæssig virksomhed og ønsker derfor at anvende VSO¹⁷⁹.

Ejendommen, som diskuteres i denne sag, er et tofamilieshus, som er købt på to selvstændige slutsedler. Cirka halvdelen af ejendommen udlejes til privat beboelse for studerende. Skatteministeriet mener ikke, at udlejning til privat beboelse kan anses for en selvstændig erhvervsvirksomhed, hvilket er et krav for at anvende VSO, hvorfor ejendommen ikke kunne indgå i VSO.

Denne sag indeholder flere aspekter, som skatteyderen kunne slå på for at få medhold i, at VSO kunne anvendes. For det første var ejendommen købt over to slutsedler, én for stueetagen og én for overetagen. Dermed skulle man mene, at kravet om opdelingen i privat og erhvervsmæssigt areal skulle være opfyldt. Endvidere har han ført regnskab over indtægter og udgifter for det udlejede areal, som ligeledes er et krav, der skal opfyldes. Det er tilsyneladende ikke det, Skatteministeriet lægger vægt på. De diskuterer i stedet om betingelserne for at drive selvstændig erhvervsvirksomhed er opfyldt.

Som anført i de indledende afsnit til VSO i denne afhandling, betegnes en selvstændig erhvervsvirksomhed som en *skattepligtig person der for egen regning og risiko driver en virksomhed af økonomisk karakter, der skal drives med gevinst for øje*¹⁸⁰. Det fremgår ikke af afgørelsen, hvilken del af definitionen, Skatteministeriet ikke ser som værende opfyldt. Hvis der i stedet sammenlignes med DJV, fremgår det at (citater): *"for at udlejning af en- og tofamilieshuse mv. er en erhvervsmæssig virksomhed, skal ejeren effektivt have fraskrevet sig rådigheden over ejendommen"*¹⁸¹. Hvis der ligeledes sammenlignes med førnævnte SKM2008.690.SR, hvor skatteyder ikke selv måtte anvende

¹⁷⁹ Tfs 1996, 712 ØLD, Revisorbibliotek

¹⁸⁰ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteoven med kommentarer", s. 42

¹⁸¹ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.7, "Blandet benyttede ejendomme, udlejningsejendomme", www.skat.dk

ejendommen, heller ikke under ferie, må det være dette krav, som skatteyder i denne afgørelse ikke kan efterleve, da han selv bor i stueetagen af ejendommen.

Skatteyder opfordrer i afgørelsen til at lovteksten præciseres om udlejning til beboelse er erhvervsvirksomhed eller ej. For denne definition har vi undersøgt PSL § 4, der definerer kapitalindkomst, og dermed ikke virksomhedsindkomst, som jf. PSL § 4 stk. 1, nr. 6 (citater): ”overskud eller underskud af en- eller tofamiliehuse, fritidshuse, ejerlejligheder mv. som nævnt i ejendomsværdiskattelovens § 4, nr. 1-5 og 9-11¹⁸².” Dermed kan vi konkludere, at for at en- og tofamiliehuse kan indgå i VSO og dermed være selvstændig erhvervsvirksomhed, skal ejeren have fraskrevet sig retten til at anvende ejendommen, ellers bliver over- eller underskud betragtet som kapitalindkomst.

10.1.3. TfS 1996, 298 ØL

I dom fra Østre Landsret nævnt i TfS 1996, 298, ønsker skatteyder at benytte VSO ved udlejning af enfamiliehus i overgangsåret fra privat til erhverv. Skatteyder har i første omgang af de lokale skattemyndigheder og af Landsskatteretten fået afslag, men ved fremførelse af sagen i Østre Landsret fik skatteyder medhold i sin påstand¹⁸³.

Landsskatteretten og de lokale skattemyndigheder henviser, som i foregående sag til, at ejendommen er et enfamiliehus, og da skatteyder en del af året inden udlejning har anvendt huset privat, mener de ikke, at indtægten herfra kan beskattes efter reglerne i VSO. Det fremgår af DJV, at VSO kan anvendes på en- og tofamiliehuse i det år, de overgår fra privat til erhvervsmæssig anvendelse, også selvom huset har været privat anvendt en del af året¹⁸⁴. Det er denne bestemmelse, skatteyder i sidste ende får medhold i.

Hvis man ser på det, som hvis det var en ejendom, der blev købt og med det samme bliver anvendt til erhvervsmæssig udlejning, så ville det ingen betydning have, at huset

¹⁸² Tine Harboe og Maiken Nielsen, ”Skattelovsamlingen for studerende 2011/2”, s. 463-464 (Personskatteloven)

¹⁸³ TfS 1996, 298 ØLD, Revisorbibliotek

¹⁸⁴ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.7, ”Blandet benyttede ejendomme, udlejningsejendomme”, www.skat.dk

før købet havde været anvendt til privat beboelse. Bestemmelsen i DJV er med til at sikre, at såfremt en ejendom skifter *anvendelse*, så kan VSO anvendes på ejendommen fra overgangstidspunktet uanset tidligere anvendelse.

Da afgørelsen vedrører en sag helt tilbage fra 1990, skal vi ikke kunne afvise om loven tidligere har haft en anden ordlyd, der har medført, at skatteyder i første omgang ikke har kunnet få medhold i sin påstand, men efter de gældende regler i dag, har man som skatteyder lov til at anvende VSO på sin udlejningsejendom i overgangsåret.

10.1.4. SKM2009.471.BR

I SKM2009.471.BR er skatteyder blevet nægtet at anvende VSO for hans blandet benyttede ejendom. Ejendommen benyttes som kursusvirksomhed og skatteyder selv bor i en af bygningerne på grunden. Der er ikke foretaget en vurderingsfordeling af ejendommens erhvervsmæssige kontra private areal¹⁸⁵.

Denne sag indeholder aspekter, der viser, hvor vigtigt det er, at reglerne følges fra starten, for at SKAT ikke senere ændrer de skattemæssige opgørelser for den pågældende ejendom.

Skatteyder købte ejendommen tilbage i 1998, for i 2000 at starte en kursusvirksomhed på ejendommen, som tillige var en nedlagt landbrugsejendom. Skatteyder og familie boede selv i en del af ejendommen, mens stuehuset blev anvendt som kursusvirksomhed. Skatteyder anvendte dog endvidere stuehusets køkken, bad mv. da dette ikke var indlagt i den øvrige ejendom. Hele ejendommen var på det tidspunkt vurderet som ”beboelse” i ejendomsvurderingen og ændres først i 2004 til ”forretning”. Der har på intet tidspunkt være foretaget en opdeling af den private kontra den erhvervsmæssige del af ejendommen. I 2005 ændres ejendomsvurderingen fra ”forretning” til ”beboelses- og forretningsejendom med 1 lejlighed”. Sagens problematik vedrører om ejendommen kan indgå i VSO for indkomstårene 2000-2002.

¹⁸⁵ SKM2009.471.BR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1816438&vId=0&search=SKM2009.471.BR*

Som Skatteministeriet anfører i sagen, er der ikke sket en opdeling af ejendommen i privat og erhvervsmæssig del, og da det er forklaret, at de bygninger, der anvendes i virksomheden også af og til anvendes privat, kan ejendommen ikke indgå i VSO jf. VSL § 1, stk. 3, 1. pkt. Skatteministeriet lægger vægt på, at der i ejendomsvurderingen indtil 2005, ikke har været en opdeling af beboelse og forretning.

Hvis denne skatteyder skulle have haft medhold i sin sag, skulle han allerede fra opstarten af sin kursusvirksomhed have fået ændret ejendomsvurderingen til ”beboelse- og forretningsejendom med 1 lejlighed”. Dernæst skulle han have sørget for, at det var muligt at adskille den erhvervsmæssige del fra den private, dvs. at der skulle være separat køkken og bad til henholdsvis privat- og erhvervsdelen. Skatteyder havde dermed haft en bedre mulighed for at bevise at ejendommen var blandet benyttet, og der var sket en opdeling efter Vurderingsloven.

10.1 5. Delkonklusion

I de fire ovenfor analyserede afgørelser lægges der vægt på følgende aspekter:

- Opdelingen mellem privat og erhvervsmæssig benyttelse efter Vurderingsloven for blandet benyttede ejendomme
- Fraskrivelse af privat anvendelse for udelukkende erhvervsmæssige ejendomme
- Kan udlejningen betegnes som en erhvervsmæssig virksomhed?

For at en fast ejendom kan indgå i VSO er det vigtigt, at den lever op til de nævnte aspekter, og at der især ved blandet benyttede ejendomme ikke blot foretages en skønsmæssig fordeling. Ved fraskrivelse af privat anvendelse, fraskriver skatteyderen sig ligeledes rådigheden over ejendommen, hvilket er en vigtig sontring, for hvem kontrollerer, om skatteyder har haft rådighed over ejendommen eller ej? I sidste ende er det SKAT, der kontrollerer dette, men skatteyder kan, for at undgå ubehagelige overraskelser, selv sørge for f.eks. at indgå aftaler med udlejningsbureau eller lignende for at bevise dette. Hvis man som virksomhedsejer går og overvejer at anskaffe sig en udlejningsejendom i form af et sommerhus eller lignende, skal man være opmærksom på, at ejendommen skal anvendes til forretning og ikke til ferieafslapning.

10.2. Medtagelse af privat gæld i VSO

Ved medtagelse af privat gæld i VSO indregnes gælden på indskudskontoen, men her skal bemærkes, at såfremt indskudskontoen bliver negativ, skal der beregnes rentekorrektion jf. *afsnit 8.3.12. rentekorrektion*. Følgende 3 domme og afgørelser er analyseret til belysning af dette.

10.2.1. SKM2007.588.LSR

I SKM2007.588.LSR ønsker skatteyder at indskyde privat prioritetsgæld i VSO mod beregning af rentekorrektion. Skatteankenævnet har underkendt skatteydere disposition med indskydelse af gæld i VSO, idet de fandt, at der var tale om skattemæssig besparelse i form af fradragsret for de fulde renteudgifter i den personlige indkomst. Landskatteretten var uenig i skatteankenævnets afgørelse og fastslog i stedet for, at prioritetsgælden kunne indskydes i VSO mod beregning af rentekorrektion¹⁸⁶.

Problematikken i afgørelsen er, at den personlige erhvervsdrivende indskyder privat prioritetsgæld i VSO uden indskydelse af fast ejendom. Ejendommen er i dette tilfælde privat ejet og anvendt. Skatteyderen indskød prioritetsgælden i VSO og fratrak de tilhørende renteudgifter i virksomheden. Skatteyder fik dermed fuld fradrag for renteudgifterne i den personlige indkomst, selvom private renteudgifter normalt fratrækkes i kapitalindkomsten.

De lokale skattemyndigheder fandt ikke det korrekt, hvorfor de ikke godkendte indskydelse af prioritetsgælden i VSO. Jf. tidligere *afsnit 8.3.2. opgørelse af indskudskontoen* kan aktiver kun kunne medtages i VSO såfremt disse var af erhvervsmæssig karakter. Dette gælder ikke for gældsposter jf. *afsnit 8.3.2.4. erhvervsmæssige passiver*, hvoraf det fremgår, at privat gæld kan medtages i VSO mod beregning af rentekorrektion, hvis indskud af gælden forårsager negativ indskudskonto. Det er også denne sontring, der danner grundlag for Landsskatterettens konklusion om, at de private renter kan fratræk-

¹⁸⁶ SKM2007.588.LSR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1661239&vId=0&search=SKM2007.588.LSR*

kes i personlig indkomst mod, at der beregnes rentekorrektion af den negative indskudskonto, som tillægges i den personlige indkomst og fratrækkes kapitalindkomsten.

10.2.2. TfS 1992, 577 LSR

I dom fra Landsskatteretten nævnt i TfS 1992, 577 LSR havde en skatteyder opgjort sin indskudskonto til 0,- kr., med den begrundelse, at al gæld var erhvervsmæssig. Skattemyndighederne og Landsskatteretten påstod i stedet, at midlerne i overvejende grad var blevet anvendt til at investere i private aktiver såsom bolig, bil samt obligationer. Denne konklusion medførte, at indskudskontoen blev negativ, og derved skulle der beregnes rentekorrektion¹⁸⁷.

Skatteyderen erhvervede i 1984 et apotek ved hjælp af statsgaranterede lån fra apotekerfonden. Ved indførelsen af VSO i 1987 valgte skatteyder at indtræde i denne og opgjorde derved sin indskudskonto til -3.294.371 kr. Skatteyder ønskede at fastsætte værdien af indskudskontoen til 0 kr., idet han fastholdte at al gæld var erhvervsmæssig.

De lokale skattemyndigheder samt Landsskatteretten fandt, at ud af de -3.294.371 kr. var der kun erhvervsmæssig gæld for 325.714 kr. Dette resulterede i en negativ indskudskonto på -2.968.657 kr. Begrundelsen var, at ud af en samlet gæld på 5,2 mio. kr., havde skatteyder anvendt en betydelig del heraf til erhvervelse af privat bolig, bil samt obligationer. Selvom gælden var optaget i erhvervs øjemed, så sondres der ved opgørelse af indskudskontoen om gælden er anvendt til private eller erhvervsmæssige formål.

Konsekvensen ud fra skatteydere påstand¹⁸⁸:

Virksomhedens resultat 1987	
Overskud	183.585 kr.
Årets hævninger	774.875 kr.
Årets hævning på indskudskonto	-591.290 kr.

¹⁸⁷ TfS 1992, 577 LSR, Revisorbibliotek

¹⁸⁸ De oplyste tal fremgår af afgørelsen. Der er i beregningen ikke taget hensyn til kapitalafkast, kapitalafkastgrundlag, yderligere indkomstoplysninger samt ligningsmæssige fradrag, da disse ikke fremgår af afgørelsen.

Rentekorrektion af negativ indskudskonto jf. VSL § 11, stk. 1	
11 % af 591.290	65.042 kr.
Personlig indkomst 1987	
Overskud af virksomhed	183.585 kr.
Rentekorrektion	65.042 kr.
Personlig indkomst i alt	248.627 kr.
Kapitalindkomst 1987	
Rentekorrektion	-65.042 kr.

Figur 12: Indkomstopgørelse 1987 jf. skatteyder

Ovenstående talopstilling viser, at skatteydere personlige indkomst i 1987 udgjorde 248.627 kr. og kapitalindkomst -65.042 kr. som følge af rentekorrekturen. Såfremt indskudskontoen ved indtræden var opgjort til 0 kr. ville ovenstående indkomstopgørelse være gældende.

Konsekvensen af Landsskatterettens afgørelse for skatteyder blev som følgende¹⁸⁹:

Virksomhedens resultat 1987	
Overskud	183.585 kr.
Årets hævninger	774.875 kr.
Årets hævning på indskudskonto	-591.290 kr.
Indskudskonto primo 1987	-2.968.657 kr.
Indskudskonto ultimo 1987 (-2.968.657 - 591.290)	-3.559.947 kr.
Rentekorrektion af negativ indskudskonto jf. VSL § 11, stk. 1	
11 % af -3.559.947 kr.	391.594 kr.

¹⁸⁹ Der er i beregningen ikke taget hensyn til kapitalafkast, kapitalafkastgrundlag, yderligere indkomstoplysninger samt ligningsmæssige fradrag, da disse ikke fremgår af afgørelsen.

Personlig indkomst 1987	
Overskud af virksomhed	183.585 kr.
Rentekorrektion	391.594 kr.
Personlig indkomst i alt	575.479 kr.
Kapitalindkomst 1987	
Rentekorrektion	-391.594 kr.

Figur 13: Indkomstopgørelse 1987 jf. Landsskatterettens afgørelse

Ovenstående talopstilling viser, at der skal beregnes rentekorrektion af den negative indskudskonto. Jf. VSL § 11, stk. 1 *afsnit 8.3.12. rentekorrektion* skal rentekorrektionen beregnes af den talmæssige største negative saldo på indskudskontoen primo/ultimo året. I denne situation er indskudskontoen mest negativ ultimo året 1987. Rentekorrektionen er beregnet til 391.594 kr. dog begrænses rentekorrektionen af virksomhedens nettorenteudgifter, men da disse ikke er oplyst i afgørelsen medtager vi hele rentekorrektionen i indkomstopgørelsen jf. ovenfor.

Som det ses af ovenstående talopstilling, kan en negativ indskudskonto have særdeles uheldig indflydelse på skatteydere indkomstopgørelse.

10.2.3. TfS 1995, 133 VLD

I dom fra Landsskatteretten nævnt i TfS 1995, 133 VLD havde skatteyder inden indtræden i VSO optaget lån gennem apotekerfonden og ved leverandørkreditter. Likviditeten blev anvendt til investering i værdipapirer, som skulle holdes udenfor VSO. Ved indtræden i VSO opgjorde skatteyder indskudskontoen med en negativ værdi. Skatteyder ønskede at nulstille indskudskontoen, men Skattemyndighederne og Landsskatteretten fandt, at reglerne for nulstilling af indskudskontoen ikke var opfyldt, idet der ikke var tale om erhvervsmæssig gæld¹⁹⁰.

Skatteyder havde i 1982 erhvervet et apotek for lånte midler i apotekerfonden. Inden indtræden i VSO havde skatteyder oparbejdet et likviditetsoverskud, som blandt andet

¹⁹⁰ TfS 1995, 133 VLD, Revisorbibliotek

var blevet investeret i obligationer for i alt 1.663.000 kr. Ved indtrædelsen i VSO i 1987 blev indskudskontoen opgjort til -1.143.080 kr. Skatteyder opgjorde saldoen til 0 kr. efter VSL § 3 stk. 5¹⁹¹. SKAT og Landsretten fandt ikke at skatteyder måtte nulstille indskudskontoen, idet den erhvervsmæssige gæld var anvendt til at købe obligationer, som jf. VSL § 1, stk. 2 skulle anbringes udenfor VSO, se *afsnit 8.3.2.1.7. uforrentede obligationer*. Dermed var den erhvervsmæssige gæld anvendt til at erhverve private aktiver, som jf. VSL § 1 ikke må medtages i VSO.

SKAT's og Landsrettens afgørelse får samme konsekvenser for skatteyder som i ovenstående afgørelse TfS 1992, 577 LSR, dvs. der skal beregnes rentekorrektion af den største negative værdi af indskudskontoen primo/ultimo 1987, og rentekorrektionen tillægges den personlige indkomst og fratrækkes i kapitalindkomsten.

10.2.4. Delkonklusion

Som anført under afsnit 8.3.1. indskudskontoen er det en betingelse, at aktiver, der medtages i VSO, er af erhvervsmæssig karakter. Ser man på gældssiden er det ikke et krav for at kunne medtage privat gæld i VSO. Medtagelse af privat gæld i VSO, vil som oftest medføre en negativ indskudskonto med efterfølgende beregning af rentekorrektion jf. VSL § 11, stk. 1. Den negative indskudskonto kan opstå ved indtræden i VSO eller efterfølgende i en igangværende VSO, hvor der er udtaget flere midler til privatøkonomien end hvad der er tjent i virksomheden, eller hvor der efterfølgende er indskudt privat gæld i VSO.

For at undgå rentekorrektionen ved indtræden i VSO, skal den personlige erhvervsdrivende kunne dokumentere, at al indskudt gæld er erhvervsmæssig. Hvis dette kan dokumenteres kan indskudskontoen nulstilles jf. VSL § 3 stk. 5. Udover at gælden skal være optaget erhvervsmæssigt, skal det også kunne dokumenteres, at gælden ikke er anvendt til at finansiere privat forbrug og køb af private aktiver. I dette tilfælde anses gælden ikke for ren erhvervsmæssig, og indskudskontoen kan derfor ikke nulstilles.

¹⁹¹ Ved lovens indførelse fremgik denne bestemmelse af lovens § 3 stk. 6.

Ved indskud af privat gæld i en virksomhed i VSO, vil der ske rentekorrektion, hvis indskudskontoen bliver negativ som følge heraf. Dette medfører, at rentekorrektion forøger den personlige indkomst, og skattebesparelsen ved at medtage private renter i VSO, udlignes hermed.

10.3. Nettoindskud af ejendom og gæld i VSO

Når en personlig erhvervsdrivende vælger at indskyde en ejendom i VSO, er det vigtigt, at dette sker efter de fastsatte principper i VSL. Hvis en ejendom indskydes i forbindelse med opstart af anvendelse af VSO, kan ejendommen og gælden medtages som et nettobeløb på indskudskontoen efter VSL § 3, stk. 3 jf. tidligere teori om indskudskontoen *afsnit 8.3.1. indskudskontoen*. Hvis den personlig erhvervsdrivende vælger at indskyde en privat ejendom med tilhørende gæld, på et senere tidspunkt end ved opstart, kan nettoprincippet ikke anvendes. Her skal indskud af ejendom og gæld ses som to særskilte transaktioner jf. VSL § 2 stk. 4. I de nedenfor belyste afgørelser er det primære problem at ejendom og gæld er indskudt efter et nettoprincip.

10.3.1. SKM2005.537.LSR

I SKM2005.537.LSR havde skatteyder fået ændret sin indkomst på flere områder af SKAT. Skatteyderen anvendte VSO på sin landbrugsvirksomhed og havde i 1998 påbegyndt udlejning af en ejendom, som SKAT fastslog, kunne anses for erhvervmæssig virksomhed. Udlejningen skete pr. 1. august 1998, og der før var ejendommen ejet privat. Skatteyder ønskede at indregne ejendommen og dertilhørende gæld efter et nettoprincip, da han fastholdt, at den erhvervmæssige udlejning først var startet på tidspunktet for indskuddet af ejendommen. Landskatteretten fastslog SKAT's afgørelse om, at der ikke kunne ske indskud efter nettoprincippet¹⁹².

Som SKAT påpeger i afgørelsen, kan der ikke ske indskud af ejendom og gæld efter et nettoprincip jf. VSL § 2, stk. 4. Ejendommen kan ligeledes ikke indskydes via mellemregnskontoen, da denne kun må indeholde kontante overførsler jf. VSL § 4a.

¹⁹² SKM2005.537.LSR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=363860&vId=0&search=SKM2005.537.LSR*

Såfremt den personlige erhvervsdrivende ønsker at indskyde en privat ejendom i VSO, skal værdien for ejendommen indskydes på indskudskontoen. Værdien fastsættes enten til den kontant anskaffelsessum eller ejendomsværdien ved årets begyndelse med fradrag af byrder og tillæg af forbedringer som omtalt i *afsnit 8.3.2.1.2. erhvervsmæssige ejendomme*. Indskuddet foretages på det tidspunkt, hvor aktivet overgår fra privat til erhvervsmæssig anvendelse jf. VSL § 2, stk.4.

Når gælden skal indregnes, sker dette som en hævning i hæverækkefølgen jf. VSL § 5. Hævningen anses for sket ultimo året jf. VSL § 2, stk. 5. Dette medfører samtidig, at tilhørende renteudgifter ikke kan fratrækkes i virksomheden det første år. Gælden fradrages dog stadig i opgørelsen af indskudskontoen.

Der er i den konkrete sag ikke mulighed for at ændre SKAT's afgørelse, da VSL indeholder regler for, hvorledes en ejendom skal indregnes henholdsvis ved påbegyndelse af VSO og i en igangværende VSO.

10.3.2. SKM2006.721.SR

I SKM2006.721.SR er der søgt om bindende svar fra skatterådet. Skatteyder, der driver tandlægevirksomhed efter reglerne i VSO, ønsker at indskyde en ejendom i VSO med henblik på udlejning. Skatteyder ønsker at vide, om der kan anvendes et nettoprincip ved indregning af ejendom og tilhørende gæld. Hvis ikke nettoprincippet kan anvendes, ønsker skatteyder at vide, hvad den skattemæssige konsekvens heraf måtte være¹⁹³.

Som i førnævnte sag kan skatteyder ej heller i denne sag anvende et nettoprincip ved indregning af en ejendom og tilhørende gæld i en igangværende VSO. I afgørelsen henvises der til den tidligere ordlyd af VSL § 11, stk. 3, der blev afskaffet i 1992 (citater): *"Den skattepligtige kan opgøre årets indskud efter § 3, stk. 1 og overførsler efter § 5 som en nettoværdi..."*¹⁹⁴. Før denne bestemmelse blev ændret, var det derfor muligt at

¹⁹³ SKM2006.721.SR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1564265&vId=0&search=SKM2006.721.SR*

¹⁹⁴ SKM2006.721.SR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1564265&vId=0&search=SKM2006.721.SR*

anvende et nettoprincip, hvis man ønskede at indregne ejendom med tilhørende gæld i VSO.

Da skatteyder i forvejen driver en erhvervsmæssig virksomhed, skal udlejningsejendommen ses som endnu en virksomhed i den samme VSO, og dermed med fælles indskudskonto mv. jf. VSL § 2 stk. 3. På baggrund af dette kan VSL § 3, stk. 3 ikke anvendes på dette tidspunkt, og dermed betragtes ejendommen som et indskud på indskudskontoen, og gælden som en hævning i hæverækkefølgen.

Dette bliver ligeledes SKAT's svar på hvilke skattemæssige konsekvenser, der opstår som følge af indskuddet. Afhængig af ejendommens og gældens værdi, kan det have store konsekvenser for skatteyderens skatteberegning. Da gælden betragtes som en hævning kan det få den konsekvens, at årets overskud ikke kan dække hævningen, og dermed må der hævnes af tidligere års opsparede overskud jf. tidligere *afsnit 8.3.4.1. den almindelige hæverækkefølge*. Hævningen af det opsparede overskud kan betyde, at skatteyderen kommer til at betale topskat af indtægten, hvilket som oftest ikke er i dennes interesse.

Som en yderligere skattemæssig konsekvens vil indskud af ejendom og gæld medføre, at der sker indskud og hævning i samme år på indskudskontoen, hvorfor der skal ske rentekorrektion efter VSL § 11, stk. 2. Hvis indskudskontoen bliver negativ skal der ligeledes ske rentekorrektion efter reglerne i VSL § 11, stk. 1. Se forklaringer herom i *afsnit 8.3.12. rentekorrektion*.

I den næste afgørelse kan vi se et eksempel på de beløbsmæssige konsekvenser, der kan opstå ved indskydelse af en ejendom i VSO.

10.3.3. SKM2007.732.LSR

I SKM2007.732.LSR har skatteyder, der anvender VSO for sin virksomhed, indskudt en ejendom i VSO med tilhørende gæld. Skatteyder har anvendt et nettoprincip dvs. indregnet indskud af ejendom og gæld som et nettobeløb over mellemregningskontoen.

SKAT godkendte ikke nettoprincippet og henholdte sig til, at der skal ske opgørelse efter et bruttoprincip¹⁹⁵.

I den konkrete sag er ejendommen indskudt kort tid efter ophør med den egentlige virksomhed, og dermed er ejendommen ikke indskudt ved påbegyndelse med anvendelse af VSO. Skatteyderen er af SKAT blevet pålagt at ændre opgørelsen af indskuddet af ejendommen efter et bruttoprincip, hvorfor skatteyder har bedt om at få ændret sit selv-angivelsesvalg med hensyn til indregning af prioritetsgælden.

I henhold til tidligere teori skal indskud af en ejendom i VSO ske via indskudskontoen, og såfremt der medfølger gæld skal denne ligeledes indregnes, men betragtes som en hævning i hæverækkefølgen. Det ville i sagen betyde et indskud af ejendommen på 293.333 kr. og en hævning i form af prioritetsgæld på 257.579 kr. I sagen har skatteyder, som beskrevet, indregnet summen af ejendommens værdi og gæld over mellemregningskontoen. Det er dermed ikke registreret, at der er sket både indskud og hævninger i samme år, hvorfor der er undgået rentekorrektion efter VSL § 11 stk. 2. Dette er af SKAT beregnet til 3.920 kr. Der er ligeledes ikke sket beskatning af den hævning, som burde være fremkommet ved indskud af prioritetsgælden.

Ved at gælden betragtes som en hævning, får det konsekvenser for det opsparet overskud, som hæves fuldt ud, og dermed øger den personlige indkomst med 352.250 kr.

SKAT henholder sig i afgørelsen til at når VSO har været anvendt i en periode, kan der ikke ske nettoindskud som i dette eksempel. Dette gøres kun i forbindelse med indtræden i VSO hvorved opgørelsen af indskudskontoen jf. VSL § 3, stk. 3 finder sted.

I sagen havde skatteyder endvidere anvendt mellemregningskontoen til indskud af hævninger og gæld i VSO. Som omtalt i *afsnit 8.3.3. mellemregningskontoen* kan denne kun

¹⁹⁵ SKM2007.732.LSR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1709921&vId=0&search=SKM2007.732.LSR*

anvendes til overførsel af kontante beløb, hvorfor indskuddet af ejendom og gæld ikke kunne føres over denne konto.

Efter SKAT's vurdering skal både ejendom og gælden medtages i VSO, mens der, efter skatteyderes mening, kunne nøjes med ejendommen, da gælden er en blanding af prioritetsgæld samt et omlagt privatlån. Dermed mener skatteyder, at gælden kan anses som privat og derfor kan holdes udenfor VSO. Der undgås derved den ekstra hævning i hæverækkefølgen, hævningen af opsparet overskud samt en negativ indskudskonto. Rente-korrektion efter VSL § 11, stk. 2 undgås dog ikke, men kan muligvis formindskes, da den i så fald vil blive beregnet af hævningen uden prioritetsgælden. Landsskatteretten gav skatteyder ret til at vælge, om han ville lade prioritetsgælden indgå i VSO eller ej. Såfremt gælden skulle holdes udenfor VSO, kunne skatteyderen ligeledes ikke fradrage de tilhørende renter i virksomhedens overskud, men skulle i stedet medtage disse i kapitalindkomsten.

Denne sondring er derfor vigtig, når der indskydes en ejendom. Havde gælden udelukkende været et realkreditlån, der var optaget i forbindelse med køb af ejendommen, kunne det muligvis ses som erhvervsmæssig gæld, og SKAT's afgørelse kunne dermed ikke fraviges.

10.3.4. Delkonklusion

Dispositionen omkring at anvende et nettoindskud ved senere indregning af ejendom og gæld end ved opstart, er, som vi har set, ikke et enkeltstående eksempel. For skatteyder er det, som ovenstående sager viser, ganske fordelagtigt hvis nettoprincippet kunne anvendes. For det første er det ofte en "nem" måde at forsætte i VSO efter ophør med den egentlige virksomhedsdrift. For det andet kunne en betydelig hævning i form af indskydelse af gæld undgås ved brug af nettoprincippet.

Som nævnt i analysen af SKM2006.721.SR har det tidligere været muligt at anvende et nettoprincip for indregning af ejendomme og gæld. Da loven er ændret, er det som sagt kun muligt at anvende dette i året, hvor beskatning efter reglerne i VSO vælges.

Hvis skatteyder skal undgå beskattningen af den hævning, som gælden anses for at være, må det være en betingelse at gælden ikke kan karakteriseres som 100 % erhvervsmæssig. Som den sidste afgørelse viser, kan det godkendes, at gælden holdes udenfor VSO, hvis lånet fra låneoptagelsens start ikke har været tilknyttet købet af ejendommen fuldt ud. Som modsvar hertil kan de tilhørende renter ikke fratrækkes i virksomhedens overskud.

Hvis gælden medtages i VSO og dermed som en hævning, kan det som sagt få konsekvenser for det opsparede overskud. Hvis virksomhedens overskud ikke kan dække den ekstra hævning, må der hæves af det opsparede overskud, hvilket betyder, at skatteyderen ikke selv får mulighed for at planlægge sin skat. Dette kan muligvis være en del af begrundelsen for at nettoprincippet blev fjernet i 1992.

10.4. Blandet benyttede biler

Som forklaret under opgørelsen af indskudskontoen jf. *afsnit 8.3.2.2.2 blandet benyttede biler*, skal der foretages en vurdering af, om bilen skal holdes udenfor VSO eller om den skal indgå i virksomheden. I opgørelse af kapitalafkastgrundlaget, for både VSO og KAO, skal kun den erhvervsmæssige del af den blandet benyttede bil indgå. Dog gælder det for VSO at bilen kun skal indgå i kapitalafkastgrundlaget, hvis bilen indgår i VSO jf. tidligere *afsnit 9.3.1 kapitalafkastgrundlaget*. Til belysning af de skattemæssige problemstillinger og konsekvenser omkring indregning af blandet benyttede biler, har vi udvalgt 5 afgørelser og domme.

10.4 1. SKM2005.204.ØLR

I SKM2005.204.ØLR havde skatteyder indkøbt en Porsche i 1998 og indskudt denne i VSO. Porschen blev parkeret i en garage på naboejendommen til skatteyers virksomhed. Skatteyder selv boede enten på virksomhedsadressen eller hos ægtefællen på hendes ejendom, der lå 500 meter fra virksomheden. Parret ejede udover Porschen en VW Golf, som blev brugt til privat kørsel. Skatteyder havde ikke ladet sig beskatte af fri bil, da han fastholdt, at al kørsel i Porschen var af erhvervsmæssig karakter. Landsretten fandt, at der var kort afstand fra skatteyers bopæl til bilens parkeringsplads, at bilen var velegnet til privat kørsel, samtidig med at der ikke var ført kørselsregnskab. Lands-

retten fandt det derfor ikke sandsynliggjort, at skatteyder ikke benyttede Porschen privat¹⁹⁶.

I denne sag skulle skatteyderen bevise, at han ikke havde benyttet omtalte Porsche til privat brug. Skatteyderen havde bevisbyrden overfor de lokale skattemyndigheder. De lokale skattemyndigheder mente, at skatteyderen skulle beskattes af fri bil med tilbagevirkende kraft jf. LL § 16, stk. 4. Sagens problematik var, at bilen var en Porsche, som i manges øjne ikke kan betegnes som et køretøj, kun købt i erhvervsøjemed. Skat anså en Porsche som et udtryk for, at en erhvervsdrivende vil vise, at her går det godt. Oveni dette var der ikke ført kørebog over den erhvervsmæssige kørsel i bilen, idet skatteyderen ikke fandt dette relevant, da han påstod, at han ikke havde anvendt Porschen privat.

Bevisbyrden blev sværere at løfte i og med, at skatteyderen havde folkeregisteradresse på virksomhedens og at Porschen altid holdt parkeret ved nabo ejendommen hertil. Herudover boede ægtefællen 500 meter fra virksomhedens adresse, hvor skatteyder ligeledes ofte befandt sig. Derved havde skatteyderen hele tiden bilen til sin rådighed. Skatteyderen og dennes ægtefælle havde investeret i en VW Golf til privatkørsel, hvor parret også kunne have deres to børn med i. Skatteyder påstod, at selvom Porschen var på hvide plader, så kunne hele familien ikke være i bilen.

Skatteyderen påstod endvidere, at Porschen var købt for at skabe et image indenfor den branche, som han drev virksomhed indenfor, og at Porschen kun blev anvendt til at køre til messer eller forretningsmøder i blandt andet Tyskland. Bilen have på 6,5 år kørt 48.431 km, svarende til 7.500 km om året. De lokale skattemyndigheder kunne dog fremvise benzinkvitteringer, hvor der også var blevet handlet privat småting på. Skatteyder pointerede at disse indkøb var til personale, som have arbejdet på de helligdage, hvor kvitteringerne var udstedt.

¹⁹⁶ SKM2005.204.ØLR

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=321484&vId=0&search=SKM2005.204.ØLR*

Skatteyderes havde tidligere ejet en Porsche af ældre dato, som var solgt i forbindelse med købet af sagens Porsche. Skattemyndighederne fremhævede, at der på slutsedlen stod skrevet, at den gamle Porsche også var anvendt til privat kørsel.

Skatteyderen tabte sagen idet der ikke forelå et kørselsregnskab, og selvom han kunne redegøre for de øvrige påstande, som Skattemyndighederne pointerede, havde han ingen dokumentation for de kørte kilometer. Denne sag viser vigtigheden i at føre en nøjagtig kørebog, især når skatteyderen har samme folkeregisteradresse som virksomheden. Så selvom skatteyderen mente, at han ikke kørte privat i bilen, så var det en luksusbil der var tale om. Når den kun var kørt små 8.000 km om året, så burde det efter vores mening være forholdsvis nemt at føre en kørebog eller muligvis rekonstruere en sådan. Med en kørebog i kombination med den øvrige dokumentation, så burde skatteyderen være blevet frifundet.

Såfremt en personlig erhvervsdrivende ønsker at medtage en bil i VSO, som kun bruges erhvervsmæssigt, så er det vigtigt, at der ikke på noget tidspunkt kan kædes ordet ”privat” i forbindelse med bilen.

10.4.2. SKM2006.17.VLR

SKM2006.17.VLR omhandlede hvorvidt en bilforhandler skulle beskattes af virksomhedens demo/salgsbiler samtidig med, at han blev beskattet af en blandet benyttet bil, der ikke indgik i varelageret. Landsskatteretten fandt, at det var uden betydning, at en eventuel privat kørsel i demo/salg bilerne var foretaget i så begrænset omfang, at det var urimeligt at beskatte værdien af den private kørsel. Udover den blandede benyttede bil blev der i forvejen foretaget beskatning af fri bil. Bilforhandleren skulle derfor yderligere beskattes af fri bil af den dyreste af demo/salgsbilerne¹⁹⁷.

Hovedspørgsmålet i denne sag går på, hvorvidt skatteyder skal beskattes af fri bil vedrørende flere biler. Skatteyder er bilforhandler og bor i kort afstand fra virksomheden og

¹⁹⁷ SKM2006.17.VLR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=364112&vId=0&search=SKM2006.17.VLR*

arbejder sammen med sin ægtefælle i virksomheden. Skatteyder har købt en Chevrolet, som han var valgt at lade indgå i VSO og bliver derved beskattet af reglerne for fri bil jf. *afsnit 8.3.2.2.2.1 biler som indgår i virksomhedsordningen*. Herudover anvendes demo/salgsbilerne i virksomheden til tider privat, men kun i det tilfælde at Chevrolet'en anvendes erhvervsmæssigt samtidig. Skattemyndighederne anså ikke Chevrolet'en som værende en del af varelageret, idet der ikke havde været nogen salgsannoncer på denne samt at den ikke indgik i opgørelse af varelageret. Herudover var bilen i en anden pris-klasse i forhold til de andre biler, som virksomheden forhandlede, og den var købt i familiebils øjemed.

Da skatteyder var bilforhandler og i princippet havde alle varelagerets biler til sin rådighed, så burde han blive beskattet af fri bil gældende for hele varelageret jf. LL § 16 samt VSL § 1, stk. 3, 6. pkt.¹⁹⁸, men i praksis er der opstået en særorden for bilforhandlere, som siger (citater): *"bilforhandlere alene skal beskattes af den dyreste af de indregistrerede biler hver måned"*¹⁹⁹.

Skatteyder pointerede, at han boede i en lille by, med cykelafstand til alt. Familien var på 6 personer og skulle bruge en stor bil til transportering af alle, derved kunne meget få af varelagerets biler benyttes.

Landsskatteretten fandt dog, at skatteyder skulle beskattes af fri bil af den dyreste af varelagerets biler hver måned udover Chevrolet'en, når denne blev anvendt erhvervsmæssigt i forvejen.

Alternativ burde skatteyderen overveje at holde Chevrolet'en udenfor VSO og få kørselsgodtgørelse, efter statens takster, eller de faktiske udgifter refunderet ud fra en fordeling af erhvervsmæssigt og privat kørsel. De erhvervsmæssige kørte kilometer skal dog være af en hvis størrelse, før det kan betale sig. Ulempen er, at et evt. billån skal optages privat og dertilhørende renter fradrages i kapitalindkomst. Alternativt kan lånet

¹⁹⁸ Den juridiske vejledning, afsnit C.C.5.2.2.9.2, "Bilen indgår i virksomhedsordningen", www.skat.dk

¹⁹⁹ SKM2006.17.VLR, https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=364112&vId=0&search=SKM2006.17.VLR*

indskydes i VSO, mod at derved negativ indskudskonto beregnes rentekorrektion. Udligning af rentefordelen i VSO udjævnes dermed. Dette er et valg, som skal træffes på baggrund af beregninger, af hvad der skattemæssigt bedst kan betale sig.

10.4.3. SKM2004.334.VLR

I SKM2004.334.VLR har skatteyder indkøbt en varebil og indskudt denne i VSO. Varebilen er købt for etableringskontomidler, og dermed har skatteyder fraskrevet sig retten til at benytte bilen privat. På baggrund af dette har skatteyder ikke ført kørselsregnskab. Landsskatteren pålagde skatteministeriet at løfte bevisbyrden for at varebilen var benyttet privat. Dette var ej muligt, og skatteyder skulle derfor ikke beskattes af fri bil²⁰⁰.

I den konkrete sag mente de lokale skattemyndighederne på trods af, at varebilen var købt for etableringskontomidler, at det var skatteyder, der skulle bevise, at der ikke var kørt privat i varebilen. Grundlaget for dette var, at skatteyder ikke boede på virksomhedsadressen, men 11 km derfra. Skatteyder havde kone og 2 børn og i en kort periode på 6 måneder havde husstanden haft 2 private biler, derfor mente skattemyndighederne, at skatteydere ikke kunne undvære en bil i dagtimerne. Derfor måtte skatteyder have anvendt varebilen privat. Samtidig med dette mente skattemyndighederne, at der ikke var sammenhæng mellem de oplyste kilometer pr. uge i varebilen og de faktisk kørte kilometer ud fra det i regnskabet oplyste dieselforbrug.

Skatteyder modargumenterede med, at bilen netop var købt for etableringskontomidler, og han derfor havde fravalgt at bruge bilen privat, samtidig med varebilen aldrig var blevet set på privatadressen, men havde stået på virksomhedens adresse. Med denne begrundelse var ikke ført kørebog over de kørte kilometer i varebilen. Endvidere havde skatteyder, efter salg af den ene bil, anskaffet sig en knallert til at køre mellem hjem og arbejde.

²⁰⁰ SKM2004.334.VLR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=210351&vId=0&search=SKM2004.334.VLR*

Landsskatteretten fandt, at det var de lokale skattemyndigheder, som skulle løfte bevisbyrden for, om den pågældende varebil var blevet anvendt privat, idet Landsskatteretten pointerede, at bilen netop var købt for etableringskontomidler og ej var set på den private adresse. At dieselforbruget og de gennemsnitlige kilometer ikke helt stemte overens, var ikke en dimensionsmæssigt stor nok afvigelse til at kunne konstatere, at bilen også var blevet anvendt til private formål.

I denne sag var opgørelse af kørselsregnskab ikke vigtigt, fordi skatteyder havde fra-skrevet sig retten til at anvende bilen privat ved at købe den for etableringskontomidler.

10.4.4. SKM2005.19.VLR

SKM2005.19.VLR omhandler en skatteyder, som havde indkøbt en gulpladebil og indskudt denne i VSO. Der var ikke ført kørselsregnskab for denne bil, og det kunne derfor ikke afvises, at denne havde været anvendt til privat kørsel. Skatteyder ejede endvidere en bil udenfor VSO, i hvilken der blev kørt erhvervsmæssigt. Kørselsregnskabet herfor fandt Landsretten behæftet med fejl og unøjagtigheder. Skatteyder blev pålagt beskatning af gulpladebilen samt nedsættelse af fradrag for kørselsgodtgørelse i virksomhedens skattepligtige indkomst²⁰¹.

Skatteyderen i denne sag drev selvstændig erhvervsvirksomhed som ejendomsmægler fra sin private adresse. Indregnet i VSO havde skatteyder en Mercedes Benz hvoraf skatteyder blev beskattet af fri bil. Denne Mercedes Benz udgik af virksomhedsordningen og blev efterfølgende anvendt som blandet benyttet bil. Skatteyder købte i den forbindelse en Mercedes Benz varebil. Samtidig ejede skatteydere ægtefælle en Mercedes, som kun blev brugt privat. Skatteyder havde ikke ført kørebog over brugen af Mercedes Benz varebilen, men kun udarbejdet kørebog for de kilometer, som er kørt i den blandede benyttede personbil.

I afgørelsen lægger SKAT vægt på, at der for varebilen ikke har været ført et udførligt kørselsregnskab, der kunne udelukke privat kørsel i bilen. Skatteyder modsvarer denne

²⁰¹ SKM2005.19.VLR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=219828&vId=0&search=SKM2005.19.VLR*

påstand med, at dette ville være imod momslovens regler, da bilen er indregistreret på gule plader. SKAT påpeger, at bilen, trods de gule plader, var velegnet til privat kørsel, og da bilen holdt parkeret ved ejerens privat bolig, ville et kørselsregnskab kunne understøtte påstanden om, at der ikke var kørt privat i bilen.

En varebil anskaffes fortrinsvis for at en virksomhed kan anvende den erhvervsmæssigt til transport, varekørsel mv. Derfor kan det synes urimeligt, at SKAT forlanger et kørselsregnskab for at kunne udelukke privat kørsel, men da skatteyder her er en ejendomsægler, der umiddelbart ikke transporterer varer, samt at bilen holder parkeret på privatadressen, syntes SKAT's argument til dels at være rimeligt.

For den erhvervsmæssige kørsel i den blandede benyttede personbil, har skatteyder ikke opfyldt de af SKAT beskrevne krav ved udarbejdelse af kørselsregnskabet. Skatteyder mente selv, at han havde opfyldt alle hjemlede krav fra Ligningsvejledningen²⁰² omkring opgørelse af kørselsregnskabet, og fastholdt derfor kravet om fradrag for de erhvervsmæssige kørte kilometer.

Udover de i Ligningsvejledningen oplyste dokumentationskrav mente SKAT, at kørselsregnskabet skulle indeholde oplysninger om hvilke personer, der havde kørt i bilen. Da dette krav ikke fremgik af hverken Ligningsvejledning eller bekendtgørelser, anser vi dette krav for urimeligt. Såfremt der stilles spørgsmålstejn ved kørselsregnskabet, burde SKAT i stedet koncentrere sig om at undersøge, hvorvidt kørslen var erhvervsmæssig eller ej, og om den rent faktisk har foregået.

10.4.5. TfS 1998, 142 LSR

I dom fra Landsskatteretten nævnt i TfS 1998, 142 LSR ejede en skatteyder en blandedt benyttet bil under VSO. Skatteyderen var i en periode ansat hos en anden arbejdsgiver, hvorved skatteyderen anvendte den blandedt benyttede bil. I forbindelse med ansættelsesperioden fik skatteyder udbetalt kørselsgodtgørelse samt fradrag for kørsel mellem hjem/arbejde. Landsskatteretten fandt, at skatteyder ikke kunne få fradrag for befordring mellem hjem/arbejde, og den udbetalte kørselsgodtgørelse skulle gøres skattepligtig,

²⁰² Ligningsvejledningen = nu Den juridiske vejledning

idet alle udgifter vedrørende den blandt benyttede bil var afholdt i skatteyderens virksomhed²⁰³.

I den konkrete sag havde en skatteyder valgt at have sin bil under VSO og blive beskattet af fri bil jf. LL § 16, stk. 4. Samtidig med at drive et mindre landbrug var skatteyderen ansat hos en anden arbejdsgiver. I den forbindelse havde skatteyder modtaget kørselsgodtgørelse samt befordring mellem hjem og arbejde. Som Landsskatteretten fandt, kunne skatteyder ikke få dækket bilens omkostninger i sin private løn i form af skattefri kørselsgodtgørelse, når alle bilens omkostninger blev afholdt af virksomheden jf. Cir. nr. 23 af 31/1 1994 pkt. 3.3²⁰⁴. Denne argumentation finder vi rimelig, idet det er forståeligt, at man ikke kan få godtgjort udgifter, man ikke selv har afholdt. Da skatteyder er en personlig erhvervsdrivende, kunne der argumenteres for, at han indirekte havde afholdt udgifterne til bilen, men da bilen indgik i VSO blev udgifter fradraget i virksomhedens overskud og dermed i skatteyderens personlige indkomst. Hvis han havde været almindelig lønmodtager, havde han ikke haft mulighed for at fradrage udgifterne i den personlige indkomst.

Som alternativ til at få udbetalt skattepligtig kørselsgodtgørelse, kunne skatteyderen have overvejet at udstede en faktura fra sin virksomhed til den anden arbejdsgiver for det udførte arbejde, og derved ikke fået udbetalt løn. I denne faktura kunne skatteyderen have indeholdt de kilometer, som han havde kørt i forbindelse med udførelsen af arbejdet. Han kunne dog stadig ikke fradrag befodringsfradrag på hans selvangivelse.

En helt anden mulighed var at holde bilen udenfor VSO. Dermed skal skatteyderen selv afholde alle udgifter på bilen, men han vil i denne situation være berettiget til skattefri kørselsgodtgørelse samt befodringsfradrag. Han ville ligeledes kunne for godtgjort de erhvervsmæssige kilometer, han måtte køre for sin landbrugsvirksomhed. Dette kræver dog, at der føres et udførligt kørselsregnskab.

²⁰³ TfS 1998, 142 LSR Revisorbibliotek

²⁰⁴ SKM2005.19.VLR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=219828&vId=0&search=SKM2005.19.VLR*

10.4.6. Delkonklusion

Efter analysen af de 5 afgørelser viser der sig et billede af, at der er specifikke krav, som vægter højt hos skattemyndighederne i deres vurdering af om en skatteyder skal beskattes af fri bil eller om der kan fradrages omkostninger til en blandet benyttet bil, som holdes udenfor VSO. Det skattemyndighederne lægger vægt på er følgende tre hovedpunkter:

- At der er udarbejdet et udførligt kørselsregnskab.
- Om den personlige erhvervsdrivende har rådighed over bilen.
- Om bilen er velegnet til privat kørsel.

Hvis der foreligger en udførlig kørebog, som kan dokumentere i hvilken forbindelse de kørte kilometer er blevet kørt, så kan den personlige erhvervsdrivende i de fleste tilfælde få medhold i en sag. Selvom den personlige erhvervsdrivende påstår, at bilen er købt i erhvervsøjemed og kun er anvendt erhvervsmæssigt, kan skattemyndighederne stadig påstå, at bilen er anvendt privat. I disse tilfælde er det oftest den personlige erhvervsdrivende, som skal løfte bevisbyrden, og her ville et kørselsregnskab være til stor hjælp.

Nødvendigheden af et kørselsregnskab opstår især, hvis den personlige erhvervsdrivende har folkeregisteradresse på samme matrikel, hvorpå virksomheden har adresse. Derved har skatteyder altid rådigheden over bilen. I afgørelse SKM2005.19.VLR, hvor den personlige erhvervsdrivende drev erhvervsmæssig virksomhed fra sin private adresse og samtidig ejede en gulpladebil, som altid holdt parkeret på adressen, ville et udførligt kørselsregnskab have understøttet den personlige erhvervsdrivendes påstand og måske gjort, at skatteyder havde vundet sagen.

Visse brancher har dog specielle regler, herunder bilforhandlere, som har rådighed over hele varelageret. Disse bliver beskattet af fri bil af den dyreste lagerbil hver måned.

SKAT lægger endvidere, i sager hvor fri bil beskattning er undgået, vægt på, om skatteyder tidligere er blevet beskattet af fri bil af en anden bil. Bilens indretning spiller også ofte en vigtig rolle i SKAT's vurdering af den private anvendelse.

Når en personlig erhvervsdrivende skal vurdere om en bil skal medtages i VSO eller holdes udenfor, så findes der ikke et entydigt svar. Her skal der foretages en beregning i hvert enkelt tilfælde, idet det afhænger af flere faktorer. Det afhænger meget af hvilken bil den personlige erhvervsdrivende investerer i, finansieringen, fordeling af private og erhvervsmæssige kørt kilometer samt anvendelsen af bilen. Det vigtigste er, efter valget, at skatteyder overholder de krav og konsekvenser som beslutningen medfører. Konsekvensen af at kravene ikke overholdes er typisk at der sker beskatning af fri bil for biler i VSO eller nedsættelse af fradrag for kørselsudgifter for biler udenfor VSO.

10.5. Private udlån af virksomhedsmidler

Som tidligere belyst under *afsnit 8.3.5. private udgifter* medfører det ofte en hævning i hæverækkefølgen, hvis den personlige erhvervsdrivende udlåner midler fra virksomheden for at tilgodese private interesser. I de nedenfor behandlede afgørelser og domme, er denne problemstilling analyseret.

10.5.1. SKM2011.537.ØLR

SKM2011.537.ØLR omhandler en praktiserende læge, som havde udlånt midler til eget selskab fra sin virksomhed i VSO. Østre Landsret fandt, at lånet ikke havde erhvervsmæssig karakter, da der var tale om et lån, der var ydet af personlig interesse. Lånet blev derfor anset for en hævning i hæverækkefølgen²⁰⁵.

I sagen er der sket udlån over 4 gange fra lægevirksomheden til et investeringsselskab, der er 100 % ejet af lægen selv. Én gang i 2001 med 400.000 kr. og tre gange i 2002 med i alt 113.000 kr. Der blev ved første udlån oprettet en låneaftale der oplyste om rentetilskrivning, opsigelse mv. Der blev efterfølgende udarbejdet tillæg til låneaftalen i takt med forhøjelsen af lånet. Selvom lånet skulle forrentes, havde det ikke været selskabet muligt at betales disse renter, og derfor var disse blot tilskrevet lånene. I den konkrete sag forelå der dermed et lånedokument, men dette var ikke nok til at anse dette for et erhvervsmæssigt aktiv.

²⁰⁵ SKM2011.537.ØLR,

https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=1951926&vId=0&search=SKM2011.537.ØLR*

Lægen henholder sig til, at der, før det første udlån skete i 2001, ikke forelå en udmelding fra SKAT om, hvorvidt disse lån kunne betragtes som erhvervsmæssige eller ej. Denne afgørelse kom først senere i 2001, i SKM2001.202.LR²⁰⁶. Modsatvis foreligger der ligeledes ingen afgørelser, hvor det fastslås, at udlån til privatejede investeringsselskaber kan anses for et erhvervsmæssigt aktiv, hvorfor man kan undre sig over, at lægen ikke selv havde søgt om bindende svar om dette. Med dette argument vil vi mene, at lægen selv antager en praksis på området, som SKAT ikke har haft mulighed for at tage stilling til, før der er andre, der har søgt om bindende svar i en lignende sag.

Det afgørende i denne sag er, om lånet kan anses for at være af erhvervsmæssig karakter jf. VSL § 1, stk. 3. Både SKAT og Østre Landsret finder, at lånene ikke kan anses for at være erhvervsmæssige, men i stedet skal ses som en hævning af virksomhedsmidler til privatsfæren. Begrundelsen herfor er, at lånet er ydet til et investeringsselskab, hvilket ikke har direkte relationer til den lægepraksis, der i øvrigt drives. Som sagen omtaler, vil det næppe være sandsynligt, at lægepraksissen ville udlåne midler til uafhængige parter/selskaber. Lånet har derfor private interesser for øje, og kan derfor ikke indgå i VSO uden at blive betragtet som en hævning jf. VSL § 5.

Som yderligere konsekvens ændres lægepraksissens kapitalafkastgrundlag idet lånene ikke kan indgå i VSO, og kapitalafkastet nedsættes derfor ligeledes. Som følge heraf forøges den personlige indkomst med kapitalafkastsatsen gange lånets størrelse²⁰⁷:

Kapitalafkastsatsen (2001 niveau)	6 %
Låneprovenuet	400.000 kr.
Nedsættelse af kapitalafkast (400.000 x 6 %)	24.000 kr.

Kapitalafkastsatsen (2002 niveau)	6 %
Låneprovenuet	113.000 kr.
Nedsættelse af kapitalafkast (113.000 x 6 %)	6.780 kr.

Figur 14: Beregning af kapitalafkastsatsen

²⁰⁶ SKM2001.202.LR, http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=117962&vId=0&search=skm2001.202.lr*

²⁰⁷ Tal og satser fremgår af afgørelsen, jf afsnit 8.3.8 kapitalafkastsatsen er satsen for 2001 og 2002 efterfølgende blevet ændret

I 2001 forøges den personlige indkomst med 24.000 kr. og i 2002 med 6.780 kr. Dertil kommer hævningen af låneprovenuet, som hæves af opsparet overskud og tillægges ligeledes den personlige indkomst. Den samlede beregning heraf er ikke muligt, da vi ikke har yderligere oplysninger omkring lægepraksissen udover låneprovenuet. Taget i betragtning af at der er tale om en lægepraksis, der typisk har store overskud og muligvis ligeledes store opsparede overskud, vil de nævnte korrektioner af kapitalafkastet samt hævningen af låneprovenuet alt andet lige medføre, at lægen ikke kan undgå at skulle betale topskat af de ekstra hævninger, som ovennævnte medfører.

10.5.2. SKM2001.201.LR

I SKM2001.201.LR er der søgt om bindende forhåndsbesked, vedrørende spørgsmålet om en personlig erhvervsdrivende, der anvender VSO, kan udlåne midler til datter og dennes samlever til køb af hus. Ligningsrådet afslog forespørgslen med den begrundelse, at lånet ej var af erhvervsmæssig karakter²⁰⁸.

Som i før omtalte sag blev der også i denne situation oprettet et lånedokument, hvoraf forrentning og afdragsforhold fremgik. Til sikkerhed for dette lån, skulle lånedokumentet tinglyses på ejendommen. Den personlige erhvervsdrivende argumenterede for, at han opnåede en bedre forrentning af sit opsparede overskud, end hvad han kunne få i banken. Endvidere undgik datteren og dennes samlever diverse registreringsudgifter samt opnåede de en vis afdragsfrihed.

Ligningsrådet fandt, at lånet udelukkende blev ydet på baggrund af de nære familiemæssige relationer, hvorfor lånet ikke kunne betragtes som erhvervsmæssigt jf. VSL § 1. Konsekvensen heraf blev, at lånet anses for en hævning i hæverækkefølgen jf. VSL § 5 samt *afsnit 8.3.4.2. overførsler*.

Ligningsrådets begrundelse finder vi helt i overensstemmelse med de gældende regler for VSO, hvor private udgifter ikke kan medtages jf. *afsnit 8.3.5. privat udgifter*. Dog finder vi den personlige erhvervsdrivendes påstande for velargumenteret, idet der opret-

²⁰⁸ SKM2001.201.LR,
https://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=117963&vId=0&search=SKM2001.201.LR*

tes et lånedokument på stort set samme vilkår, som hvis pengene skulle lånes i banken. Forskellen er sondringen mellem beskattede midler og ikke-beskattede midler. I VSO beskattes overskuddet først, når den personlige erhvervsdrivende hæver midler ud til privatforbruget via dennes personlige indkomst. Såfremt der var valgt beskatning efter PSL, ville hele overskuddet skulle beskattes på én gang uanset, om det var hævet eller ej. I denne situation ville udlånet til datteren ske af beskattede midler, og ikke som i VSO, af opsparede ikke-beskattede midler.

Hvis lånet skulle anses for værende af erhvervsmæssig karakter ville vi antage, at der skulle være en form for forretningsmæssig forbindelse mellem far og datter og derigennem en vis historik af køb og salg. Dette kunne eksempelvis være, hvis faderen var gartner med eget gartneri og datteren var blomsterhandler, som købte blomster af faderen til videresalg. Da der herved opstår en erhvervsmæssig økonomisk afhængighed mellem far og datter, kunne et lån i dette tilfælde, efter vores vurdering, anses for erhvervsmæssig, idet långiver derved sikrer sin egen indkomst.

10.5 3. Delkonklusion

I de kendte afgørelser har alle lån fra VSO til enten familie eller 100 % privat ejede selskaber været anset for ikke af erhvervsmæssig karakter. Konsekvensen heraf er, at et eventuelt lån anses for hævet i VSO og overført til privatsfæren, og dermed skal beskattes som personlig indkomst.

I afgørelserne har vi set eksempler på lån, hvor der var oprettet låneaftaler på markedsvilkår, men dette er i sig selv ikke nok til at betegne lånet som erhvervsmæssigt. Sondringen beror på, om lånet er ydet som følge af privat interesse, og om virksomheden ville yde lånet på samme vilkår til eksterne låntagere.

Problemstillingen, i de belyste afgørelser, er, at det lån, som den personlige erhvervsdrivende ønsker at yde til de nære familiemæssige relationer, vil blive foretaget af ikke beskattede midler i VSO. Havde den personlige erhvervsdrivende anvendt PSL, som beskatningsform, ville lånet være ydet af beskattede midler, da der ikke er mulighed for at opspare overskud efter reglerne i PSL.

10.6. Erhvervsmæssig virksomhed /hobby

For at kunne afgøre om en virksomhed kan anses for erhvervsmæssig, og dermed kunne indgå i VSO eller KAO, betegnes det i almindelig praksis som en skattepligtig person, der for egen regning og risiko driver en virksomhed af økonomisk karakter med gevinst for øje²⁰⁹. I de tilfælde hvor virksomhedens overskud er af en beskedne størrelse, eller hvor virksomhedens aktivitet beror på skatteydernes hobbyinteresser, kan det være vanskeligt at bevise, at der er tale om en erhvervsmæssig virksomhed.

10.6.1. SKM2008.943.SR

I SKM2008.943.SR er der søgt om bindende svar fra skatteyder om fortsat anvendelse af VSO i forbindelse med udlejning af 2,04 ha frijord. Skatteyder havde tidligere anvendt VSO på sin nu afståede landbrugsejendom. Skatterådet afviser dette med den begrundelse, at jordudlejning ikke kan anses for erhvervsmæssig virksomhed pga. overskuddets størrelse²¹⁰.

Sondringen i det bindende svar går på, om udlejning af jord kan anses for erhvervsmæssig virksomhed eller ej. Som den almindelige praksis siger, skal virksomheden drives med gevinst for øje, hvilket i dette bindende svar kan være vanskeligt at leve op til, da skatteyder kun forventede et overskud på 520 kr. årligt. Udlejning af fast ejendom anses efter SKAT's vurdering normalt som selvstændig erhvervsvirksomhed, men da krav om et vist overskud ikke er opfyldt, anser SKAT ikke denne udlejning som erhvervsmæssig.

Det bindende svar giver ikke en definition af, hvor stor et overskud samt aktivitet SKAT forventer som minimum, men da der her er tale om et mindre jordstykke, finder vi det acceptabelt, at SKAT ikke anser udlejningen som erhvervsmæssigt. Havde der i stedet været tale om udlejning fast ejendom med hertil hørende jord, havde SKAT muligvis accepteret det beskedne overskud, og måske endda et underskud, for en kortere periode,

²⁰⁹ Jakob Mosegaard Larsen, "Virksomhedsskatteloven med kommentarer", s. 42

²¹⁰ Skm2008.943.SR, <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1791017&vId=0>

da der her ville være tale om en større pengebinding i aktiver og dermed større risiko for skatteyder.

Da skatteyder tidligere havde drevet landbrugsvirksomhed i VSO, og nu ville fortsætte i ordningen med udlejning af et mindre jordstykke, kunne baggrunden efter vores vurdering være, at skatteyder havde opsparede overskud fra tidligere år, som han ønskede at hæve over en årrække. Der gælder en særlig praksis for deltidslandbrug, der gør, at selvom virksomheden ikke giver overskud, og heller ikke har udsigt hertil, kan virksomheden alligevel anses som erhvervsmæssigt²¹¹.

Vi finder SKAT's svar rimeligt i og med, at hvis udlejning af et mindre jordstykke anses for erhvervsmæssigt, ville der sandsynligvis være et større antal hobbyvirksomheder, der kunne anses for erhvervsmæssig virksomhed. Dette ville give langt flere muligheder for at anvende VSO eller KAO, og dermed give større anledning til skattespekulationer i og med at beskatningen af opsparet overskud kan udskydes.

10.6.2. Delkonklusion

Spørgsmålet om en aktivitet kan anses for erhvervsmæssig eller ej opstår ofte i de situationer, hvor en personlig erhvervsdrivende, der anvender enten VSO eller KAO, ophører med den egentlige virksomhedsaktivitet, og dermed ønsker at udskyde en eventuel hævning af det opsparede overskud eller henlæggelserne på konjunkturudligningskontoen.

Om en virksomhed anses for værende af hobby eller erhvervsmæssig karakter beror på en konkret vurdering fra sag til sag. SKAT lægger vægt på, at virksomheden skal drives med gevinst for øje. Der skal dermed forventes et rimeligt overskud fra virksomheden, og denne skal drives med en vis risiko for skatteyder, for at virksomheden kan anses for erhvervsmæssig. Der kan dog være særregler på områder som f.eks. landbrug.

²¹¹ Søren Hjorth og Jens Jul Jachobsen, "SKAT for landmænd", s. 271

10.7. Regnskabskrav

Ved beslutning om anvendelse af VSO gælder en række regnskabskrav i forhold til valg af KAO. Uanset hvilken ordning den personlige erhvervsdrivende vælger, skal valget af beskatningsform senest ske inden udløb af frist for indsendelse af selvangivelse. I VSO skal der, i modsætning til KAO, bogføringsmæssigt ske en opdeling af den private og den erhvervsmæssige økonomi. Nedenstående 2 afgørelser viser eksempler på konsekvensen ved manglende overholdelse af regnskabskravene.

10.7.1. TfS 1998, 719 LSR

I dom fra Landsskatteretten nævnt i TfS 1998, 719 LSR anmodede skatteyder om brug af VSO på trods af for sen indsendelse af selvangivelse. De lokale Skattemyndigheder havde først afvist skatteydere anmodning, men Landsskatteretten annullerede denne afgørelse og fandt, at skatteyder var berettiget til at anvende VSO. Landsskatteret fandt ligeledes, at bogføringskravene var overholdt, og at der efterfølgende var sket adskillelse af erhvervs- og privat økonomien²¹².

Ovennævnte sag omhandler 3 senarier:

- For sen indsendelse af selvangivelsen for 1993.
- Anvendelse af VSO.
- Fradrag for udgifter til advokat og vedligeholdelsesudgifter samt huslejeindtægt.

I denne analyse af sagen ses der bort fra senariet omkring fradrag for advokatudgifter og vedligeholdelsesudgifter samt huslejeindtægten. Analysen vil koncentrere sig omkring regnskabskravene i forbindelse med anvendelse af VSO samt konsekvensen af for sen indsendelse af selvangivelsen.

Skatteyderen i sagen drev selvstændig erhvervsvirksomhed med 2 udlejningsejendomme. I årene fra 1988 til 1992 samt 1994 havde skatteyderen anvendt VSO som beskatningsform. Af, i sagen ukendte årsager, blev selvangivelsen for 1993 først indsendt til

²¹² TfS1998, 719 LSR, Revisorbibliotek

SKAT i maj 1995. Fristen for indsendelsen var 31. marts 1995, derfor mente de lokale skattemyndigheder ikke, at skatteyder kunne anvende VSO for indkomståret 1993. Endvidere mente skattemyndighederne, at skatteyder ej heller opfyldte regnskabskravene i forbindelse med bogføringen samt adskillelsen af den privat og erhvervsmæssige økonomi.

Landsskatteretten underkendte de lokale skattemyndigheder med den begrundelse, at eftersom at skatteyderen havde brugt VSO i de foregående år samt året efter 1993, med samme bogføringsmetoder som i 1993, havde de lokale skattemyndigheder indirekte accepteret denne metode. Landsskatteretten pointerede i samme forbindelse, at der efterfølgende var sket adskillelse af skatteyderens private og erhvervsmæssige økonomi samt, at et erhverv som udlejning ikke ansås for at være komplekst bogføringsmæssigt. Dermed var det ikke nødvendigt at bogføre løbende. Derved overtrumfede praksis lovgivningen, og skatteyderen fik lov til at bruge VSO i 1993.

Landsskatterens afgørelse finder vi rimelig ud fra betragtningen om, at skatteyder tidligere har fået de lokale skattemyndigheders godkendelse, hvorved de lokale skattemyndigheder anderkender skatteydere bogføringsmetoder. De lokale skattemyndigheders hæmsko var, at de allerede havde godkendt selvangivelsen for 1994, hvis ikke dette var sket, kunne sagen måske have fået et andet udfald.

Hvis skatteyder havde indsendt sine selvangivelser til tiden, havde de lokale skattemyndigheder muligvis aldrig opdaget den påståede manglende adskillelse af den private og erhvervsmæssige økonomi og ligeledes ej kontrolleret skatteydere bogføringsmetode.

10.7.2. SKM2010.277.BR

I SKM2010.277.BR afgjorde SKAT, at skatteyder ej var berettiget til at anvende VSO idet regnskabskravet omkring adskillelse af den private økonomi og virksomhedsøkonomien ikke var opfyldt. Konsekvensen heraf blev, at der skulle ske ophørsbeskatning efter VSL § 15b, stk. 1²¹³.

²¹³ SKM2010.277.BR, <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1896514&vId=0>

SKAT's afgørelse er foretaget på baggrund af, at det opgjorte kapitalafkastgrundlag indeholdte private aktiver og gældsposter, og dermed var kravet om adskillelsen ikke opfyldt. For skatteyder fik afgørelsen den uheldige konsekvens, at hele det opsparede overskud på 3,4 mio. kr. inkl. virksomhedsskat kom til beskatning.

Denne afgørelse viser, at det kan få en afgørende betydning for skatteydernes indkomst-opgørelse, hvis man, som personlig erhvervsdrivende i VSO, ikke opfylder regnskabskravene.

10.7.3. Delkonklusion

Ovenstående afgørelser viser vigtigheden af overholdelse af regnskabskravene ved anvendelse af VSO, men samtidig også, at lovgivningen kan overskygges af praksis.

Landsskatteretten gav i TfS 1998, 719 LSR skatteyder lov til at benytte VSO på trods af for sen indsendelse af selvangivelse og manglende adskillelse af den private og erhvervsmæssige økonomi. Modsat viser SKM2010.277.BR samtidig, at denne adskillelse er vigtig i forbindelse med overholdelse reglerne for regnskabskravene ved anvendelse af VSO.

Skatteyderen i TfS 1998, 719 LSR havde den fordel, at de lokale skattemyndigheder havde givet ham lov til at anvende VSO i tidligere år samt året efter 1993 og derved havde de ubevist godkendt hans manglende overholdelse af regnskabskravene.

Som SKM2010.277.BR understreger, er der vigtigt, at der foretages en nøjagtig opgørelse af virksomhedens kapitalafkastgrundlag ved valg af VSO. I afgørelsen var der medtaget private aktiver, hvilket SKAT anså som overtrædelse af regnskabskravene. Konsekvensen blev, at hele det opsparede overskud kom til beskatning uden at skatteyder fik mulighed for at ændre det opgjorte kapitalafkastgrundlag.

Som afgørelserne viser, er det vigtigt, at regnskabskravene overholdes nøje ved valg af VSO, hvorfor det for nogle personlige erhvervsdrivende ville være mere fordelagtigt at vælge KAO som beskatningsform. Dermed undgås at der skal ske opdeling af den pri-

vate og den erhvervsmæssige økonomi jf. afsnit 9.1 fordele og formål med kapitalafkastordningen.

10.8. Afståelse af virksomhed

Ved afståelse af virksomhed eller ophør med anvendelse af VSO eller KAO, vil den skattemæssige konsekvens ofte være, at et eventuelt opsparet overskud kommer til beskatning. Som behandlet under *afsnit 8.3.15. afståelse af virksomhed og ophør med VSO* kan beskatningen udskydes til året efter ophørsåret eller helt undgås i det tilfælde, at der påbegyndes en ny virksomhed i samme indkomstår som ophørsåret. Nedenstående analyserede afgørelser belyser de skattemæssige konsekvenser i begge af førnævnte situationer.

10.8.1. SKM2004.171.DEP

I SKM2004.171.DEP har skatteministeriet først afvist skatteyderes ønske om at videreføre indskudskontoen i forbindelse med ophør af den gamle virksomhed til den nye virksomhed. Højesteret gav skatteyder medhold i, at indskudskontoen kunne videreføres, dog skulle der ske regulering for eventuelle nye indskud i overensstemmelse med de almindelige regler om opgørelsen af indskudskontoen i VSL § 3²¹⁴.

VSL § 15, stk. 2 omtaler blot muligheden for at undgå ophørsbeskatning og i stedet fortsætte med anvendelse af VSO i ophørsåret, såfremt der påbegyndes en ny virksomhed inden udløb af indkomståret. Indskudskontoens behandling ved ophør af virksomhed fremgår ikke af lovteksten, hvorfor det kan være vanskeligt at udlede om denne skal nulstilles eller fortsættes i den nye virksomhed. Skatteyder får derfor i første omgang afslag fra Skatteministeriet og Østre Landsret om fortsættelse af indskudskontoen²¹⁵.

²¹⁴ SKM2004.171.DEP,

http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=205007&vId=0&search=SKM2004.171.DEP* med baggrund i SKM2002.527.ØLR, http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=157754&vId=0&search=SKM2002.527.ØLR*

²¹⁵ SKM2002.527.ØLR,

http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=157754&vId=0&search=SKM2002.527.ØLR*

Da sagen anlægges for Højesteret vælger Skatteministeriet at indgå et forlig med skatteyder. Det konkluderes, at indskudskontoen fra den gamle virksomhed kan medtages i den nye, dog med korrektion af evt. nye indskud og hævninger. Skatteyder sidestilles dermed med situationen, hvor en ny virksomhed var påbegyndt inden ophør med den gamle virksomhed. Indskudskontoen skal derfor opgøres efter VSL § 3.

I og med at det ikke fremgår af lovteksten, hvad der skal ske med indskudskontoen i en situation som denne, bør det, efter vores mening, ikke stille skatteyderen i en ringere situation end hvis den nye virksomhed var påbegyndt inden ophør af den gamle, for så vidt angår de tilfælde, hvor det hele sker i samme indkomstår. Da skatteyder har lov til at anvende VSO i hele ophørsåret jf. VSL § 15 stk. 1, 2. pkt., såfremt adskillelsen af privat- og virksomhedsøkonomien opretholdes, må dette ligeledes gælde for indskudskontoen og ikke blot for kontoen for opsparet overskud.

10.8.2. SKM2007.278.HR

I SKM2007.278.HR afgøres det af Højesteret, at skatteyder var ophørt med at drive selvstændig virksomhed ved salg af sin andel i et interessentskab²¹⁶ pr. 1. januar 1993. Skatteyder anvendte ikke VSO for indkomståret 1993, da der ikke blev drevet erhvervsmæssig virksomhed. Beskatningen af opsparet overskud skulle efter Højesterets afgørelse medtages i skatteydere indkomstopgørelse for 1993, da dette år ansås for det første år efter ophør med VSO²¹⁷.

Skatteyder anfægtede i denne sag, at ophørsbeskatningen først skulle gælde for indkomståret 1994, idet hun gjorde gældende, at aftalen om salg af andelen først var underskrevet i september 1993, samt at hun i hele 1993 havde opfyldt kravet om adskillelse af privatøkonomien og virksomhedens økonomi. Skatteyder mente derfor at 1993 var ophørsåret for anvendelse af VSO, og ikke 1992, som Højesteret gjorde gældende.

²¹⁶ Jf. afgrænsningen er regler for interessentskaber ikke behandlet nærmere i afhandlingen, men da vi i analysen af afgørelsen lægger vægt på sagens tidsmæssige dispositioner, end på det faktum at det er en interessentandel der er solgt, har vi valgt at medtage afgørelsen i vores analyse.

²¹⁷ SKM2007.278.HR http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1629448&vId=0&search=ophør*

Problemstillingen i sagen var, at skatteyder havde overset, at aftalen blev indgået i september 1993, men med tilbagevirkende kraft pr. 1. januar 1993. Højesterets bestemmelse om ophør pr. 31. december 1992, mener vi derfor er korrekt jf. VSL § 15b, stk. 1 samt *afsnit 8.3.15. afståelse af virksomhed og ophør af VSO*. Beskatningen af opsparet overskud skal derfor ske i indkomståret efter det indkomstår, hvor VSO senest blev anvendt, i denne sag vil det sige 1993.

Skulle skatteyderen have haft mulighed for at udskyde beskatningen af det opsparede overskud, havde det krævet, at hun først havde overdraget sin andel i interessentskabet længere inde i år 1993, og dermed ligeledes havde medtaget en del af virksomhedens overskud på sin selvangivelse for 1993. En anden måde at udskyde ophørsbeskatningen kunne være at påbegynde en anden form for virksomhed inden udløbet af indkomståret efter ophørsåret jf. VSL § 15, stk. 2, som Højesteret i denne sag mener, er 1992.

10.8.3. Delkonklusion

Denne afhandlings analyse af afståelse og ophør af virksomhed og VSO har kun koncentreret sig om situationer, hvor en virksomhed afstås fuldt ud og ikke situationer omkring virksomhedsomdannelse, konkurs, død mv. jf. *problemafgræsning afsnit 7.1*.

Når en virksomhed, der har indgået i VSO, ophører med sin aktivitet sker der ophørsbeskatning efter VSL § 15. Med ophørsbeskatning menes der, at det eventuelle opsparede overskud kommer til beskatning som personlig indkomst med tillæg af virksomhedsskat. I hvilket år det opsparede overskud skal medtages, afhænger af om opdelingen af privat- og en virksomhedsøkonomien opretholdes.

Ophørsbeskatningen kan dog undgås, hvis der påbegyndes eller tilkøbes en ny virksomhed inden udløbet af indkomstårets efter ophørsåret jf. VSL § 15 stk. 2. I det tilfælde videreføres den gamle virksomheds konto for opsparet overskud, indskudskonto, kapitalafkastgrundlag mv. dog med de korrektioner, der måtte være i forbindelse med ophør af den gamle virksomhed og opstart eller tilkøb af den nye.

Det er for skatteyderen vigtigt at få fastlagt hvilket år, der er ophørsåret, for at kunne planlægge, hvornår beskatningen vil indtræde. I sidstnævnte sag er der uenighed om ophørsåret, hvorfor beskatningen fremrykkes et helt år før skatteyderen havde regnet med. Dette kan i skatteyderens situation være uheldig, da hun måske havde tænkt sig at påbegynde en ny virksomhed i 1994, som i denne situation bliver et år for sent i forhold til at kunne fortsætte i samme VSO som hidtil.

11. Konklusion

Afhandlingens hovedemne har været: *Skattemæssige konsekvenser ved valg af beskatningsform*. Afhandlingens konkrete problemstilling mundede ud i følgende problemformulering:

Hvilke problemstillinger og skattemæssige konsekvenser er der ved anvendelse af VSO og KAO?

I gennem bearbejdningen af emnet samt problemformuleringen, har vi ønsket at besvare de i problemstillingen stillede spørgsmål *jf. afsnit 6*. Dette har vi gjort ud fra en teoretisk gennemgang af reglerne for VSO og KAO, efterfulgt af en analyse og diskussion af udvalgte skattemæssige afgørelser, hvori en række skatteyder har fortolket anvendelsen af reglerne i VSO og KAO.

Uanset om en personlig erhvervsdrivende vælger at blive beskattet efter reglerne i KAO eller VSO, er det et krav, at der er tale om en selvstændig erhvervsvirksomhed, der drives med gevinst for øje. Ved anvendelse af VSO er det ligeledes et krav, at der sker en regnskabsmæssig opdeling af privat- og virksomhedsøkonomien. Denne opdeling er vigtig i forbindelse med opgørelsen af, hvor stor en del af virksomhedens overskud, der kommer til beskatning i det pågældende indkomstår. Kravet om opdelingen af privat- og virksomhedsøkonomien er for nogle personlige erhvervsdrivende ikke muligt at opfylde, hvorfor de i stedet har mulighed for at anvende reglerne i KAO.

Ved anvendelse af VSO skal der ved indtræden opgøres en indskudskonto over de erhvervsmæssige aktiver og passiver, som indgår i virksomheden. Private gældsposter kan medtages ved opgørelsen af indskudskontoen. Indskudskontoen reguleres ultimo hvert regnskabsår. Både ved anvendelse af KAO eller VSO skal der opgøres et kapitalafkastgrundlag ved indtræden. Derefter opgøres det primo for hvert regnskabsår. Ved opgørelse af indskudskonto og kapitalafkastgrundlag sker værdiansættelsen af aktiver og passiver efter VSL § 3, stk. 4, med mindre lov siger andet. For KAO gælder det dog, at der som hovedregel ikke kan fradrages gæld i kapitalafkastgrundlaget. Af kapitalafkastgrundlaget beregnes et kapitalafkast, der nedsætter den personlige indkomst for den

personlige erhvervsdrivende. Kapitalafkastet medtages som positiv kapitalindkomst i indkomstopgørelsen.

Fordelen ved anvendelse af VSO er, at den personlige erhvervsdrivende har ret til at fradrage de erhvervsmæssige renteudgifter i den personlige indkomst fremfor i kapitalindkomsten, som ved anvendelse af PSL eller KAO. Ved medtagelse af privat gæld i VSO, kan det have den konsekvens, at indskudskontoen bliver negativ, hvilket medfører, at der skal ske beregning af rentekorrektion. Rentekorrektionens funktion er at nedsætte fradraget af renteudgifter i den personlige indkomst ved at tillægge rentekorrektionen i den personlige indkomst og fratrække den i kapitalindkomsten.

En yderligere fordel ved anvendelse af enten VSO eller KAO er muligheden for at udjævne sin indkomst over flere år ved hjælp af opsparet overskud eller henlæggelse på konjunkturudligningskontoen. Forskellen i måden at opspare er, at der i KAO er krav om, at henlæggelsen bindes på en særlig konto, hvor der i VSO blot er tale om en konto i skattemæssige forståelse. Denne forskel er ofte grunden til, at de fleste vælger at anvende VSO fremfor KAO, såfremt de kan opfylde regnskabskravene herfor.

Ved at opspare overskud eller henlægge til konjunkturudligning er det muligt for den personlig erhvervsdrivende at tilpasse sin indkomst og derved undgå at skulle betale topskat af hele sit skattemæssige overskud. I VSO afhænger det af årets resultat samt de samlede hævninger, hvor meget den personlige erhvervsdrivende kan opspare i året. I KAO er det muligt at henlægge minimum 5.000 kr. og maks. 25 % af det skattemæssige overskud, uanset hvor stort et beløb, der er hævet ud til privatsfæren.

Når en virksomhed ophører med sin aktivitet, og dermed ophører med anvendelsen af den valgte beskatningsform, får det konsekvenser for hhv. det opsparede overskud kontra henlæggelsen på konjunkturudligningskontoen. Anvendes der VSO, kan den personlige erhvervsdrivende vælge at lade det opsparede overskud beskattes i ophørsåret eller i indkomståret efter. Udskydelsen kan dog kun ske, såfremt opdelingen af den private og den erhvervsmæssige økonomi opretholdes i hele ophør-/afståelsesåret. Hvis der i stedet er anvendt konjunkturudligningsordning, skal der ved ophør ske fuld beskatning af

henlæggelserne, med mindre ophør med ordningen skyldes overgang til anvendelse af VSO. I denne situation kan henlæggelsen omdannes til opsparet overskud i VSO.

Som vi, i afhandlingens indledende afsnit præciserede, ønskede vi at undersøge de skattemæssige konsekvenser, der opstår ved anvendelse af beskatningsformerne KAO og VSO, samt hvilke konsekvenser en fejltolkning af teorien ville medføre. Til belysning heraf har vi udvalgt en række skattemæssige afgørelser og domme, indenfor de i afsnit 10 nævnte områder, som vi fandt særlig interessante.

Analysen af de skattemæssige afgørelser og domme har vist os, at VSL bliver fortolket på forskellig vis og i de tilfælde, hvor der ikke foreligger en skattemæssig praksis, kan vi konkludere, at skatteydere ofte drager egne konklusioner. Generelt kan vi konkludere, at såfremt der er foretaget en fejltolkning eller blot anvendt en anden praksis end den i VSL fastsatte, giver det som regel udslag i en ændring af beskatningsgrundlaget i større eller mindre omfang. De typiske konsekvenser, der er set, er, at et opsparet overskud kommer til beskatning imod skatteydernes vilje, eller at den personlige indkomst på en anden måde påvirkes f.eks. i form af nedsættelse af kapitalafkast eller beregning af rentekorrektion.

En vigtig sondring i de udvalgte skattemæssige afgørelser har været, om skatteyder har behandlet de medtagne aktiver og gældsposter korrekt i henhold til VSL. Skatteyder må, som nævnt, kun medtage erhvervsmæssige aktiver, hvilket især har givet anledning til problemer, når der tales om blandet benyttede aktiver, herunder ejendomme og biler. I de afgørelser, vi har analyseret, lægger SKAT stor vægt på skatteydernes rådighed over aktivet. For f.eks. ejendomme skal der, for at de kan indgå som et blandet benyttet aktiv i VSO eller KAO, foreligge en vurderingsfordeling af privat og erhvervsmæssigt areal.

Vigtigheden af, om skatteyder har rådighed over aktivet, hæfter SKAT sig typisk ved i forbindelse med behandling af biler, når det skal vurderes, om skatteyder skal beskattes af fri bil eller ej. For at skatteyder kan modsvare en eventuel fastsættelse af fri bil beskatning, er det vigtigt, at der føres en nøjagtig kørebog over de kørte kilometer. Det

samme gør sig gældende for biler udenfor VSO, hvor de erhvervsmæssige kørte kilometer skal godtgøres af virksomheden efter et udfærdiget kørselsregnskab.

Definitionen, af om et aktiv er erhvervsmæssigt eller ej, er især vigtig ved medtagelse af tilgodehavender i virksomheden og dermed i VSO. Hvis modtageren af lånet kan betragtes som nærtstående til virksomhedsejeren, ses det i afgørelserne, at SKAT ofte antager, at lånet er ydet af private interesser, hvilket får konsekvenser for hæverækkefølgen i VSO. Lånet skal medtages som en hævning, hvilket ofte får konsekvenser for skatteyderes indkomstopgørelse, idet der typisk sker hævning af opsparet overskud til dækning af den foretagne hævning.

Selvom der ikke kan medtages private aktiver, er det til gengæld muligt at medtage privat gæld i VSO. Dette sker som et indskud på den førømtalte indskudskonto. Konsekvensen heraf kan være, at saldoen på indskudskontoen bliver negativ, hvorfor der skal beregnes rentekorrektion. I de belyste afgørelser var der tale om betydelige beløb, der skulle tillægges den personlige indkomst som følge af rentekorrektion. Beløbet opstod ved at skatteyder ønskede at nulstille indskudskontoen indtræden i VSO. Skatteyder påstod at al medtaget gæld var erhvervsmæssigt, men da gælden forud for indtræden var anvendt til at erhverve private aktiver, kunne indskudskontoen ikke nulstilles.

En anden situation, hvor gæld kan indskydes i VSO, er ved samtidig indskydelse af en ejendom. Her er det vigtigt, at denne disposition foretages korrekt, idet der ikke kan anvendes et nettoprincip i denne situation. Anvendes et nettoprincip, som det ses i flere af de analyserede afgørelser, er udmeldingen fra SKAT, at ejendommen skal ses som et indskud på indskudskontoen, gælden som en hævning i hæverækkefølgen og samtidig nedsættelse af indskudskontoen. Hvis virksomhedens overskud ikke kan dække den ekstra hævning, gælden måtte medføre, hæves der af det opsparede overskud. Alternativt kan gælden holdes udenfor VSO, og dermed undgår skatteyder den ekstra hævning. Dette gælder dog kun, hvis gælden ikke er 100 % erhvervsmæssigt optaget.

For at en skatteyder har mulighed for at anvende VSO eller KAO, er det et krav, at der er tale om en erhvervsmæssig virksomhed, der drives med gevinst for øje. Konsekven-

sen ved, at ens virksomhed ikke kan betegnes som erhvervsmæssig, vil være, at virksomheden i stedet betegnes som hobbyvirksomhed, hvorfor VSO eller KAO ikke kan anvendes. Har skatteyder hidtil anvendt VSO, vil konsekvensen være, at et eventuelt opsparet overskud kommer til beskatning. Den fremtidige beskatningsform vil herefter være efter reglerne i PSL. Samme konsekvens vil opstå, hvis den personlige erhvervsdrivende ikke opfylder de fastsatte regnskabskrav for VSO, f.eks. vigtigheden af opdeling af den private og den erhvervsmæssige økonomi. Her vil skatteyder dog i stedet kunne anvende reglerne i KAO.

Fælles for de to beskatningsformer er, at det, ved afståelse af virksomhed og dermed ophør af beskatning efter reglerne i VSL, medfører ophørsbeskatning af hhv. opsparet overskud eller henlæggelser på konjunkturudligningskontoen. I afgørelserne har problematikken været at få klarlagt hvilket år, der anes for ophørsårets, da dette i relation til VSO har konsekvens for hvilket år, ophørsbeskatningen finder sted. Ophørsbeskatning, ved anvendelse af VSO, kan udskydes såfremt, der påbegyndes en ny virksomhed inden udløb af indkomståret efter ophørsåret. Kravet om opdeling af privat- og virksomhedsøkonomien skal dog fortsat opfyldes. Indskudskontoen kan videreføres til den nye virksomhed, dog skal der ske regulering af denne med eventuelle nye indskud af aktiver mv. Ved udtræden af VSO, i forbindelse med fuldstændig afståelse/ophør af virksomhed, kan eventuelle salgssummer for aktiver ikke medtages i opgørelse af virksomhedsindkomsten. Disse skal i stedet medtages i skatteydere personlige indkomst. Dette gælder også, hvor aktiverne tages ud til privat anvendelse, da disse i så fald føres over hæverækkefølgen.

Igennem udvælgelsen af de skattemæssige afgørelser og analysen heraf, har vi måtte konstatere, at der forefindes langt flere afgørelser og problematikker indenfor VSO end for KAO. Dette tolker vi, som et udtryk for, at anvendelsen af KAO ikke giver anledning til ligeså mange fejlfortolkninger, som ved VSO. Det kan også være et udtryk for, at ordningen anvendes til dens formål, nemlig som et forenklet alternativ til VSO, hvorfor der ikke er fastsat de samme krav.

Efter behandling af afhandlingens emne og problemstilling kan vi konkludere, at der fremkommer en række skattemæssige konsekvenser ved anvendelse af enten virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen. Analysen har vist os, at hver gang at skatteyder ønsker at foretage et nyt tiltag i form af indførsel af aktiver, udtagning af midler til privat mv., vil det på et eller andet tidspunkt altid medføre en form for beskatning. Endvidere har analysen bekræftet, at brugen af VSO er langt mere omfattende end brugen af KAO, som mængden af skattemæssige afgørelser ligeledes viser.

12. Litteraturliste

Bøger:

Inge Nilsson og Lars Nyhegn-Eriksen: *Virksomhedsbeskatning*, Forlaget FSR, 1999, 1. udgave, 1. oplag

Aage Michelsen, steen Askholt, Jane Bolander, John Engsig og Liselotte Madsen: *Lærebog om indkomstskat*, Jurist og Økonomforbundets forlag, 2011, 4. udgave, 1. oplag

Jakob Mosegaard Larsen, *Virksomhedsskatteloven med kommentarer*, Jurist og Økonomforbundets forlag, 2005, 1. udgave

Tine Harboe og Maiken Nielsen, *Skattelovsamlingen for studerende 2011/2*, Magnus Informatik, 2011, 23. udgave, 1. oplag

Kirsten Østergaard: *Eksempelsamling 2011/12*, Karnov Group Denmark A/S, 2011/12

Søren Hjorth og Jens Jul Jacobsen: *SKAT for landmænd*, Videncentret for landbrug, Skat

Vejledninger og artikler:

SKAT, Den Juridiske Vejledning, afsnit C.C.5 *Virksomheds- og kapitalafkastordningen*

Artikel af Søren Bo Lyllof: *Skattens historie i Danmark*, fra www.business.dk

Vejledning for afgangsprøve på HD Regnskab og Økonomistyring, forår 2012

Anvendte skattemæssige afgørelser:

www.skat.dk :		Revisorbiblioteket:
- SKM2008.690.SR	- SKM2005.19.VLR	- Tfs 1996, 712 ØLD
- SKM2009.471.BR,	- SKM2011.537.ØLR	- Tfs 1996, 298 ØLD
- SKM2007.588.LSR	- SKM2001.201.LR	- Tfs 1992, 577 LSR
- SKM2005.537.LSR	- SKM2001.202.LR	- Tfs 1995, 133 VLD
- SKM2006.721.SR	- SKM2008.943.SR	- Tfs 1998, 142 LSR
- SKM2007.732.LSR	- SKM2010.277.BR	- Tfs 1998, 719 LSR
- SKM2005.204.ØLR	- SKM2004.171.DEP	- Tfs 1996, 712 ØLD
- SKM2006.17.VLR	- SKM2007.527.ØLR	- Tfs 1996, 298 ØLD
- SKM2004.334.VLR	- SKM2007.278.HR	

13. Bilag

Bilag 1 – Skatteberegningseksempel for virksomhedsordningen jf. s. 44

Bilag 2 – Skatteberegningseksempel for kapitalafkastordningen jf. s. 61

ÅRSOPGØRELSE FOR 2011

Kommune: Aalborg

Skatteprocenter	
Kommune	25,40
Kirke	0,98

Kvinde
9000 Aalborg**RESULTAT AF ÅRSOPGØRELSEN**

Overskydende skat 0

OPGØRELSE AF INDKOMST

Personlig indkomst fra virksomhed	448.333	
Bidragsgrundlag af virksomhed		448.333
Bidragsgrundlag i alt		448.333
Personlig indkomst fra virksomhed	412.467	
Personlig indkomst i alt		412.467
Kapitalindkomst fra virksomhed	10.000	
Kapitalindkomst i alt		10.000
Beskæftigelsesfradrag jf. LL § 9J	-13.600	
Ligningsmæssige fradrag		-13.600
Skattepligtig indkomst før modregning		408.867
Overført underskud fra/til ægtefælle		0
Skattepligtig indkomst		408.867
Underskud, der er anvendt til modregning i beregnede bund-, top- og aktieskatter		0
Underskud i skattepligtig indkomst, der fremføres		0
Aktieindkomst		0

VIRKSOMHEDSBELØB

Resultat af selvstændig virksomhed	110.000
Renteudgifter i virksomheden	-10.000
Indkomst i virksomhed	100.000
Kapitalafkast i virksomhedsordningen	-10.000
Overført fra konto for opsparet overskud tillagt virksomhedsskat (28%)	128.333
Overført fra konto for opsparet overskud tillagt virksomhedsskat (30%)	100.000
Overført fra konto for opsparet overskud tillagt virksomhedsskat (32%)	90.000
Overført fra konto for opsparet overskud tillagt virksomhedsskat (34%)	40.000
Personlig indkomst før AM-bidrag	448.333
AM-bidrag af virksomhed	-35.866
Personlig indkomst fra virksomhed	412.467
Kapitalafkast i virksomhedsordningen	10.000
Kapitalindkomst fra virksomhed	10.000
Virksomhedsordning (VSO)	Ja
Kapitalafkastordning (KAO)	Nej

Bilag 1 - Virksomhedsordningen

Magnus:Skat 2011 Skattemodul

Side 2 af 2

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Dato 04-05-2012

Kl. 17:13:58

ÅRSOPGØRELSE FOR 2011

SKATTEBEREGNING

SPECIFIKATION AF FORSKUDSSKAT MV.:

Indeholdt A-skat i alt	34.565	
Pålignet B-skat i alt	0	
Indeholdt bidrag af løn i 2010	0	
Indeholdt AM-bidrag af løn mv.	35.866	
Pålignet AM-bidrag af B-indkomst	0	
Pålignet AM-bidrag af virksomhed	0	
Betalte skatter		70.431

SPECIFIKATION AF BEREGNET SKAT MV.:

AM-bidrag	35.866	
Bundskat	15.378	
Topskat	3.385	
Sundhedsbidrag	32.709	
Kommuneskat	103.852	
Kirkeskat	4.007	
Virksomhedsskat	-108.333	
Nedslag for beskatning over 51,5% - jf. PSL § 19 stk. 1	-122	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for bundskat	-1.562	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for sundhedsbidrag	-3.432	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for kommunale skatter	-11.317	
Skat i alt		70.431
Overskydende skat		0
Personfradrag, staten		42.900
Personfradrag, kommune		42.900

ÅRSOPGØRELSE FOR 2011

Kommune: Aalborg

Skatteprocenter	
Kommune	25,40
Kirke	0,98

Kvinde
9000 Aalborg**RESULTAT AF ÅRSOPGØRELSEN**

Overskydende skat 0

OPGØRELSE AF INDKOMST

Personlig indkomst fra virksomhed	355.000	
Bidragsgrundlag af virksomhed		355.000
Bidragsgrundlag i alt		355.000
Personlig indkomst fra virksomhed	326.600	
Personlig indkomst i alt		326.600
Kapitalindkomst fra virksomhed	20.000	
Kapitalindkomst i alt		20.000
Beskæftigelsesfradrag jf. LL § 9J	-13.600	
Ligningsmæssige fradrag		-13.600
Skattepligtig indkomst før modregning		333.000
Overført underskud fra/til ægtefælle		0
Skattepligtig indkomst		333.000
Underskud, der er anvendt til modregning i beregnede bund-, top- og aktieskatter		0
Underskud i skattepligtig indkomst, der fremføres		0
Aktieindkomst		0

VIRKSOMHEDSBELØB

Resultat af selvstændig virksomhed	500.000
Kapitalafkast i kapitalafkastordningen	-20.000
Indkomst til beskatning efter reglerne om konjunkturudligning	-125.000
Personlig indkomst før AM-bidrag	355.000
AM-bidrag af virksomhed	-28.400
Personlig indkomst fra virksomhed	326.600
Renteindtægter i virksomheden	0
Kapitalafkast i kapitalafkastordningen	20.000
Kapitalindkomst fra virksomhed	20.000
Virksomhedsordning (VSO)	Nej
Kapitalafkastordning (KAO)	Ja

Bilag 2 - Kapitalafkastordningen

Magnus:Skat 2011 Skattemodul

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Side 2 af 2

Dato 04-05-2012

Kl. 16:58:20

ÅRSOPGØRELSE FOR 2011

SKATTEBEREGNING

SPECIFIKATION AF FORSKUDSSKAT MV.:

Indeholdt A-skat i alt	0	
Pålignet B-skat i alt	140.741	
Indeholdt bidrag af løn i 2010	0	
Indeholdt AM-bidrag af løn mv.	28.400	
Pålignet AM-bidrag af B-indkomst	0	
Pålignet AM-bidrag af virksomhed	0	
Skattefri kompensation for afgiftsforhøjelser (Grøn check)	1.300	
Betalte skatter		170.441

SPECIFIKATION AF BEREGNET SKAT MV.:

AM-bidrag	28.400	
Bundskat	12.616	
Sundhedsbidrag	26.640	
Kommuneskat	84.582	
Kirkeskat	3.263	
Konjunkturudligningsskat	31.250	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for bundskat	-1.562	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for sundhedsbidrag	-3.432	
Skatteværdi af eget personfradrag, sats for kommunale skatter	-11.317	
Skat i alt		170.441
Overskydende skat		0
Personfradrag, staten		42.900
Personfradrag, kommune		42.900